

بسم الله الرحمن الرحيم وبه

الحمد لله الذي فرض علينا الجهاد في سبيله لنيل عباده رحمته الواسعة والدرجات الرفيعة والصلوة على النبي خاتم الانبياء والرسل وعلى القايمين مقامه في اعلاء كلمة الايمان الى يوم القيام وبعد فقد تصدى الفقير الذليل الى الغني الجليل مصطفى بن يوسف الكرماستي لان ينقل بعض غزوات رسول الله صلوات الله عليه على وجه الاختصار وينقل بعض ما ورد في فضايل الجهاد في سبيل الله تعالى عز وجل لينشط الناظر في تحمل مشاق سفر الغزو حتى لا يدرك تعبه بفرح اجره الجزيل وثوابه الجميل فلما جاء ما قصده كما اراده مستحقا لجمع الفضايل حقا جعله هدية لمن لا يليق بهدية الفقير لجنابه الرفيع معتذرا بان الهدايا على مقدار مهديها الجامع للمواهب الالهية على الاطلاق القايم مقام الراي بالاستحقاق الكاشف ظلمات الظلم والعنا بتدبير الاشارة الى علماء البلاد مدين الفضايل والمحامد معدن الفواضل والفوايد السلطان التاسع من آل عثمان فاتح سرخ سر سلطان سليم خان المويد من الرحمن صاحب القران مشيد الاركان الحافظ لاولياء الله المنان القاهر

مع عبد الله بن ابي المنافق وبقي مع رسول الله سبعمائة رجل وكان خالد بن وليد في اليوم على مائتي فارس من قريش وامر رسول الله عليه السلام خمسين رجلا من الرماة ان يجلسوا من المركز نحو جبل المشركين فلما تقاتلوا انهزم المشركون وانعطف المسلمون عن اكمنتهم فلما راى خالد خلا الجبل من الرماة فكر بالخيل وتبعه عكرمة بن ابو جهل فقاتلهم عبد الله بن جبير حتى قتل وصاح شيطان ان محمدا قد قتل وتفرق المسلمون وصعدوا الى الجبل وثبت مع رسول الله صلى الله عليه وسلم يومئذ اربعة عشر رجلا سبعة من المهاجرين وسبعة من الانصار فكان ثلث اصحابه عليه السلام قتيلا وثلثه جريحا وثلثه منهزما وقتل حمزة عم رسول الله عليه السلام وحشي بن حرب وكان هو كافرا فاسلم واحسن اسلامه ثم قتل مسيلمة الكذاب غزوة خندق كانت في شوال سنة خمس من الهجرة وكان جميع القوم الذين اتوا الخندق من قبايل المشركين عشرة آلاف وكان المسلمون يومئذ ثلثة آلاف فاشار سلمان الفارسي بالخندق فاعجب ذلك المسلمين قال النبي عليه السلام هكذا

العلم الکبیر واللواء دونه ویقال له البیرق وفی المحیط قال الکرخی
اللواء اسم لما یکون للسلطان والرایة اسم لما یکون
لکل واحد یجتمع جماعة تحت رایته واختلف فی فتح مکة و
الظاهر انه کان عنوة وکان اصحابه علیه السلام فی فتح
مکة عشرة آلاف غزوة حنین کانت بعد ما اقام
رسول الله صلی الله علیه وسلم بمکة بقیة شهر رمضان والنصف
من شوال لما سمع علیه السلام اجتماع هوازن وبنی هلال و
نفر وغیرهم لقتال رسول الله صلی الله علیه وسلم
فاجمع علیه السلام القوم اثنی عشر الفا من اهل المدینة
من حولهم والفان من اهل مکة وسبق العدو وادی تهامة
واتفقوا وشدوا شدة رجل واحد وشمر المسلمون اجمعین لا ینظر
احد الی احد ولم یبق مع رسول الله الا نفر من المهاجرین و
اهل بیته ابی بکر وعمر وعلی والعباس وغیرهم ثم
قال النبی علیه السلام ایها الناس هلموا انی انا رسول الله
انا محمد بن عبد الله عن انس بن مالک کان علیه السلام

و آخرها ذی خشب وکان غزوة تبوک فی سنة تسع من الهجرة
وقال علیه السلام عند رجوعه من غزوة تبوک رجعنا من الجهاد الاصغر
الی الجهاد الاکبر رجعنا من الجهاد مع الکفار الی الجهاد مع النفس

بیان فضایل الجهاد فی سبیل الله

قال النبی علیه السلام الجهاد ماض الی یوم القیمة عن ابی امامة
قال علیه السلام ان صلوة المرابط تعدل خمسمایة صلوة ونفقة الدینار
والدرهم منه افضل من سبعمایة دینار ینفقه غیره وعن فضالة بن
عبید الله قال علیه السلام کل میت یختم علی عمله الا الذی مات
مرابطا فی سبیل الله فانه ینمی له عمله الی یوم القیمة ویأمن
من فتنة القبر وعن انس قال علیه السلام الغدوة
فی سبیل الله او روحة خیر من الدنیا وما فیها وقال علیه السلام
رباط یوم ولیلة خیر من صیام شهر وقیامه وان مات
جری علیه عمله الذی کان یعمله واجری علیه رزقه وامن الفتان
وقال علیه السلام ما اغبرت قدما عبد فی سبیل الله فتمسه النار
عن ابن عباس قال علیه السلام عینان لا تمسهما النار عین بکت

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم

لا تكرهوا السعال فانه امان من الجذام ولا تكرهوا الرمد فانه امان من العمى ولا تكرهوا الزكام فانه امان من البرص ولا تكرهوا الدمل فانه امان من الاستسقا

تاریخ خواجه زاده سنه ١٠٦٦

مکرمسلا فساری کلدی زمینه یوق اعتباری احکام دینه

بر او ذکه مرکب انکی ملقب جهل مرکب یازدی جبینه

بر او لور او لمز یا زنجی بلمز بیل بوبله قالمز بو چرخ کینه

او ذکه او زانی عالم بو انلر بر بوش فا زینر یا خود سفینه

مجنون وجاهل بر خلق تضلل هیئت عزازیل بوبر زنا واله

عالم بولنمزی هر کس قیانلری مفسس کورینی بز خرع هبینه

بینی بولنمدی عالم کولنمجی تاریخ دو شدی مهریع مفتی فتنه

ومن خلف غازيا في سبيل الله بخير فقد غزى قال رسول الله صلى الله عليه وسلم فاخرى يرفع الله بها العبد في الجنة مائة درجة بين كل درجتين كما بين السماء والارض قال ابو سعيد ما هي يا رسول الله قال عليه السلام الجهاد في سبيل الله الجهاد في سبيل الله الجهاد في سبيل الله وعن ابي هريرة قال عليه السلام لا يجتمع كافر وقاتله في النار ابدا وعن سعد بن ابي وقاص لا يزال اهل الغرب ظاهرين على الحق حتى تقوم الساعة وقال عليه السلام من احتبس فرسا في سبيل الله ايمانا بالله وتصديقا بوعده فان شبعه وريه وروثه وبوله في ميزانه يوم القيمة وقال عليه السلام رباط يوم في سبيل الله خير من الدنيا وما عليها والروحة يروحها العبد في سبيل الله او الغدوة خير من الدنيا وما عليها وقال صلوات الله عليه من مات ولم يغز ولم يحدث نفسه بغزو مات على شعبة من النفاق وعن جابر كنا اذا صعدنا كبرنا واذا نزلنا سبحنا وعن سهل بن سعد قال عليه السلام موضع سوط

فتوی صورتیدر قدس سرهما
شیخ محی الدین العربی حضرتلرینک حقنده کمال پاشازاده حضرتلرینک ویردکلری

الحمد لله جعل عباده من العلماء المخلصين وورثة الانبياء والمرسلين
والصلوة على محمد المبعوث باصلاح الضالين والمضلين واصحابه
المجتهدين باجراء الشرع المبين اما بعد ايها الناس اعلموا
ان الشيخ الاعظم والمقتدى الاكرم قطب العارفين وامام
الموحدين شيخ الشيوخ محمد بن العربي الطائي الحاتمي لانه
شيخ كامل مجتهد ومرشد فاضل له مناقب عجيبة
وخوارق عادة وتلامذة كثيرة مقبولة عند الفضلاء
العلماء ومن انكر فقد اخطأ ومن اصر في انكاره فقد ضل يجب
على السلطان تأديبه وعن هذا الاعتقاد تحويله ان السلطان
مأمور بالامر بالمعروف والنهي عن المنكر وله مصنفات
كثيرة منها فصوص الحكم وفتوحات المكية وبعض مسائلها معلوم
اللفظ والمعنى وموافق للشرع النبوي وبعضها خفي عن ادراك
اهل الظاهر دون اهل الكشف والباطن فمن لم يطلع على المعنى المرام
يجب عليه السكوت في هذا المقام لقوله تعالى ولا تقف ما ليس
لك به علم ان السمع والبصر والفؤاد كل اولئك كان عنه مسؤولا
والله الهادي الى سبيل الصواب واليه المرجع والمآب
المحرر في هذه الصحيفة اللطيفة مقرر على وفق الشريعة
الشريفة حرره العبد الفقير احمد بن سليمان بن كمال
عفي عنهم الملك المتعال

حضرت شمس تبریزی

آنانکه بسر در طلب کعبه دویدند ... چون عاقبت الامر بمقصود رسیدند
از سنگ یکی خانه اعلای مکرم ... اندر وسط وادی بی زرع بدیدند
رفتند درو تا که ببینند خدا را ... بسیار بجستند خدا را و ندیدند
چون معتکف خانه شدند از سر هستی ... ناگاه خطابی هم از آن خانه شنیدند
کای خانه پرستان چه پرستید گل و سنگ ... آن خانه پرستید که خاصان طلبیدند
آن خانه دل خانه حق واحد مطلق ... خوش وقت کسانی که درین خانه خزیدند
خوش وقت کسانی که چو شمس الحق تبریز ... در خانه نشستند و بیابان نخریدند

قصیدهٔ شاه طاهر دکنی در مدح امام علی

باز وقتست که بر طبق تقاضای فلک / افکند بر سر ایوان چمن گل نورنگ
ابر نیسان بر سر غنچه آرد و بر / حرف برف از ورق روی زمین سازد حک
بر سر لشکر دی صبح شبیخون آرد / تنگ چمان شکوفه چو سپاه ازبک
بسیاط غنچه و گل بر فلک شاخ نگر / ظل ممدود طرازین غنچه و گل مهر فلک
مجلس دلکش گل تا نبود بی مطرب / گشته بلبل تنگی شاخ گل غنچه تنگک
ترشدی حلقه خار از تر او بدن ابر / کوه از سبزه بدوش افکنده کنبلک
ساختی خانه معمور فلک را ویران / بر سر فیل سحاب ار زدی برق کجک
ترشدی لاله چو بر داغ دل پرخونش / زیر لب خنده زند غنچه و نرگس چشمک
تا نگیرند زر ناصره در دست سمن / در بغل صیرفی لاله نهان کرد محک
باغ شد مایه غیبی در روی شبنم / تا بکجا بر سر آن مایه بپاشند نمک
نا بد باغ جمیلت و لی خوش بودی / گر نگشتی ز وی آن جسم لطافت منفک
هر کمالی که نه ایمن شدی از نقص و کال / باشد اندر نظر همت دانا اندک
غنیمت است که چو پک زن ایام خزان / میزند بر در و دروازه گلشن چوبک

آنکه از سنگ سنانش سپر حلقش عار است / کی شود همت او مایل طنبور و تنبک
بوده در حوزه اهلیت زو نخ بداشت / باین معقبا طلقها ثم ترک
دیگری کیست که در ملک وی آرند او / قدر فیروزه و خرمهره شناسد زیرک
او باغیار جهان پیشه ندارد نسبت / می شناسیم چو بقال دگر از بیک
عدل تقدیری و نقد بر عدالت عبث / زانکه تحقیق شد این مسئله در باب فدک
ذوالفقارش دو زبان است بهنگام جدل / بوده بر خصم دغل حجت قاطع بی‌شک
ای حکیمی که بود پیش نو دانش تو / حکمت فلسفه بازی و ارسطو کودک
رق منشور قضا نسخه منشور قدر / بی تجمل تو مزور بود و مستدرک
فلک شان ترا نقطه عصمت مرکز / خیمه جاه ترا محور دانش دیرک
شان قدس ترا نور نبوت ظاهر / سر مکتوب ترا علم لدنی مدرک
کعبه کوی ترا مروه عرفان صفا / سالک طور ترا طور تجلی مسلک
روشن از شعشعه رمح تو ایوان سماک / پر درم چون تیغ تو زنبیمان سمک
گرنه قرص زر سر خوان تو بودی خورشید / کی بتعظیم نهادی فلکش بر تارک
هست بر رجم شیاطین هوا جوم شهاب / بی نفاذ تو چو تیری که ندارد پیلک
در جوار تو چو خورشید مجاور صد تن / در سپاه تو چو مریخ مبارز صد لک

مبند در برخ شاهدان باغ امروز / وگرنه سر بدر آرد بنفشه از دیوار

ز مار مهره مجو که بسبزه رقم دی / ببین شاخ گل و غنچه مار و مهره مار

بیا که جلوه‌گری می‌کند جمال ازل / بجلوه‌گاه دل و دیده اولو الابصار

ز لعل دلکش مکنون غنچه است بری / ز چشم جادوی مخمور نرگس بیمار

بدو زبان که کند آیات غنچه را تفسیر / اگر کند خاتمی ز سوسن استغفار

اشکوفه بیاید بهم زخند دگر / شنیده مژده وصل گل از زبان هزار

زمانه باز بیار آیت روی گیتی را / بخط سبزه و خال بنفشه فصل بهار

نبست بر غبار دی از رخ غبرا / نوشت سبزه بلوح چمن بخط غبار

نشان دولت باد بهار در بستان / برات عشرت مرغان باغ در گلزار

برهنه گشته سر کوه از عمامه برف / مگر عمامه وی بر زمین زده دستار

ز لطف آب شود تیر خنجر سوسن / از اعتدال هوا گشته سوزن خار

بمشک بیکسته است قدر نافه مشک / خجل زکریه مسک است نافه تاتار

بسایه سمن و سایبان اطلس بید / زتاب مهر بهر جا تنی گرفته قرار

که گر مجال دهد گیرد دشت سپهر بلند / نجوم ثابته از شوق دید بس سیار

بری وشان طایک فریب مردم کش / سهی قدان صنوبر خرام خوش رفتار

بسیج دور [illegible] حسن تو داده
[illegible] سخن [illegible]

دو ابروی [illegible] تو دوران [illegible] سال اند
حساب [illegible] بند دوار

[illegible] خط [illegible] خال
[illegible] افکار

[illegible]
بسطح [illegible] ارتفاع [illegible] دوار

روان منظر [illegible] جهان [illegible]
که [illegible] انجم [illegible]

[illegible] آفتاب [illegible]
[illegible]

شکوه [illegible] در [illegible]
[illegible] در اعصار

کز آن [illegible] وصال تو [illegible]
[illegible] امید [illegible]

پس از سلام و ثنای [illegible]
زبان گشوده [illegible] فصیح [illegible]

بار [illegible]
[illegible] دو [illegible]

[illegible] کلک [illegible]
[illegible] احکام [illegible]

[illegible] سخن [illegible]
[illegible]

شنیده [illegible]
[illegible] ثنای [illegible]

درون [illegible] خطوط [illegible]
[illegible]

[illegible] سر [illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible]

با سکنان سبیل خدا اعلی التحقیق
من المهاجرین والتابعین والانصار

[illegible]

[illegible]

بر سر جاهلان بود چو دو دل

زبان ... / ... ظالعش ... جمل

دو ... / بشنو ... دل ... ل

ز ... / ... تجمل

شاه ... اعیان جهان ... / ... المجمل

ای که از تیغ تو ... / ظلمت کفر ... بدل

کرده در ... تیغ جهان ... / صورت فتح و ظفر ... اجل

... اقبال ... / کشته اقبال ... ایام ... ل

[illegible]

[illegible]

بشنو ... / ... خیال

... / ... رخ ... و صل

... / ... ل

[illegible]

[illegible]

... / ... اول

عقل ... انجام امور ... / هیچ کاری ... اول

[illegible]

[illegible]

ابروی او چون ... / ... زنان اجل

[illegible]

[illegible]

محمد همایون که بخت بلندش

ربوده ز نارنگ چرخ افسر

[illegible]

[illegible]

آن به که برآرم بدعا دست ارادت — کین سنت ز ارباب ارادت شود اولی
تا هست نشان ظفر و نام سعادت — تا بر سر منشور بود قبهٔ طغرا
طغرای ظفر باد بنام تو مزین — منشور سعادت بنشان تو محلی

۴۴

[illegible]

پنج بیت است شسته گر ببرد از یاد همه ‌ ‌ ‌ نه به چاره چار بیمور و نه قطاری ز رسل

گر پسندد تو نباشد سخنم عیب مکن ‌ ‌ ‌ هست با زیب لطف تو در طبع کسل

نیست گفتار مرا زینه نظم دگران ‌ ‌ ‌ همه از زر خالص نبود در سیم دغل

تا که از چرخ بود تار شب و رشته روز ‌ ‌ ‌ که مساوی و گهی با فصل و گاهی طول

شب و روز تو مساوی ان باد ابد

قصاید مولانا امیدی چون مساوات شب و روز میزان حمل **علیه الرحمه الباری**

زهی طلعت برفراز رکاب ‌ ‌ ‌ فروزان چو بر آسمان نجم ثاقب

حریم ترا حوریان برحواشی ‌ ‌ ‌ جناب ترا قدسیان بر جوانب

به بزم تو جمعند خورشید رویان ‌ ‌ ‌ چو در خانه مه قران کواکب

رخ ساقیان تو در بزم تابان ‌ ‌ ‌ چو از روزن روضه روی کواعب

بلند آستانت که مانند کرسی ‌ ‌ ‌ ز فرط بلندیست از چشم غایب

بود آسمانی که از وی برآید ‌ ‌ ‌ بروج مآرب نجوم مطالب

دهد جود عامت بهر کس نصیبی ‌ ‌ ‌ چو صهبا بمیخواره حلوا بشایب

فراشد رخ از بهر ساری معادن ‌ ‌ ‌ سحابت گشاید چو دست مواهب

چراغ عدو کی کند خانه روشن ‌ ‌ ‌ بود با لقای تو صبح کاذب

در اثنای این ره به پیری رسیدم | که بختش جوان بود و تدبیر صایب
بدو گفتم اندیشه کن که یابم | خلاص از حوادث نجات از نوایب
فلک رتبه زان شاه داد که هست | بناء اعاجم ملاذ اعارب
بهار عدالت که هرگز نخورده | گل شوکتش زخم شوک شوایب

هو النجم قد تقسم الله بالنجم
ولیکن اذا قد هوا من کجانب

طواف حریمش بر ارباب حاجت | چو حج حرم مستحب بلکه واجب
چنان جور کم شد بدورش که شاهین | دهد صعوه را اشیان در مخالب
خداوند کارا بحق خدائی | که هستی ممکن ازو گشت واجب
بخلوت نشینی که در غار بودی | ز عین عدو پرده دارش عناکب
بخیبر گشایی که در بند بطحا | ز خصم دغل کند در شام غیاهب
بشاهی که برشد ازو بر منابر | امامان اثنی عشر را مناقب
که مپسند ازین بیشتر انکه باشد | امیدی اسیر بلا و مصایب
باظهار حاجت چه حاجت که داند | ضمیر تو ما فی الضمیر المخاطب
برآید چو ماه نوم از تو حاجت | بابرو اشارت کنی گر بحاجب
برین نطع فیروزه گون تا انجم | کند حقه بازی سپهر ملاعب

مخلد ظلال جلال تو چندان
که طالع شود آفتاب از مغارب

نثر از نظامی

بتو از نظامی و جبر و گلد شتی | مثل شد حدیثی تو بین الاماثل
لب شیرینی شور ام نوکشتند | بنان شکر خند و شیرین شمایل
بالصاف آداب گشتی مودب | ز دانش مقدم شدی در محافل
بکلک بدیع البیان معانی | در اقسام حکمت نوشتی رسایل
به قانون مشائیان در مقاصد | اقامت نمودی صنوف دلایل
ز فرط توجه بسوی مبادی | چو اشراقیان کسب کردی مسایل
زدی تکیه بر مسند فضل و دانش | نهادند نام تو صدر الافاضل
چه حاصل چو از صوب تحقیق دوری | نبردیک دانا بچندین مراحل
ندارد خبر فکر کوتاه بینت | ز ماهیت مبتدا در اوایل
ز حشمت کنی صرف منع در اهیم | ولی صرف منت کنی در رذایل
ضمیر تو ظاهر پرستست ورنه | چرا گردد در فعل اظهار فاعل
معلل باغراض نفس است فعلت | تو بر صحت فعل نفسی معلل
ز بحث جواهر وین نیست فعلت | که گشتی از آن جوهر فرد داهل
در اقسام اغراض در فن حکمت | جو اغراض نفسانیت حسب حاصل

امیدی کارسته رحمه الله تعالی

سپیده دم که ازین عنکبوت زرین تار | گسست رابطهٔ تار و پود لیل و نهار
فتاد مرغ زر اندود در آشیان افق | چنانکه مرغ ز نور چراغ در شب تار
همای اوج برین را بدید گشت چراغ | غراب قله‌نشین را سفید شد منقار
کشید بر فلک آبنوس گون خطی | چو بر محک اثر نقرهٔ تمام عیار
زهی شرق جدا شد که بر سر آن راه | جدا شدند ز هم کاروان زنگ و تتار
خور از دریچهٔ خاور بجاور آید | گل از سراچهٔ خلوت رود بصفهٔ بار
دو وقت وقت نشاطست جام می برگیر | دو وقت وقت حیاتست وقت خوش دردار
نماز شام که بر ره فلک زند خرگه | سپیده دم که زند ابر خیمه در گلزار
بباغ لاله و گل آتش خلیل بود | بدیده گشته زلخنی دخان و لخلخه بار
بگو ببلبل که در افتاده عکس لاله در آب | بباغ بس که گل و یاسمین برخت ز بار
برنگ دیدهٔ کلنگ در لب چشمهٔ کوه | بشکل سینهٔ باز است ساحت گلزار
چو مرغ عیسی اگر پیکری کنند از گل | ز امتحان نکندش بباغ در ره
ز لطف آب و هوایش عجب نباشد اگر | یکی حیات بدو بخشد و یکی گفتار
نهفته سوسن آزاد در میان چمن | بگوش نرگس دی گفت از زبان بهار

ترا چو خصم بداندیش او دو روی بود | یکی سیاه و دگر رنگ شرم در دیوار
چو این شنید نگین لب گزید کای جابه | دو رویی و دو زبانی نباشد عجب وجه عار
ترا اگر دو زبانست دگر نیز زبان | کم است بهر دعا و ثنای او بسیار
مرا دو روی چه باشد نیز ز روی | که سود می‌نکنمش صد هزار بار اظهار
ز خوان جود تو آدم ارمی برند ابرار | ببندگی تو اقرار میکنند احرار
نهاده طوق مه نو فلک بگردن شب | که آن غلام بمهتاب از نو کرده قرار
اگر گری بود این گر کشید غبان | وگر مجره قوی حلقه ایست طوق فشار
کمند تست که پیچیده در گلوی سپهر | کمند تست که برچیده است تار زنار
ز اسواره ببین گو اگر ندیده کسی | که آفتاب بود تابع آسمان سیار
تبارک الله ازین آسمان کوه عنان | تبارک الله از آن برق آسمان رفتار
علی الدوام بود چون سپهر در حرکت | ولی نه چون حرکات سپهر ناهموار
از آن بآخر گردون فرو نیاورده سر | که لب آب نیست منجنیق درین اصطبل قرار
نگاه بو که سپهر و ستاره دید که او | ز خاره گرد بر انگیخت در نجار نجار
سپهر گفت که برقست در میان بخار | ستاره گفت بلی باد است در آن بخار
چو مهر گرم کن کوه پاره گر که بود | هلال و شهاب منیخ و آسمان سیار

بحضرت تو که هنگامه سخن سنجی است | نشسته اهل هنر صف بصف از چپ و راست
من این قصیده که آورده‌ام بدان ماند | که برده زیره بکرمان و در بدریا بار
زبزم عیش تو از بوستان خاطر من | که مست برده خبر ای عرایس افکار
مخدرات سخن دیر دیر از آن آیند | که خار خار خجالت کرده پای ایشان افکار
به جار سوی مدیح تو با سخن سنجان | بهر که بحث سخن کردم از صغار و کبار
دماغ درد سنجم بران سر است که هست | تنیز باسر دام چون زر درست عیار
حسود چون نبرد بهره از بوی سخن | ز فرط جهل بود کار و بار او انکار
جعل نمیشود بوی عود و عنبر اگر | هزار سال نهندش بطبله عطار
فروغ مهر بخشش کجا فتد که مرا | که گشت کلبه چاکش مطلع الانوار
جهان نهاها از جور دور نافرجام | فلک جفاها از دست دهر ناهنجار
چنین رمیده‌ام از باغ و راغ و گلزار | چنان رمیده‌ام از خانه و از چمن و جویبار
به بنده لطف کنی ظهر باری اگر | که گر بجایزه شعر بسیم درین مجلس
نخواهم از خطر جان خویش و می‌خواهم | که زنده باشم و باشم در اصفهان جوکار
علاج درد دلم جز تو کس نمیداند | که تو طبیب مسیحا دمی و من بیمار
مرا کنون چه بکار است روزگار گذشت | روا مدار که امسال بگذرد چون پار

صحن بستانش بهر و گهکشانش جوی آب | کاندرو باد صبا افشانده برگ یاسمین
زان بچشم خلق شیرین که بنای بهشت | جای آب اندر گلت آمیخت شیر و انگبین
حبذا کاخی که جای کعبه کرسازد مقام | پرورد ام القری در بطن خویشش چون جنین
بر خاتم بندی جاتش فلک میکند | تا مشکل آبنوس و روز رنگ آبگین
ساکنان روضه را دیدم که از جوفه آتش | کان زلال خضر مینوشند و میگفتند همین
ان فی جناتنا عینا تسمی سلسبیل | انها ملح اجاج هذه ماء معین
تاخنش چون صفحه چهار جوبان سبز خیر | منظرش چون دیده اهل نظر مردم نشین
بر کنار جویبارش کان بود انهار خلد | جام مالامال بر کف ساقیان نازنین
هر کرا دامن از آن جام شرابی میدهند | نقل می‌بخشند از لب لذة للشاربین
عقل با چرخ برینش کرد نسبت بارها | کین شرف دارد بر آن چرخ از منزلت بالای برین
آن محیط بحر سیاره ده فوق و تحت | وین بناء هفت کشور را مرکز دنیا و دین
در شمال آن بود قطب شمالی منزوی | در یمین این مجاور گشته اصحاب یمین
آن ز کوکب خالی ابنیه منازل ساخته | کوکب سعد اختر مسعود نجم داد و دین
آسمان عز و رفعت تو امان بحر و بر | کامران فتح و نصرت قهرمان داد و دین
نجم مسعود است با و سعد اکبر را قران
کوکب سعادت وا ور ابر اعظم ورین

روز رزم کینه جویان سپاهت فی المثل / گر بود روح الامین لشکرش روی زمین

بر شود آن روز چون روز قیامت از دو صف / غلغل و غوغا بدرگاه امان الخایفین

القتال القتال از لشکر منصور تو / الامان الامان از لشکر روح الامین

دو کف بازال چو بر سایل کشایی باشدت / نقدکان اندر یسار و حاصل یم در یمین

بهر ایوانت که باشد کعبه معجز نما / گرد در ترتیب لباس منکرش سحر آفرین

نوحش ابلق هست تا رو بودن با لباس / همچو سقف و پایه رنگین و متین

نوعروس کشورت این کاخ نظم دلکشم / بهر گوش و گردنش آویزه در ثمین

در رواق این بلند ایوان چو خوانم مدح تو / قدسیانم بر فراز عرش گویند آفرین

گرچه سلمانی نبدی و دولتشاه در مدح آن بود / دانوری ممکنست مدح سنجر و طغرل تکین

سنجر و طغرل تکین آن هردو سلطان بزرگ / زندی و دولتشاه خان آن هر دو بانوی مهین

بزم شاهی دست بودی ابیات بلند / سر شاهی را چشم بودی از اشعار گزین

رتبه اعجاز می باید کنون اشعار را / تا شود مدح قبول طبع ممدوح انچنین

نکته سنجان دگر ز ابیات و ز طبع من / تیر بر فن انبیا شد قوت تسخیر بین

هر کرا انگشت بسم الله اینک گو بیا / پنجه اندر پنجه من افکن و از خود ببین

گر سلم خوانی نه تیر تیغ خصم از رو نهی / میکنم اثبات این معنی به برهان مبین

برگ گل میجنبد از باد صبا در نبحث / میکند از دست بلبل گویی استغفار گل

بخت بین ای گلبن رنگین که اندر راه تو / گر چسان خار و خسک کار دارد و بار گل

عقد پروینست باری بر فلک ما را نصیب / سر زند زان سر زمین با خار اثر خار گل

محمل اقبال تو سر جا نهد با از شرف / دوخت شد بر تر ابر گردد گل افسار گل

طرفه گلزار لبت روی دختانی نوجوان / کاندر او هر دو سنبل بر دمید و بار گل

لمولانا امیدی طاب ثراه:

دوش هنگام گریه سحری / بود خوناب گریه ام جگری

که سلیمان پای زر شد ملخ / برد موری به بر سیم ماحضری

میرزایی که مهر فرمانش / چون سلیمان برند بود و بری

آنکه فرش کند بعقد فلک / تکیه بر گرد بالش قمری

و آنکه در زیر ران کشد رخشش / کره توسن سپهر کری

ای امیدی رسیده در نظرش / جو خجالت عجب که هیچ بری

ای کریمی که با کف کرمت / بحر صد دست خوانده داد بری

نیست در دست قدرتم چیزی / جز کم و بیش قیمت قدری

آنچه دارم سرست بر کف دست / لیک میترسم از زیاده سری

چه آبرو دهی از بهر آب و نان بر باد | خصوص بر در نو دولتان بازاری
مذاق و لذت آزادگی عجب نبود | اگر شناخته باشم پس از گرفتاری
که قدر و قیمت ایام تن درستی | توان شناختن اندر زمان بیماری
اگر بگرگ دهی همچو یوسفم آن به | که ناکسی کندم در جهان خریداری
وگر کنی ز برای یهود کناسی | وگر کنی ز برای مجوس گلکاری
درین دو کار گر به آن قدر کراهت نیست | وزین دو شغل خسیس آن مثابه دشواری
که در سلام فرومایگان بصدر نشین | بروی سینه نهی دست و سر فرود آری
ستاره را چه بود شیوه کینه اندوزی | سپهر را چه بود کار مردم آزاری
نوای ستاره ندانم چه کجروی باری | نوای سپهر ندانم چه کج روی باری
سپهر سفله نواز و ستاره دون پرور | خران به آخر گردون چو گاو عصاری
مسافران نه اقلیم عالم بالا | فتاده اند درین کهنه چار دیواری
ز راه جاده دگر دان گذشتگان آن را | فراز و شیب فرو نیز بود ز همواری
درین سفر که بود راه دور و بار گران | چو باری طلبد مرد یاری از یاری
گذاشتند متاع جهان و بگذشتند | تو نیز چون دگران بگذری و بگذاری
ره مدینه علم این است این ره را | اگر ز پای در آیی ز دست نگذاری

لمولانا امیدی طاب ثراه

برانه سر که قدی امیدی دوتا شده | از جار خانگی دو سه جا کتخدا شده
خلوت سرای دوست که گرمابه زنان | پر قیل و قال و لوله و پر صدا شده
بسته برش به پشت چو طفلان خانه زاد | با بچگان قدی خجل از آن جدا شده
چون خیل لولیان سر اسیمه خانه‌اش | پر جنگ و پر ستیزه و پر ماجرا شده
از بهر کوه لبس کرباسش میدرند | هر بامداد بهر من او قبا شده
گر گیر بر زمین زنی اندر سرای او | چون گرد باد گرد بر دی هوا شده
جبری که صبح و شام خورد نیست جز طلاق | سوگند می خورم که طلاقش عدا شده
یک جفت خایه بود متاع سرای او | آن هم ز دست داده و خواجه سرا شده
از خانه لحیف رمیدان سپیه گلیم | راضی بکنج مدرسه در بوریا شده
با بندر او داج ملوک از داج تنگ | فرد است کو ازین دو غضوب رها شده
چون ملحدان که گریخته است از ری بروم | بیش کشیش فتنه و مهر اسیا شده
گویند کتخدا نشده در شب زفاف | این زو عجب نیست ولی گو بیا شده
من خود نگویم آنکه جهان شد که هر که او | یک روز کتخدا نشده داند جها شده
روز شباب و بهزاران شتاب رفت | از دست روزگار صبا چون صبا شده

[illegible]

زل نوال کرده عزیز زمانه گشت — کسب کمال کرده حبیب خدا شده

دریاچه که بود از بخشش باده را — گر خشک شد ز معجز خیر الوری شده

منت خدای را از آنجا برآمده — دریی که کان بخشش و بحر عطا شده

ای آسمان جود که در کشور وجود — فیض وسیله ساز جهان بقا شده

ای کعبه مراد که حاجات کائنات — بر درگه بلند جنابت روا شده

از دست بخشش دل و دست تو کان و بحر — آن بی نوال گشته و این بی نوا شده

کان بنده دست بخشش کعبت بر زمین نهاد — کان منبع سخا بتو ختم سخا شده

بخشش دل تو بحر برآورده زینهار — کاندر زمانه بذل تو ناموس ما شده

ایام در مدارج قدر تو وعده‌ها — گر دست و بخت ضامن آن وعده‌ها شده

امروز در زمانه اثر این مبارکیست — زان وعده‌ها یکی ز هزاران وفا شده

اندر میان حرص که قناعت که جنگ بود — از دولت نوال تو صلح و صفا شده

اهسایه بر درون سرای سعادتت — پرواز کرده جغد و همایون هما شده

در هر چمن که نخل تو سایه فکن بود — هر انجمن که لعل تو نکته سرا شده

در آن چمن نبات همه یافته حیات — وین انجمن جماد متحرک ما شده

مانند کهربا که کند جذب کاه را — خاک در تو جاذب هر بی نوا شده

[illegible]

لمولانا امیدی

تو ترک نیم مستی و من مرغ نیم بسمل — کار تو از من آسان کام من از تو مشکل

تو پادشاهی میدان من دست شسته از جان — تو خوی بکامی از رخ من خون فشانم از دل

کاری ز ما کی گشاید از دست مانده بر سر — کامی ز ما برآید از پای رفته بر گل

ساغر کشی و خنجر اهل وفا بسر — خون خورده در برابر جان داده در مقابل

پیمانه حیاتم پیش از اجل تو بشکن — سر رشته امیدم پیش از خلل تو بگسل

آهی ز سینه من برق هزار خرمن — تیری ز غمزه تو مرگ هزار بیدل

دنبال آن مسافر از ضعف و ناتوانی — بر خیزم و نشینم چون گرد تا بمنزل

کو بخت آنکه گیرم دستش ز خانه زین — وان ساعد بلورین در گردنم حمایل

چشم سیاه مستش سرمایه جنونم — زلف دراز دستش در گردنم سلاسل

صدر بلند و عالی کز آستان قدرش — افتاده هفت گردون هفتاد پایه نازل

فرزانه میر باقی آن کان فضل کامد

باقی خوان فضلش ارکان بنات فاضل

آل نبی آمی عالی نسب لآلی — نقد علی عالی نقد عیار کامل

آن خانه دان حیدر شیر فرازمند — در دودمان احمد شمع طراز محفل

احسان بطلب اطهر دو ذات عالی — افعال بو العجب را مصدر دو صدر کامل

[illegible]

دیوانه که افسون ساز جنونش افزون | دیوانه که مجنون شاکرد دولت حاصل
دیوانه که زین سان بجیده سر فرمان | تدبیر او چه باشد شمشیر شاه عادل
دیوانه ایست بر فن در بینه دشمن | از وی مباش ایمن در من مباش غافل
قتلش بکار مذهب جائز چو قتل افعی | رفعش بحفظ ملت واجب چو دفع جاهل
دارم بسی شکایت تفصیل آن بغایت | ای میر بر عنایت در محفل مکمل
برد او ز سخنور اینکه زینت نهان | کاندیشه پریشان در شعر نیست قابل
طبعم ز سر که بودی کوی سخن ربودی | لیکن اگر نبودی بر سر مراد حاصل
عالیجناب قدرت بر فرق فرقدان باد | تا هست چرخ عالی ما فوق نوع سافل
گسترده باد ظلت بر شرق و غرب عالم

مولانا امیدی رحمه الله تعالی

بر شرق و غرب عالم چندانکه گسترد ظل

قضا در بارگاه کبریائی | کشیده طرح ایلخی خطائی
فلک بر زد نقشی ولی بود | چو نقشی روی آب بی بقائی
درای چرخ زد نقش مخالف | بنیانست زان هر زه درائی
سر انگشت اندیشت که ده پیلی | بنات کاینات از فتنه زائی
گر آمد بر هدف سهم سعادت | قضای سیخ تیر روستائی

بغیر از کان و بحر از دست جودت | شکایت میکند از بی نوائی
اگر جودت کند مالک رقابی | وگر جامت کند صاحب لقائی
هنوز آغاز آن اقبال باشد | که بر وی داده سیمابت لوائی
ز آن سرپنجه ماند نقش الله | از اینکه گوهر کشائی
نیابد راست جز بر قد قدرت | کند گر اطلس گردون قبائی
اگر زر پاک و گر ناپاک باشد | نمیداند کسی چون کیمیائی
گر اکسیر قبولت نیست نبود | زر کامل عیارم را زدائی
طمع دارم که در بزم تو یابی من | که آن عهدی که بودی آشنائی
چو افتد نظم من اندر میانه | کند از زر کی و تیره رائی
سخن در وصف تو بحر عمیق است | نگنجد در اناء مر انائی
اگر عیب باشد خود فروشی | وگرچه نیک باشد خودنمائی
سواد نظم هر که گو نویسد | برای حفظ طفلان تمامی
کند اندر دبیرستان علوی | دبیر آسمانی حسبه سائی
گر از تو بر نیاید آرزوئیم | زبی شکر مراد بوریائی
نهادم بر کران فضل و هنر را | نه آخر در میانست آشنائی

[illegible]

ای نفس اگر به دیده تحقیق بنگری / درویشی اختیار کنی بر توانگری

ای پادشاه وقت چو وقتت فراز آید / تو نیز با گدای محلت برابری

گر پنج نوبتت بدر قصر میزنند / نوبت بدیگری بگذاری و بگذری

آهسته رو که بر سر بسیار مردمست / این جرم خاک را که تو امروز بر سری

دنیا زنیست عشوه ده و دلستان ولیک / با کس بسر همی نبرد عهد شوهری

آبستنی که این همه فرزند زاد و کشت / دیگر که چشم دارد ازو مهر مادری

مردی گمان مبر که به پنجه است و زور کتف / با نفس اگر برآیی دانم که شاطری

با شیر مردیت سگ ابلیس صید کرد / ای بی‌هنر بمیر که از گربه کمتری

هش دار تا نیفکندت نفس بر روی / در ورطه‌ای که سود ندارد شناوری

سر در سر هوا و هوس کرده‌ای و باز / در کار آخرت کنی اندیشه سرسری

دنیا بدین خرج بدیدت ازلی الصبار / ای بد معامله به همه هیچ میخری

تا جان عارفان نکنند زنده نفس را / نزدیک عارفان حیوانی محقری

بس آدمی که دیو سیرتست و خلق اوست / در صورتش نماید که زیبا برابری

گر قدر خود بدانی و قدرت فزون شود / نیکو نهاد باش که پاکیزه جوهری

چندت نیاز و آز دواند به بحر و بر / دریاب وقت خویش که دریای گوهری

[illegible]

فردا فصیح باشی و در موقف حساب / گر علم بگویی و عذری بیاوری

ور صد هزار عذر بخواهی گناه را / مر شوی کرده را نبود زیب دختری

مردان بسعی و رنج بجایی رسیده‌اند / تو بی‌هنر کجا رسی از نفس پروری

ترک هواست کشتی دریای معرفت / عارف بذات شو نه بدلق و قلندری

در کم ز خویشتن بحقارت نگه مکن / گر بهتری بمال بگوهر برابری

گر بی‌هنر بمال کنی کبر بر حکیم / کون خرت شمارد اگر گاو عنبری

فرمان بر خدا و نگهبان خلق باش / این هر دو قرن اگر بگرفتی سکندری

عمری که میرود بهمه حال جهد کن / تا در رضای خالق بیچون بسر بری

مرگ اینک اژدهای دمانست تلخ / لیکن ترا چه غم که بخواب خوش اندری

فارغ نشسته‌ای بتمنای کام دل / باری ز تنگنای لحد یاد ناوری

باری گرت بگور غریبان گذر بود / از سر بنه غرور کیانی و قیصری

کانجا بدست واقعه بینی جلیل وار / بشکسته صورت بتهای آزری

فرق عزیز و پهلوی نازک نهاده تن / مسکین بخشت بالش و از خاک بستری

تسلیم شو که اهل تمیزی عارفان / بردند گنج عافیت از کنج صابری

بیش از من و تو بر رخ جانها نشسته‌اند / طوق نیک بختی و نیل بد اختری

[illegible]

مالک ملک آرای عالم وحاکم حکمت فزای قایم حکم معموره جهانی وقف ارباب
استرزاق ایدوب تولیتن ملوک عدالت شعاره وحکام مرحمت دثاره
تفویض ایتدکچه وخانقاه تنکنای عرصه امکانده آثار ارباب استرزاق اولوب
مرفوده مقدار نحه خزانه غیبدن وظیفه مستمره بیتدکچه اومملی ارقام
دیوان خلافتک قلم مشکبارلری مفتاح کنوز ارباب ارزاق استیه ق
اوله واول نافل اعلام استحکام نبیان سلطنتک قلم عنبر نثارلری حدایق
احداق ارباب نظر بصارت بوله شرح شمه ثنا ورفع تمه دعاده نصکره

عرض ایدر خاک پای رتبه دار	بنده کمترین فضولی زار
که معتمم مقام عزلت ایکن	ساکن کوشه قناعت ایکن
باثمره دوشدی جابه سودایی	ذوق اهل طمع تماشاسی
هوس کسب ننگ ونام ایدم	طلب رفعت مقام ایدم
استدم کم علوی قدر بولم	مظهر لطف پادشاه اولم
بلمدم کم شکسته حال اولورم	حسد اهلینه پایمال اولورم

لمولانا عبد الرحمن جامی

نقش عبادت ارچه بشکل عبادتست — لیکن بنقطه ز عبادت زیادتست

بر سید شکسته دلان اهل فضل را — نقصان فضل نسبت بلوغ سعادتست

[illegible]

تا وقتی که از نسب نبوی [illegible]

[illegible]

لمولانا [illegible] جامی

تا کی ای خواجه مهندس زخن نقطه و خط — در خط کون و مکان نکتهٔ عشقست فقط

نقطه خط گشت و خط حرف شد و حرف حروف — که بتبدیل صور گاه به تغییر نقط

هرچه بر لوح شهود تو بجز نقطهٔ اصل — نقش بستست فرو شوی که سهوست و غلط

نقطه دان نقطه نگر نقطه شو لغو که جز این — هرچه خواهی که کنی موجب بعدست و سخط

آب چون موج زند دریا و فراتست و نیل — چون رسد باز بدریا نه فراتست و نه شط

کاهلی کافری و گرم روی شیطنت — روش کعبه روان نیست بجز سیر وسط

جامی از جادهٔ طبیعت بدر آتا بینی

سر لو دلیتم بحبل لعلی الله هبط

و له نور الله مرقده

هر لحظه نمایی بطریق دگرم رخ — گاه از رخ فرخار و گه از غبغب خلخ

هرجا که کنی جلوه بود اهل نظر را — دیدار تو فرخنده و رخسار تو فرخ

اطوار ظهور تو بود ظاهر و باطن — بر ظاهر این جلوه و بر باطن آن مخ

جنبش همه از تست درین عرصه اگر خود — ناراست رود فرزین ور راست رود رخ

گر محیی دلهاست بالبانگ تجلی — ور نافخ جانهاست بانفاس بنفخ

زین نکته مرا طعن تناسخ مزن ای شیخ — تکرار ظهورات بود این نه تناسخ

جامی مطلب با دگران نکتهٔ توحید

گر کلک بود اول سرّ این مسئله با شیخ

در فراق رخ خوب تو [illegible]

اعینی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ولها

[illegible]

بحر کامل غزل ...

مرشد کامل اولدی جام جهان نما بر
جام جهان نماندر ابن حضرا بر
دوست اولن او حضرته دشمن ... اولور
... و حده ... کند و بی ... اشنا ابدر
غالب آدم کیرن روح کبی ابا ابدر

کونه ... کرد ... فرخی ... حالا
منظوم ... دیوان ... حب ... ابدر
کوجا صفدی مغطوه بحیانک آدم فی المثل
خوف ... غزلیات ... حب ... اولور
مرکز ... حلا و ... افتضا ابدر

ادوم نام اوغلی ... سلطان

فیادم ... اینس اصفهان ... بن
... نماند ... بن
جهان ... رعایی ... بن
... و ارا و م ... فنا اندر ... اقام بن
فنا اندر فنا ... بن
دیار من راغ اولدی جه ارز قدرم ... یحیا
... ولدم ... بن
... کهنه ... بن

... مطلع ... بن

... اولدم ... کرابن

بوی زلفک سینه کوندری مشک ختا بیله صبا
عنبر سارالکوب کجدی باور سنبللره

قوقوبن سوزدلره تیم تحفه کبی غنچه‌ره
نفحه‌وار دوستنی سوردمه آنک اوغریره

نجزه
غمزه‌ور غونچه کبی طوغتی مبانغلره
دافتیله اولدی دون مجلسده تجزیه

لعلکه حیران لغمز کل عندلیبه سوملیتی
کشف اسرار ایلدک براغزی بیر قجا کوره

برمجوهر جامه در نظم جهانکیرک سنک
فتحیا وارصون انی شاهنشه جم کشوره

دنیا الجنه و باغ ارم کورمک استین
سورسون بو زبن مزارینه اول لوحه حک

اول خاکی باشدن ابو نمک و عنبر اولان
اول رونق و صف ده مودار جبک

لنجانی بکر فاید
ای قلبی بره سوره که جنت ابد صونک
نثر ب دیاری خاکه وار پی دولک

لمسودنجی
خان عثمان اولکه برق تیغ جوهردار ایدر
کیدر نکاهی قرآله تاج کیسرخ سره

یویدر شوهر ابکار معانی ولسله
سندخی ورته لعکک بر قوصه ور

دل اوجدی ... کم درس ...
کم دربند زلف نمسای اوست

لطرت اوجه
... ای دوست دارم ... ای اوست
... بهای ... نمسای اوست

کتاب اصول تألیف یحیی بک تغمده الله تعالی

کل ای نای خامه فغان ایله کل — کتاب اصولی بیان ایله کل
نوای صریرک ایدر دائما — کوکل لوحی محفوظلغنی پرصفا
کمال اهلی دستنده شهبازدر — معانی تماسن قلوربین شکار
ایدر طوطی نطق لطفه مظهر سنی — طوتر الله اوستینه اتلر سنی
اولوبدر مثالک عصای کلیم — که هر سحر اولان بینی قلدک دونیم
کلیمک عصاسی کبی قل ظهور — اولورسا که هر بازی بر طور نور
کلامک که الهام ربانیدر — کوزوم نوریدر جانمک جانیدر
دلکدن عیان اولدی تعبیرنون — رموز کنوز و ما یسطرون
زبانک سنک ای بدیع البیان — دهانم کبی اولدی کوهرفشان
کلامک محقق سوزک حق سنک — دلک اهل دل بلدی انجق سنک
وجودک اولور بحر علمک دلی — سنکله اچلدی معانی ایلی
اچر ذاتک آینه سی جان کوزین — مبشر ایدر خلقه معنی یوزین
در ذنک سنک نجه دن انجه در — کمال اهلنک مقتضاسنجه در
کتور قاله حالی ظهیر اول بزه — الیقده قومه دستکیر اول بزه

اولور مخزن راز ذات قدم — قلم ترجمانیدر وجودی عدم
قلم شاخ طوبی کبی سرنکون — ولی حکمی التنده عالم زبون
قلم الده مهد انجه عیسی مثال — دمی طفل ایکن خلقه ایلر مقال
قلم دیدوکم ای جهان ونقی — اول انسان کاملدر متقی
که هر قنده اولا الی و دلی — خدادن کیا اولمیا حائلی
سوزین اکلیه عالم کثرتک — دلین بیلیه تمشی ایچی ملتک
بدیلرده دن ایده سلوکین توی — قلم وش اولا چلرک بیروی
قلم کبی چشمینی نمناک ایده — کریبانینی عشق الی چاک ایده
قراصویه دونه کوزینک یاشی — ایرلمایه سجده یرندن یوزی
درونی اولا غیرلردن تهی — صابه یوق حبابنه قرص مهی
مقر اولار راز سینه سنه — مشار الیه اولا هب الله
مناهیدن ایده مدام احتراز

مناجات قله هر نفسی نیازه نیاز مناجات

الهی روا ایله روز حساب — که اولدم قلم کبی پر اضطراب
رقم کبی عقلم طغلدی بنم — کناه ایله آلوده اولدی تنم
نه چاره ندم بنکلیم آه وواه — سواد کناه ایله نامم سیاه
قلیل الحیایم کثیر الفساد — غریب البلادم فقیر العباد

٧٩

توحید و تمجید ایزد متعال جل جلاله و عم نواله

زهی عالم آرای لوح و قلم
علیم علوم وجود و عدم
انک ذاتیدر اول الاولین
ارانغ اولمز انسدن جاهل یقین
کستی ایده مز کسنه ذاتن خیال
دکلدر تحمل مجال سؤال
تحیر ویرر جمله علم و ذات
ذهنیون قدیم اولانی حادثات
اودریای ذاتک بن غرضم من
قوم فرطم دوشی دامن وصلتن

کیمه مهر لطفک ایده شفقتی / کلر آچیلور غنچهٔ همتی
فقیر او غمزین ای کثیر النعم / غنی قاپوسندن الی بوش کدم
صلاح و گناه اینسه خلق جهان / نه اکسی اولور ذاتکه نه زیان
نه سود قدن ضعیفک که لیل و نهار / سکا نه زیان و نه اکسیسی وار
نه وار ایدی دایم عذاب اتمک / عنایتلر اتمک عتاب اتمک
مروت بو در کیم ظهیر اوله سن / بو دوشمشلره دستگیر اوله سن
نجن کیم ظهور ایده ذوق حباب / اولا بر قلوک دردمنده عذاب
بر نیوره که انبیا اولیا / سو نیور شیاطین ایله اشقیا
روا بو در ای ارحم الراحمین / اوله دوستلر شاد و دشمن حزین
یامر دودکم بن یا مقبولکم / تنها برنه ایسه سنک قولکم
نجن قوله بولنسه عیب قدم / ویرر انکی استینه تیرع قویم
عیبلو قولی کمسه آلمز قبول / کیر وسن قبول ایله آلمه ملول
اولور اسکی عیب اتسک عادتا / رجوع ایلدم شمدی دوندم سکا
تنها قول اسنک نور حمتسنک / عنایتسنک لطف و همتسنک
سکا لطف و قهر کدن اولمز سؤال / جلالک بوری خلوهٔ عین جمال
دوا ایله بحیاب احسانله / یاشی حاللو درد عصیانله
فنا ایلنه النجا قلمزور / سنک غیر وکه بر لجا ایلمز

وجودک نقطهٔ کبی حقیر / بو پرکار دوراندن اولمز خبیر
فضای جهان همچو حجرهٔ بلا / سپهرک قبابی حباب فنا
عدا بی اشد رحمتی بی عدد / قبولینی رد ایده مز بر احد
انک ردینی کمسه اتمز قبول / بره حاکم مطلق اولمشدر اول
اولور مشکل اشکال اسرار حق / بلنمز او قوماغله بو سبق
بو اسرار ذاتیله عین عقول / اولور ذهنک وحیران و مبهوت و ملول
انک عشقی مانند شمس جهان / بشر قسمی ذراته بکزر همان
برادر بشر قسمی بی قیاس / بری بیرینه بکزمز جمله ناس
زهی قدرت خالق لایزال / زهی حکمت رازق بی مثال
مخالف بری بیرنه روز و شام / موافق درامرینه آما تمام
سوار هلالی سپهره طاقه / قنادیلینی انجک اول یا شر
جبالک سکونینه تدبیر ایدر / نیجه یردن انهاری تحریر ایدر
ایدر بلکری کرچه رنکین قبا / صو یار اخشر آما که ذرد قبا
عجب در که یوقدن وار اولدی جهان / انک وار لغندن ویر نشان
فلکلر امورنده ایلر شتاب / یلر خدمتنده صبا و سحاب
نجوم ایله کوکلر بلیک و قضا / صو نر آدمی زاده دست جفا
ایدر اول اول خالق بحر و بر / زمین و سماواتی زیر و زبر

نه دور بان اولور اندن نه تخته
رسولک بو رصونه اول کیم
ایدر امتی جنت نشنده مقیم

نعت سید الکائنات و سند الموجودات علیه الصلوة

زهی خامه قدرت مستعان
علوم نهان اندن اولدی عیان
خطا ایله فهمی دی بر کون او ماه
قلم رمعین قند خط دن کیاه
قرا یوزی شول که کیم اغ ابرو

بو نقش زمینه صوا اولدی مقرر ... خصوصا که نقش وجود بشر
برا اولدی قت قت سما و زمین ... مثالی سمان عاشقان حزین
بدن زنده جو سر جان ایله ... ولی زنده در جان اول جان ایله
عدم ظلمتنده قالوردی جهان ... دلیل و ظهیر اولمسه شمع جان
خدادن ایر نجه نسیم حیات ... قمله انمودن بشلدی کائنات
قلو آدمی کسنج روحه امین ... ویر رنور ادراک عقل کزین
عجب درکه او خالق انس و جان ... ایدر رضا لحک عرش قلبن مکان
اکا علم و حکمت زیاده ایدر ... بصیرت کوزینی کشاده ایدر
شوکم ایه کم اوله هادی خدا ... تجلی ایدر هر جهتدن اکا
هدایتدن انده که اوله اثر ... اثردن مؤثر وجودین آرر
ایدر قطره دن بحر توحیده یول ... اگر ذره ذات خورشیده یول
عبودیت ایچون یراندی بری ... بو نکته بیانه آز تمه ایر سی
ایر شمر اکک و الغنیه زبان ... یوغ اوسه اگر اول اکر بنک جهان
اولور عاقله نعمتی بی قیاس ... دغنده ادراک نعمت شناس
یوری اگه شکر ایت که اول مستعان ... بیره ویردی شکر ایچون زبان
قجن لطف بارانی مبذول اولور ... زبان جمن شکره مشغول اولور
ایر شور نبا تا به مهر خدا ... توجه ایدر آسماندن لکا

رسول خدا خاتم الانبیا ... دلیل الهدا حاکم الاولیا
داخی بلمدین آدم آدین جهان ... انک آدی اولمشدی ورد لسان
بو تعظیم و تکریمی آدم کبی ... نه کوردی نه ایشتدی سایر نبی
قنا بحر بینه مبتلا اولدی نوح ... انک یوزی صوینه بولدی فتوح
کل کلشن خاندان خلیل ... جمال جلالی خلیل و جمیل
علو جاهینی کوردی عظیم ... سکوت ایلدی کیبی جانکه کلیم
مسیح اولدی دور زنده عالیجناب ... یره اینکه بلکه اندی حجاب
شب تا معراجی اهل کال ... اولور چهره معجز اتنده حال
بو معجزه یوسف اتن سوزمدی ... بو سیری دوشنده دجی کورمدی
زهی واقف حکمت کاینات ... زهی کاشف سر ذات و صفات
سوزی در دریای اسرار ایدی ... یوزی بحر انوار غفار ایدی
صانکه کنج نهان ایدی دین ... عیان اندی کون کیبی جلوه همین
سلامنده کی رسم قلب سلام ... عرب قوم اسلامه جکدی تمام
توجه ایدنجه او ذات شریف ... یمن قلب یمنی ایله اولدی لطیف
ویروب نامه دعوت و السلام ... حقیقدن کلوب قبلدی جاقانی رام
بو نوکلدی قیصر اکا همچو قاف ... باشین خاکه اندردی مانند کاف
انک خاطرینه کلوب رای روم ... کمند دعا سیله اندی هجوم

سوزی صدق اخلاص ایله صادق — یوزی مهری مستغرق نور حق

سر عشقده معشوقی عاشقلرک — حقیقتده شیخی محققلرک

ایدوب ظلمت کفری نادید لیل — حدیثی نره اولدی روشن دلیل

لباسی پلاس ایدی سلطان ایکن — نه سلطان جهان ملکنه خان ایکن

گلستان دامنده لیل و نهار — پلاسینی ایلردی باروی خار

مهک اننی اول تخت ایلدی — سپهرک بلندینی پست ایلدی

انک آتی اوبنا غیدر آسمان — نه آسمان بلکه کون و مکان

وجودینه آیینه خود نما — بر نقش نظر من اتهد سکا

خنک جذبه سی چکدی انی اشتیا — نصیب اولدی معراج قرب اله

معراج فخر الانام علیه السلام والاکرام

شو کیم عشق یار ایله صادق اولور — اکا لند و معشوقی عاشق اولور

اولور انک اگر عشقله سینه چاک — وصالک اولور شاهد عشق پاک

چکر جذبه وحدت ذو الجلال — میسر اولور سیر روی جمال

اولور بر تو مهر مو اسبب — چکر ملک بالایه جسمی تعب

ایدر عالم فرقته الوداع — بولور مهر تر دانله ارتفاع

یمان اوق کبی طوغری بولور اوج — طقوز جوشندن آسمانی گچر

براقیله بر گیجه ای کامیاب — نزول ایتدی جبریل عالیجناب

ایدوب جذبه خال اهل من رئ — سیاه و سفید اولدی جب ناپدید

قودی جاء ده شش جهاتی رسول — محبت مقامینه بولدی وصول

کیمه کیم اولا عشق پاکی براق — اکا شهر جانانی اولمز اراق

نه وار عین عشق اولسه بر مرحل — نیار نارک انجنده آتش مثال

حک قدرنی کیتسه لی همتی — نصیب ایتدی بو رفعت و دولتی

یدی آسمان اولدی انکی قدم — انک قامتی وکدی عرشه علم

عیان اولدی عینینه عرش برین — فلک حلقه بابه دوندی همین

چکوب عنصرک چار طاقن همان — واروب اولدی اول ذات پاکه روان

یدی آسمانی نسکر جبینی — گچوب قیلدی ارواحله صحبتی

واروب اولدی مهمان خوان خلیل — دعاسین الوب بولدی اجر جزیل

صورشدی برر طوردی موسی ایله — گوروشدی صفا سوردی عیسی ایله

اچوب الکرین قیلدی آدم دعا — الندن کلان لطفی ایتدی اکا

ندکلو ابراغ اولدی دنیاسنه — اودکلو یقین اولدی مولاسنه

حجاب حجاب خدا در جهان — جهاندن گچن گوردی حقی عیان

نقابینی آچدی سعادت یوزی — حجاب اولمدی لن ترانی سوزی

بری خوف قلدی و رجا منزلی — گذر قیلدی هب هابلی زا ایلی

الف کبی طوغ اولدی مولاسنه — صعود ایتدی اعلادن اعلاسنه

[illegible]

ایا بحر جود و محیط الکرم / شفیع الامم سرو باغ حرم
زمان قیامتده بیچاره‌لرنک / اوله دیر بیله و منت دامنک
سن اولسون که حق مدح اتدی سنی / شفیع ایتدی مخلوقه مطلق سنی
اتی قلمه عشاق الحینده حزین / شفاعت ایدوب بیله گوگلن این
یوزی صویته چار یار گزیدها / آنی بر بیکا ایله روز جزا

تعریف و توصیف پادشاه اسلام نصره الله الملک العلام

شه غازیان پادشاه کریم / سلیمان خان ابن سلطان سلیم
ابو الفتح سلطان عثمانیان / ممالک ستان و جهان پهلوان
موحدلرک مرشد کاملی / مجاهدلرک مسند عادلی
مشیر الهدی و اصل السالکین / امیر الغزا قاتل المشرکین
سر امت سید الانبیا / نبرد غزا سرور اولیا
مه عالی القدر و مهر کمال / شه بحر و بر سایهٔ ذو الجلال
گل بوستان اول گل باغ جان / ابو بکر صدق ایله بکزر همان
حقیقتده اول خیر و بحر و بر / اولور رای خیر ایله عین عمر
انک معدلت عادلی مرحمت / اودر آل عثمانده عثمان صفت
انک قدری عالی مثال علی / ولیدر ولی عالمک کاملی
ویرر هر سواله هزاران جواب / اولور هر سوزی معنی‌دن بر کتاب

[illegible]

انک سیفی در صانکه بر جویبار / افرکن ابر و ب قدر قلمش قرار
سر بیدن اولسه غزا ایله روان / صدای دعادن گورلدر جهان
ملک داعی دولت و عزتی / فلک ساعی رفعت و نصرتی
یورر یولده برق اور اول نوجق / بولوت کبی اشخاصی ادراکی شق
اولور تخم سیاره گویا غزات / تماشا ایجلر انجم ثابتات
زمانده آسوده خلق جهان / فضای جهان اولدی دار الامان
رعیت رعایتده اللر آمین / احبا سو ... دشمن حزین
زهی پادشاه سعادت سریر / کرم ایسده همچو مهر منیر
او دولت که آگاه و بیدار خدا / نصیب اولمدی کمسنه سابقا
کنشی کبی اول عالمک فضلی / نه کم اوزاتسه ایرشور الی
یدی جدی خاقان عالی نسب / شهنشاه سلطان عالی حسب
قپوسی قولی حاجی و غازیلر / یدی نصرتنک مرد شهبازلر
قپوسنی کبی ... اولدی عیان / طوتدی ... بستان سازنده کان
فنا بولدی سازنده العلوکری / مغنیلرک دکدی صلقطری
کمانچه یابن باصدی قلدی نوان / قدحلر فلک‌لر کبی سر نکون
صراحینک اغزینه اوتدی ذباب / خرابات ... حالی غایتده خراب
طاعتدی فساد اهلنک دلکین / صلاح اهلنک اولدی سوزی ...

سبب تألیف

[illegible]

رفولای اولمز اما که اعلام حال
سنی عاد وردوواه ملال
بوری اولکنه دورکش ازجوق
کرم غناکی ذکی وارکندی یوق
جهان خانه‌سنده اول یادگار
اولا اول ولنده جوامر نثار
کم صحبتدن جهانه صفا نه
ایده اهل عرفان ایلم رجا
قویه قوین اهل عالی حضرت
[illegible]

اکابر قپوسن فتح دولته دار | صو کیبی کل الجقده ایله قرار
اغاغه بو رطوبتی قاره صقل | یقین در اجل بو رمیه متبذل
بهادرلق اتسک مثال علی | اکابر حضورنده آدک دلی
شجاعت ایدنلردن اغماز ایدر | کملک عرضی واراندن اعراض ایدر
عمیله املاک اولمغه قلمه تنک | بهادرلغک عرضی وار ننکک
بهاسی بلنمز بهادرلرک | کمال اهلی سرفنده ماهرلرک
سنک استقامت لرک دایما | سوزک طوغروسی بودر اولدی بها
اگر بوعلی دکلو اولسک علیم | یرینوب بورسن مثال یتیم
اگر سوبلیسک بیک مجلد کتاب | اولور قدری مانند خشت تراب
کتابی سخن درلر اظهار ادن | صونورلر صاتون الدی صحافدن
کمال اهلنی ارتورر اعتبار | بهار ایله زینت بولور سردیار
فغان واندن ایله ای عندلیب | کمال اهلی قالدی زیاده غریب
سکا خفت بیره وار مزکل اولان | غنی‌ان تحسنو ایله فیل عمل
نه دارم رحمت انزنه یادن سکا | نیرغزت اهل عرفان سکا
اکابر ایله اکرام ایله التیام | بله قدر وکی همچو ماه صیام
بر الیمسه اکلر قلچ ادمی | بلوررستم زال اولان رتمی
خصوصا که سلطان صاحب هنر | ایدر اهل عرفانه عالی نظر

[illegible]

حکایت

فلک کبی دردوده آه فقیر | کسرغا ملک عمرین ایلر قصیر
کمند بنی اتر اجل ساده وار | ایدر جان انسانی برکون شکار
نه طاق کسرا بلری کسر ایدر | نیجه قیصرک عمرنی قصر ایدر
اجل بکلرک تاج وتختن الور | جهاندن کیدر ادم ادی قالور
ایاغن که سوزجه اولورسن تمام | دوشنجه بو بوک فعل ایده قیام
شقاوت ایدن ظلم ایدر پاکلور | اولور لعنت ایله آدی اکلور
شو کیم آلدی ارضینی اولدی ایکا | خدا بولدورر آنی تعذیب ایله
زبون اولمسم دیرلیسک دایما | زبون اولانک دردنه قیل دوا
الکدن کلن خیره قیل اهتمام | الی اوستون اولمز کشینک مدام
بنا ایلشه شول که صلدی بنا | بنای حیاتینی قیلدی هبا
نه شاد یکه ارد نجه اندوهی وار | سوبلمز اکا ایلمه اعتبار
خماری اولان جامی صدره با قیل | اجل کلمدین دردوکه چاره قیل
کدا یه جفا قیلمدن قیل ابا | سن الوار ه محتاج اولکاسن اکا
بواشن اولمه اعدایه ویره وجود | یا ذر اولمه سندن اکر اهل جود
ظرافت بولینه ارزلر کیدر | مدارا ایله خلقی اصلاح ایدر
طوتر سنک سوزنی فضلولرک | سنک قلمک جهانده برک
ارنلر ایدر خلقه خلق کریم | کلستان الجنده نیته کم نسیم

[illegible]

دیدیلر ایا سرور اولیا کرم ایله اصحابه اتیمه ازا
بزه ویر بلالی ندا ایده لوم دوه صاحبنه آلوب گیده لوم
صباح ایله اولدی مثال هلال وجودی ضعیف و تنگ مجال
کتوره بو بار گرانی شها کتورمز بولی زمره ضعفا
دیدی انلره بونلرک کیبی حال قیامت کونی بندن اولور سؤال
صفا در بنم جانمه هر بلا بو زحمت اولور عین رحمت بکا
بولونلر کیبی طاغلدیلر دوه صاحبین بولدیلر گلدیلر
اکا اغلیو اغلیو کلدیلر الندن بلانی چکوب آلدیلر
عدالت قیلان خلقی راحت ایدر رعایایه بویله رعایت ایدر

حکایت

بهار ایله بردم بوروی زمین اچلدی بهشت کبی دل مؤمنین
درخت جهان طور عرفان ایدی شکوفه اکا نور یزدان ایدی
اولور روی دیداره آینه دار بچکلر نقابینی اچدی بهار
قلمدان اشجاردن هر نهال خروج ایلدی رسم جامه مثال
چراغن یاقوب پرتو اولان نثار ایلدی هپ شاهدان چمن
سعید الحیات شهید الممات سر سروران پادشاه غزات
شه غازیان یعنی غازی مراد گلستانه وارمغی قیلدی مراد

ولایت امان اوزره یوللر امین کلر عدلک ایله بوروی زمین
کلورکن بکا ایردی حال عجیب یولوم کلدی بر طاغه اولدی قریب
نظر ایلدم انده خورشیدوار یالیکوز گزر بر زن شیوه کار
کورن آدمی نی کبی زار ایدر او صوله او بر کیبی رفتار ایدر
کلور طوغلوب جانکه سرو روان کیدر اختیار دل ناتوان
بوری مشته قدی غایت بلند صاچی طاق ابروسنه بر کمند
بورر کن آچوب دامنینی صبا صفا ویردی ایران ساقی بکا
صدای کلامی شفاء القلوب جمالی فرح بخش و اندامی خوب
دیدم اول الف قامته نکار بوراده نه ایشک وار ای گلعذار
نه خوف حرامی نه خوف طریق کیدر ایک بکا کوکلم اولدی رفیق
دیدی پادشه صاغلغنده نه باک اثردن اولدی جهان ملکی پاک
بوزه کلمز اصلا حرامی اولان انک بحر قهری ایدر بی نشان
قو اکر بلکی شهدی مانند زر یوری دایرک کوزله بر کار وار
بولکدن چقوب مست و محزون ماهتاب نه لازم بکا چاق بود کلوسول
نقل کبت بکا ذره غیره المیه وجودک بکا خار راه الیمه
حجاب ایلدی پادشاه جهان جلالی یوری غالب اولدی همان
اشندوکی کیبی مانوسون دلین کیدی انک خبردی کورن

اولوسک اولوسی ایلک اولوم
هله جانب عذری الدن قوم

حکایت

بحمدن کلور رومه بر جوش حکیم — علوم نجوم سپهره علیم
فرید زمان ودوفنون جهان — کمال اهلی افزای یوق پهلوان
بولشور وارر قیصر رومه اول — اندر سوکوسی قلب سلطانه یول
مناسب دوشر قیصر ایدر اکا — ابا اهل عرفان ومشکل کشا
بو یرده هنر اهلی جانباز اولور — کمالنده فننده ممتاز اولور
اون ادم بویی یرده بر ایپ قورر — اونور ایپ اوستنده کوکسن کریر
دلرسه بر ایاغی اوزره دورر — ایپ اوستنده قالور کرد ورر
دیدی قیصره لطفله اول حکیم — قبول ایلمزمی عقل سلیم
انک کزلو بر حکمتی وار اولا — کوزوم کورمنجه اینانمم اکا
او جانبازی احضار ایلدیلر — اوبون اوینادی کوردیلر ایلدیلر
اوزحک کبی ایپه چقدی همان — کبوتر کبی ایپه ایندی روان
دیدی قیصره ای شه نامدار — انک حکمتن اکلدم اصلی وار
کیرو اوینا سون ایپده بردن ایاغ — اکا باقماسون کیمسه اولسون اوزاق
ندا ایلدیلر ایاق ایتدیلر — اوراده باقان کیمسه لر کتدیلر
ایپ اوستنده جولان ایدرکن عیان — ییره دوشدی بوینی اوزلدی همان

ایکنجی مقام ظلمت ظالم اثم سبب ذلت وموجب نکبت اولوب عاقبتی ندامت وملامت اولدوغن بیان ایدر

قچن اولسه بر شهره ظالم امیر — ایدر طالع شومی خلقی فقیر
زمان قیامتده ظالم اولان — قوبار یوزی قاره مثال دخان
قلنجلر حکیه اکه هر دود آه — قلنجلر وجودینی بی اشتباه
تنیمک کوزی یاشنی دریا اولور — بوکر ظالم ایتدوکینی بولور
کلور ظلمنک ظلمتی ناکهان — قرا کو اولور کوزلرینی جهان
او شر میتی جیفه سنه کلاب — اولور باعث شکر اهل ثواب
تماشا بودر کم هنرپر جوان — اغالق ویررلر اکا ناکهان
کمی لطف طبعیله عاقل کجر — مروت ایدر خلقه عادل کجر
کورن ای خوشنود رحمت اولور کوز — قلوب انجره ممدوح ومحمود اولور
کیمی کیمسه ایله ظالم حجاجر — اسر صرصر قهری اولور بقر
غریب اولمش کورمش محنتی — فقیر اولمش حکمه مشن رحمتی
غزا ایتمش جنکه وارمش دکل — قلیجن قیندن چقارمش دکل
نه لطف کلام ونه علم وکمال — نه تدبیر روشن نه حسن مقال
خواجی قبوسنده ایلر مراد — جلاسن بکیلر بورنا مراد
کلور بر یهودی صفت نکبتی — الور قوت ماللە خدمتی
معادیر ناسی مراد ایلمز — یاررولد اشه لطفله سویلمز

اولوب روزگارک الندن زبون / تعدّی ایله بغری اولدی خون
الوب مزدن الوب بیانه آتر / سورر بر اوغوردن اوکنه قتر
بیورمشکه بزدن بر آدم اولوک / یوروک خصمک ایله برابر کلک
بزوم شرع عمر مقتضاسی بودر / نبیلر ولیلر رضاسی بودر
دمشلرکه ای سایهٔ ذو الجلال / بزه روزکار ایله کلمک محال
بزی اول قچن کلم بو زاده بولور / نه دعوی باشوموز قوسی اولور
شو مغلوب غالبدن ایرسه زیان / رسا شرعقلی کلیه برابر جهان
او سوری سکک لرکبی درسا / اغالرکه ظلم ایلیه لی کناه
کورر حالنی روزکارک خراب / سکا تیجیاکدن ایدر اجتناب
طلر بحر افکاره حجت دلر / وارر بد دعا حجتی بلر
اچر باشن آغلر مثال سحاب / دوکر باشن ایلر بو سوزی خطاب
الٰهی بلورسن بنم حالمی / هلاک ایله اول ظالم ظالمی
اکا هر کم او لا معین و ظهیر / ره قهرنجه کبی ایله خوار و حقیر
بو مظلوم محزونکه قیل مرحمت / الک ارقوسن چاه سینه ایلت
اولور مقبت بو دعاسی قبول / ایدر ظالمه درد نکبت حلول
یتر دست غم انی تحقیر ایله / معین و ظهیری اولانی بله
قالور یا براغی دوکلن لاله وار / الور تختنی تاجنی روزکار

ایا بی حیا او لاسن سن / شراب غرور ایله دیوانه سن
ولایتده میر مظفرمی سین / کمال شجاعتده حیدرمی سن
یا جمشید عالممی سن جم مسن / زمان و زال و یا رستم من
ندر بو ریا ایله بو کبر یا / امان کاغدمی ویرلدی سکا
ایدرسن سلماملغی بچشور / نکه حاق بودکلو غرور و قزر
نه حدک اسنک حد تیله غضب / حد الیله غمرک کچر روز و شب
او قورلرسنک ظالملک قصه سن / اله بر بلا کند وکه غصه سن
شو دستی کبی سن ای ناکار / صیادن تقلیه بولور انکسار
صاقن برکون ایلر فلک سر نکون / زبونک اولانه اولورسن زبون
سکا المش خواب غفلت غلو / او بور صانمه عالمده عین عدو
عدو ذرلرکه کبیدر فی المثل / کلور خانهٔ جسمه اندن خلل
برنده بقلماغه آسان ایدر / برنده یقر خاکه یکسان ایدر
صاو لمز عدو حمله سی دائما / کمان قضا برکون ایلر خطا
اگر خلقی انجیتمز ایسه کسی / سلامت ایدر انی ایل النسی
دعا عینی اکه نگهبان ایدر / بلا و قضا سینه قلقان ایدر

حکایت

مکر بیغو ایله بر قورتغا / ایدر طوشانک بر سنه دا

سپهره که معلوم اولا مسئله ... دونر قوبر وغن صکره آکوره

او ظلم اهلی نادانی چالربره ... نه نکریه یاررنه پیغمبره

فقیر آدمی آدم ایله اوررر ... قورانسین بر عبر بسین جوس

برینی داخی قالدرر ناکهان ... بو حالیله جونکم کجر بر زمان

آنی برکون داخی ملامت ایدر ... حقندن کلور بر سیاست ایدر

کیمه عین رفعتله ایده نظر ... ایدر آخر کار زیر و زبر

نه حاجت بو دنیا ایچون غم یمک ... نه دنیایی سو نه بلاسنی چک

قچن عادله راست کلسه اکر ... اکا نیجه بیل انمز اکری نظر

قلور عزت و دولتن استوار ... ایدر شوکت و رفعتن برقرار

اولوبدر بنم بر سوزم بر کتاب ... بنم رهنمای طریق ثواب

سوز اهل کاله درای نکته دان ... نصیحت اولور آلت امتحان

حکایت

گزر بوستانی اگر بر حریف ... وجودی مشکل لباسی نظیف

ایکی قولتو غنسی قوالدر یورر ... غرور و سرور ایله جانن سورر

ظریفک برینی اکا سویلدی ... ملامت کاشنه نشان ایلدی

دیدی دردمندک کورنجه کوزی ... صاقن قولتوغکده اولان قاریوزی

دوشورر سن اول قربوزی ناکهان ... حذر قیل تصوردن اولدی زبان

اولور ظالمه ظلمی بار گران ... آنکله فایده کیمدوسنه زیان

کورر ظالم اولان عذاب الیم ... اکا لعنت ایله کلام قدیم

جفاسی نیک نفسی اضلالی در ... بونک جائی کیتیکی آیت حالی در

صاقن صانمه ظلم اهلی راحت اولور ... جزاسینی دنیاده اول بولور

سکا تیجیلر برکون ایلر هجوم ... بلا یا غدرر باشنه کارثوم

نه ظالم لغ ایله بو دردی چک

حکایت بلادن قضادن صاقنمق کرک حکایت

اولور بعضی ظالم که ایچمز شراب ... کناهک کیمسندن ایدر اجتناب

نه بنک و نه چنک و چغانه سوز ... چرام انجیه آتا جانی ایور

بو نا قابل و جاهل و پرجفا ... ننوک کیکیبه بلدوردین سکا

کو بکلر الیشرکن طوررباقنور ... فتح آبا عفنی قالدور صاقنور

آنی بلمز اما که اول بی حجاب ... سر سر نجس در وجود کلاب

کرک آفتاب و کرک بدر تام ... زوال باشنه طالعک صبح و شام

حکایت

کلور بوره شهر نه بر کیمی ... کفن صو یموع اولور آنک عادتی

اولوسی دریسی بو شهرک تمام ... اولور اکه رنجیده خاطر مدام

کورر بر قاچ اهل بصیرت جوان ... ادینی بصرلرا صرلرهمان

زنبیلورنه اکگرنه ازغانی وار / بوکوزناظره اکری اکری نظر
ایدر قاضی بوناظره ایله نزاع / اوتورانه طورانه ویرر صداع
صدای بلند ایله بر اهل حال / دمیش قاضی یه لازم هیچ جدال
نزاع ایلمکوز امتزاج ایلکوز / بودر دیکهانی علاج ایلکوز
قناعت ایلمزلر بنزی سابز / براشور صاغ قاضی کوزناظره
بنزکلیسی فاضلیرک عاجزی / همان عوق ایدر تشغلمدن بنی
بزدخی دکلدر بوظلم و ماه / سنزه هر تبه ویره نکدر کناه
کلور کندو نقصانک ایله بلا / طولاشور بولور آتشی بد دعا

حکایت

زمانیله موسی علیه السلام / مکر ایتدی دریا کنارین مقام
قورکن بری برنبی باهمان / برلیسی قاچوب کلدی احدی نهان
کلیم ایله سویلشدی خیلی کلام / دیدی ای نظرکاه رب الانام
که بندن بو بوکلرکا قصد ایدر / اگر قورتلم بوله بالمار بودر
فقیری دکزدن بو اهل جدال / کناره سوررلرمه نومشغال
نذامو قیلدی موسی یه رب المعین / دیدی لطفله ای نبی الامین
شکایت ایدن ماهی صبح و مسا / ایدر کندودن اصغرینی غذا
اوغیرینه ظلم ایدرکی کناه / بولور ایتدوکی ظلمی بی اشتباه

سوزین دکلموب پادشاه جهان / ویره اللی بیک آقچه اکا همان
آلور اللی بیک آقچه یی تعجب / اوبنه کیدر عیشن ایدر روز و شب
بو آلیله بو حیله ایله لطیف / چالار پاره یه پادشاهی حریف
وارر فی زنکی بری ایدر اکا / ایا بی حیا و ایا بی نوا
دودک چالمغی اوکرنورمی حمار / ندن ایلدک بو ایشی اختیار
ولی بو ایشی اوچ ییل اولدک همان / سنی اولدورر ایرجونک بلا
سوال ایلیان شخصه قیلدی خطاب / بو شیرین لطیفه ویردی جواب
دیدی اوچ ییله دک اوزاقدر زمان / یابن اولورین یا اشکای خان
پادشاه جهانه ایرشور ممات / اراده بهرحال اولور بر نجات
کورک عاقل اولانلرک حالینی / بو آل ایله یر پادشه مالینی
اکر عاملک ظلمی تقریر اولا

حکایت نجه شرح اولا بولمیا انتها حکایت

زماننده حجاج ظالم مکر / الینه بر آیینه آلور بقر
مصاحبلرینه همان ایدر اول / یوزوم کوردم اولدم زیاده ملول
بنم صورتم زشت اولمش عجب / جهان یوزلرندن وصاندرر دخی
ظریفک بری قالقار ایلر خطاب / اکا ایدر ای حضرت کامیاب
جمالکی برکز کورنجه همان / قساوت سنی یلدی یا توان

[illegible]

نه لازم نزاع ونه حاجت جدل

حکایت کتاب اصول ایله ایده عمل حکایت

تماقوشنه جمله قوشلر مکر — دیمشلر که ای مرغ عالی نظر

دکلمی دراثنار جنسک طیور — فراقک ایدر جمله سن بحضور

معین دکلدر مکانک سنک — بولنمزلر ده در آشیانک سنک

برک کوکده در مرغ ذی بال سن — ندن جمله دن فارغ البال سن

کدوب آره یردن سحاب حجاب — صدا بلند ایله ویرمش جواب

دیمش اهل دنیادن اولان ایراق — قیلور ملک بالاده دایم طوراق

دنی کمسه لر اختلاطن کسن — ایدر جان کبی یوجه یرده وطن

بریکور سنک اولمسه مزبله — کتورمز دیکور بر زوراده اله

بوزار خلقتی رنکینی آب تز — یولی اوغراسه جهلایه اکر

حیفلر حیفلر که جاهلسکز — خطا ایلیه مرد ونه مایلسکز

ریا اهلی صوفی کبی دائما — ایلک دانه سنی ایدر بهر غدا

ندر بو توقع ندر بو نیاز — منکدر که آج قلمز اجوق بوز

مزید اولسون اول طایفه دنی — سور اکلمنز مانع رفعتی

حکایت

دلا کعبه الله بیت الحرام — اولور اهل اسلامه دار السلام

[illegible]

ولی بعضیلر طلمه مایل اولور — دلیک کار معقولی قایل اولور

اوجنجی مقام فضای عزلت دافع بلای کثرت ومانع خطای اولوب
صورت صلاح اولوب باعث وصلاح اولدوغن بیلدرر

شو آدم که تنهانشین اولمیه — الف کبی بالانشین اولمیه

شو کم اعتکافه کیره محو کاف — اولور کن کبی کوکلی مراتی صاف

انک عینی کیم اهل طعامنده در — وجودی بهایم مقامنده در

انک جون منور اولور چشم سر — که خلوت سرایندن ایتمز کذر

کوزک کبی برکوشه ده قیل قرار — سنی عین نور ایده تا کیم غفور

ایدن کیمسه اکر شیوه انتقال — اولور یوق جایند نقطه مثال

صاقن حلقه بزم اهل هوا — اولور معنده طوق لعنت سکا

جوب بر کناره نه توکبی — کمال آفتابلیک ول طالبی

شوکیم مانع حسن اعمال اوله — جواب وخطابی خطا در خطا

اولا انظر کاه عین عوام — کماله ایرشمز قالور شو بلیه خام

عوام اولدی معنی نوزینه حجاب — کنش برتونینه نیته لیم سحاب

بو سودای صدر ایله صف نعال — کلور اهل جاهه چو جوف جبال

بو نمز ارازلده خسلوکرم — اولور صحبتی برعذاب الیم

ارازل نشین ولمغی ترک ایدن — خلاص اولدی تیغ نیر دینه دن

[illegible]

هنر بودر ای پهلوان جهان
عبثلو ایشی ترک ایده گورسمان
نگهبان اوله عین طاعتکا
عبادتسنی ایده شبا صباح

بو نوری پاک مشایخ اولور مثال
اولور واصل اهل اصل
بعضین اول قرین اول بکین اول اکا
نزدون کم اولا تجلیکا
تحقق اولدی غفلتدن یقین
برابر دو غفلت اول یقین

حکایت

زمان ایله بر اهل یقین
قوبوب کثرتی اولدی وحدت نشین
اولوب بو قدر مست حاصل
چکلدی کنره چو رای هلال
خشوع ایله مانند عین رکوع

[illegible]

حکایت

قچن کیرسه حمامه مولای روم / صفالر سورردی اوکان علوم
مگر بر گون اول عالمک دولتی / چوق اکلندی حمام الجنده قتی
تنی درلدی ابر رحمت گبی / طلازلندی دریای وحدت گبی
دخول ایتدی جان گبی پر طورته / مناجاتن آرتوردی اول اخر
احبا او نیه آلوب گتدیلر / بونک حکمتینی سؤال ایتدیلر
دیدی انلره اول بر اولیا / بو حمامک الجنده وار در فنا
قلومطلسه ده همدم و محرمک / فناسی زیاده اولور ادمک
اجل گیبی حمام حیرت نما / صو بر خلقی عریان ایدر دائما
سلوک اهلنه بر حرارت گلور / بو احوال ایله وجد و حالت گلور
گیلمز بو خلقتده تاج و قبا / برابر اولور بونده شاه و گدا
مقام فنا اولدی بو جامه کان / قیامت گونندن اولور بدن نشان
کشیدن لباس عبادت گدر / بو اسباب عرف و اضافت گیدر
قالور جمله ما ملکدن بری / بونک گیبی اولماز عبادت بری
قالور بر فوطه بر باقی تا اصل ایله / او داخی ایلک درکو تور مرتبه
حرارت وجودنده ایلر مکان / اولور مانع فکر قید جهان
بو ابیته عبرته ناظر اول / ازلر گیبی وقتکه حاضر اول

[illegible]

[illegible]

گر گلمزسکا امتزاج بشر / که صو گیبی ده کی شهردن آدم شهر
تفکر ایدن عالم وحدتی / گیدر کثرت ناسدن نسبتی
بو تمثال ایله ظاهر و دلیل / گیدر آرزومی قلیل و کثیر

حکایت

گچنلرده بر نیچه اهل یقین / واروب اولدیلر بر مکان مکین
گلور آنکره بر ظریف جهان / گلور آنی قلقار گیدر بر جوان
بری النیا مبتلا ایدر اکا / بولورلر مصاحبدن اتمه ابا
مناسب دگل احتراز ایلمک / بونک گیبیه طالب اولمق گرک
نصیحت رموزینی فاش ایلمش / سوزینی برنده دوشورمش دمش
چو غالدر گشی آشناسن ولا / زماننده صافولماغه وار فردلی
نچن کلمه بر آشنای جدید / یا غایب ایوده یا غایب ایدید
بونک افتراقی بلای عظیم / انک اختلاطی عذاب الیم
فراغت مکاننده اولنمکین / اولور غیرلر زحمتندن امین
محصل بو کثرتده بو قدر حضور / زوایای وحدتده چوقدر سرور
بکا آشنا چوقلوغندن نه وار / بکیندن برین ایله کل اختیار

یوری عین عقل ایله ایله نظر
ضرردن صقین الحذر الحذر

[illegible]

[illegible]

همان خلوته کیرمک ... / خطاب ایتمه خلقه ... مثال کتاب

فقیره اولور فقری ذوق و سرور / غنی یه غناسی مزید و حضور

غنینک اوراوغلی اولور دشمنی / اورر مال میراثه جان و تنی

نه اومرسن آندن که شاه و گدا / عداوت ایده انکیچون انکا

قمو گنج و مال استیسی ماتمده در / کیمیسی بو عالمک کمی غمده در

ایا اهل دنیا یازق سنکا / سنی مال ایدر پاسبان بلا

سکا دولتی اولدی گوهر نثار / یوری رای تدبیر ایله فکره وار

حکایت

عزیزک بری بر عزیزه وارر / ایلیتی اوبر اغلیوب یلوارر

اکا ایدر ای مرد مقبول حق / سکا بر سوزم وار طوتر سک وثوق

اول ادم که مردود و مرحوم اولور / بلنمز قیامتده حالی نه لور

بو دنیاده اولمز می ای نکته دان / او مردود و مقبول اولانلر نشان

نولا یدی اولیدی علامتلری / بلیدی ارلر بو حالتلری

حدیث رسول ایله ویردی جواب / علامتلرین بلدی قیلدی خطاب

دیدی اول که درگاهدن اولدی دور / اولور عیبنی سویلیک حضور

غذا ایستر اولان متبذل / قچن حق سوزن ایشده ایدر جدل

اگر گز لو عیبین اکا رسک اگر / سکا انجنوب فعلکه قصد ایدر

کشی گم کناه اولانر مکتسب / اکا هب هوا اهلی اولور محب

او مردود اولانه علامت بودر / عقابنه بو عاشر سبب بودر

شوکیم اوله مقبول حق عاقبت / گیرر گوکلنه خشیت اخرت

نصیحت سوزی سرزنش گوره او / اولور گوشنه گوهر گوشوار

النده کیم صادر اولا خطا / سوینور قچن مانع اولسه اکا

گناه ایشلدکجه پشیمان اولور / خطاسنه گریان و نالان اولور

کشیده بو خوش عادت اولنلر نشان / بو باعث رحمت مستعان

اکا کیم اولا رای رحمت نصیب / اولور جاننه بو نصیحت نصیب

در دلجی مقام علامت ولایت انسانی عین عوامی دن نهان ایدوب گوزه گیرن کبی قدم میدانن غربتده جکر گن ابلدور

ولی اولان انسانه بودر نشان / تواضعله قدینی ایلر کمان

اولور کعبه مانندی ثابت قدم / گورینور اکا قید عالم الم

قزردر بوزینی مثال تراب / ایل آیاغنه وارمز ایلر حجاب

انک مالنه کیم قصر ثور حرام / طعامندن ایلر نفرت ایلر مدام

ایلتسک اگرسه بو مال اکا / الور گوزایله نظر ایلر ابا

ولیلر اولور رضا که حلال / اثر طیره اول مالی اخیوه مثال

ولی مال دنیا ایله ناشیدر / همان اقچه سی گوزلری باشیدر

طویرمز صلاحیتن عالمه / گزنمز بیلنمز انجن ادمه

زهی صورت دغروسی اهل ریا / بیان غرتبی بی حیای نوا
قویه حق قیوسنده کی طاعتی / اکا برطوسی اولا غادتی
شو کیسم بنده که ایلمز اقتدا / حکیمه طلشمه اولشمه اکا
نه لازم نزاع نه حاجت جدل / کتاب اصول ایله ایله عمل

حکایت

سفردن گلور برسپاهی عجب / جوزمش اولا بینی ای ضعیف
ذلیل ایلمش فقر و فاقه یوکی / دکل برقره منفرک مالکی
لباسینی دوندرمش اتمش پلاس / بکی اسکیمش اسکیسی بی اساس
جبی برسونشر جامه دومش بهمان / تهی سیم و زردن غنای نهان
بوزامش تیل جامه سنی ارغ آب / باصلمش جمین کیسی ودمش تراب
جلالی بوزین ایلمش طلوه فاش / غمندن ایدر کوکه سیله صواش
گلور غربتک یری قاپو سنه / دکیلور عصا کیبی طاپو سنه
عصاسی الندہ گوزی سورملی / سیاحتلر ایدوب شهردن سورملی
صفل سینده ادبسز جار / صنمش بوغازنده قل طوروار
تیل تاجی وار کله سنده عیان / تهی نصف لطیفجه بکزر همان
بوغربت سپاهی به ایلر دعا / ادامش ادا غوکی ویرد راکا
اریلمز بنی سا که گوندر دیلر / چقر نزروکی صقلمه قبل حذر

نظر ایلرین جهره سیردم فقیر / اوکورسن بو پایتنده برکون فقیر
دمش بو کوسه کیسی اول قصه / صقالک اوزون گرچه عقلک قصه
بوری سویلمه ای مرائی یلان / وزیر اوله بلمز اغا اولمیان
بنم سردمی بلمدین سویلمه / کوسه الدانور ضنمه بیرزه بلمه
یلانی بلور عارفان جهان / طویر اهل ضلالک الن همان
بورنمز وجودینه بار غبار / بونک کیبی کذابه نه اعتبار

بیت

حکایت

بو درویشه برنجه بیل سپهر نظام / سپاهی ایکن اولمش بربنام
عرب قسمی برمردمسکابه لیر / دوکولرده ادنباردی بولردم فقیر
طعوب ناجنبه دلکو قوبرقلرین / دوزرقالقرابدی صلدی یرین
باشنده بنگرکسی کاغذ کلاه / دلنده ترانه بوزنده سیاه
اولوب صحبتی حلقه دائم / ایدرلردی خلق اکه انعام
سفردوشدی مانندمس جهان / کیرو کلدوکم شهره اولدم روان
وطن آرزوسی بدنجه هجوم / مکانم نیم اولدی اقلیم روم
اوهنگامه کیر اولن اهل هو / کلوب شانیلغ اوته والمش ایلر دعا
سوبومش اودودن کیبی و احتکار / اوتورمش باشنده قرسمله وار
قراطیلسان پای پنجی منال / انی سایه دوش ایلمش پامال

بو یرلرده وار بر مبارک عزیز / کمال و صلاح ایله اهل تمیز

دار الوم کتابت ایدر و انکا / یا دل باغی یازسون یا السون دعا

یا وقف ایلسون کاغذه ادوکی / خموش ایدر بس تا که اصد دوکی

تنزل ایدر جمله اهل جدال / اولا زیر پای سمندلرده دال

گوره گون کبی رفعتی نه تنک / گیجه صو کبی یرلره دشمنک

یوز التونله ولورا ما بو کار / ایدر رشک ال و جان ایله اختیار

او مکلین ایشیدر بو سوزی همان / انکا ایدر رای خضر دور زمان

مدد بوکدمیدر شجاعت گرک / بو حواله همت عنایت گرک

یوز التونی بر بر صیار دورر / گنهکار اولور یعنی خیره گیرر

دوکر ظلم ایله جمع اولان مالنی / انکا عرض ایدرکن لو احوالنی

دوکیلور صاچلور قالوبی مجال / خزانیله اشجار دنیا مثال

مرادی بو رای ایدر اختیار / بو کار اوستنه اولور دل انکار

ویرر اکا جدوللو بر کاغدی / حکایت ایدر قصهٔ زاهدی

او جدوللر ایله بوذر و جهان / او ز عشقک قصرینه نردبان

او غورلر انک عشقنک جو برین / مزید ایلر اولکی درد سیرین

بو تزویر ایله مالنی برلدر / برین داخی الدار افی ترک ایدر

قاشدرمه دجالی اشغالکه / قراجی اقین صالمسون مالکه

نهان اولمز آتش اولو حلقه قاش / سوزم استماع ایت ای غافل مباش

اولو حملتله اگر بلکه بنکون وار / ایدر حسبنی یار محنت زبون

یوری اوق کبی طوغری ول طوغری / کمان کیبی اگریدن ایله فرار

گلور مرغ جانه کماندن قنا / اولور معنیده علین بوین عنا

خزاده لک ایتمه مانند دام / شکار آلمه اگریلکیله مدام

صاقین اولمه اگریلک طالبی / اولور بو مرغ التنده خام کبی

ایدر استقامه مدی الله یول / الف کیبی برا که طوغریدر اول

ولیلر شو مسطر گبیدر همان / بکا طوغری یول گوستریر زمان

اولور طوغریلق ادمک زینتی / منارله در مسجدک شوکتی

صفا قصرینه طوغریلقدر عماد / ایدر اگریلک غصه‌یی ازدیاد

یوری استقامتله جدول مثال / اولا گور محیط کتاب کمال

طوغان نیجه سندن اوجور / گلور اگریدن الکره زبان

تماشا بو درای غریب البلا / قویرکاه اولور اگری سوزدن

نه لازم نزاع و نه حاجت جدل / کتاب اصول ایله ایله عمل

حکایت

وزیرک برینه مگر بر سحر / وارر احمقک بری کندین اوگر

[illegible]

آر طوطی اشجاری بوکوربه | قورا کری بی طوطیوبه للیر نظر
کیمینی اوق ایلرلمیسی در که | تلی سین آکو نظر ایدرک
کورر نیته کم شمع بزم کبار | عداوت ایدر طوطیوبه زوار
اولور طوطیوسی کاینانک تلف | بو عبرت ملالن قلور بر طرف
قچن طوطیلق کوسترر خامیه | قلمدانی زندان اولور خامه یه
بولور اکر بیر بنته که دوده | ره اعوجاجیله بالآیه راه
الف کیبی سرکم اولا مستقیم | بلا و قضاده اولورمش مقیم
اولور عاقل اولانلر ایی دردمند | بو پند خردمند ایله سودمند

حکایت

ایشیت بو اینین ایله نو باشی | ندر جلدی بر طوطی صالح کشی
خراسانه بر خر مکر ساقی | قضا بیله اولدی امیر الکوا
صلاح اهلنک بر بنه اول ابید | ایدر اقرا بیله ظلم شدید
سزالی یاننده انک ناکهان | بولورلر بر اولمش کوزلجه جوان
اجل اللره المیش پایمال | طولنمش عذارنده مهر جمال
بلاکت تکیرینه اولمش زبون | کتورمش بره ارقه سن جرح دون
یاتو قیتلره غرق و لوت اول صبی | اچلمش قزل کل براغی کبی
سن اولدرک انی دیوبی کناه | ایدرلر او مسکینه ظلم و تباه

[illegible]

الف کبی ایتدی ایدی اول مدام
[illegible]

حکایت

بکه بر مسلمان و طوطی صبی
اولوربسکه بر بیوک منصبی
صداقت ایدر استقامت ایدر
انکا اهل دیوان عداوت ایدر
معین ایلدی استقامت ایلین
خوار ایتدی انی ترک ملکین
انکا ربه ایلسنی ویرمدی

[illegible]

حجاب اولور ایدی بو باطل خیال | اچلمزدی اسرار حقدن مقال
اولوردم نظرگاه عشق عیان | ظهور ایتمز اولوردی بر بت جوان
چو گوردم ضرردر بو کر دکلدر | ضروری حیاتندن ایتدم حذر
خواجه صقیین ایلمه التفات | که خلقه اولور مانع واردات
بکا طوطیلق اولدی از طهیر | صداقت سرنده اولدم امیر
عمارتجه آیینه کلدی کج | بو غربتلغم اولدی معتقد صو
مکر سایه حق وقف جمیل | اکابر او بنکه اولورمش سبیل
بیوک باشلونک سری اولدی غلو | شکایتجی ایتدردی باکه غلو
خوان بابرغن صانکه باد صبا | اشرالی تحریک ایدوب دائما
کچردی بو دردن باشلره | مساوی ایلردی اعدالره
حضوره همان اوچوردی بنم | دوشورتمک مراد ایلدی دشمنم
بو طوطیلغم صانکه شمع منیر | بروی بنم قلدی نار سعیر
یار شمع روشن کبی بنجه لر | کورر طوطیلغی اوچندن ضرر
منقش اولان کیسه لر دائما | قیامت سوالن ایدردی بکا
صورردم کاولوردی روز حساب | نزاران سواله ویردم جواب
بکه کار ایدردی بو درد شدید | قرا ایکن اغدی موی سفید
صنانس که خطاط الندن صحیح | الف کیبی طوطی خبردم صحیح

[illegible]

حکایت

شو کم علمله راه شرعی گیدر / اولورمی که ناحق بیره قان ایدر
جفا سینه صبر ایت بو ظالملر / کناهن سینه گیرمه او عالملر
نمونک ضرافتله عرضین صیدی / همان دم اول عالملر ایچون دیدی
حقیقتده قالمودر انلر همین / بو ظلم صریحه اولورلر معین
او حاکم که ظلم ایتمکه رضا ویرر / شریک گناهی اینک قاضی دیر
واروب سویلیلر اکا حق سوزی / ایچلر قالور غفلتینک گوزی
وارلر خوش آمد ایدرلر اکا / اولورلر طرفی ثقیل جفا
مشایخ آنی ظالمک انعامنی / دعا ایله احسان ایدر نامنی
دیمه بونلره اهل ادراک در / گنهکار و خونی و سفاک در
کیر خرقه و تاجی بکلر کسر / عجبدر بو عیبی صانورلر هنر
در ظالمه وارانجی عالمی / هلاک ایده سن قویه سن ظالمی
او صالح کشیدن اولوب شرمسار / یوزه گلدی قتلوجو لعل نگار
او مسکینی اولدوروب اغلتمدی / گناهن براکن ایی ایتمدی
خلاص ایتدیلر صالحی حاصلی / صویه ایتدیلر قاتل باطلی
صویه اتمور اگری لنگر کبی / یوری طوغری بولنجه مسطر کبی
گلور طوغری گرچه موج بلا / زه جگر قورتریجه غمزن خلا
درخت عصادن که گوردی عذاب / اکا ویردی اثماری اجر ثواب

اکا بکزر در فوت اولان آب زرین / دوگزرلره باشنک گوهرین
آت اوغلینک ار ای عمر یانان / گرک صنعتنده تشی پهلوان
ویریدی اگر احتماله وجود / بولوردی بو اسراری اول اهل جود
ستمکار و غدار و دزد و دنی / زیاده پریشان ایدر گوردنی
قولاید ربکم الله من الهی / وجودی بصیرتدن اولور تهی

آلتنجی مقام سلامة الانسان فی حفظ اللسان بیله عامل اولان انسان کامل دائم سالم اولور قضادن و بلادن محصوص اولان وعین بیان ایدر

ذکر من کبی بعض پیر و جوان / اوگوردر دلنشینه گل همان
صنایع طراز اسیابی نقر / چاقلدا غنی بوغونیده طهر
تمام اولمز اغزنده سرکز کلام / صولر کبی سویلر بیانه مدام
تکلمی ویر خلقه ذات لطیف / دلی برگ گل کبی اولور لطیف
عوان اولان اولور طویل اللسان / زبانه کبی در زبانی همان
اوزاتمه دگرلر کبی آجی دل / گل ویرمه خلقه جفادن کسل
دلندن گلور بحر سیل بلا / دلندن دوشر شمعه ناجفا
اوزادر بوزین شر سفیه و دلی / اجل گلمنیجه طوتلمز دلی
اقر صویه خلقک اولور غیبتی / گلامنده زیرا که وار الیتی
بریشان غنچه اولور اجله دهان / عیانندر که عین زباندر زبان

46

کمان ایتدی قدوکی دور زمان
اولوم اوقنه خمیک اولدی نشان

بوطوغری سوزه انجنور خاطری
غمیله طولار باطنی ظاهری

گلاب عوانیدن ایت احتراز
زبانک جرس گبی قیلمه دراز

اولوکه دل اوزاتمه یانک اگور
بیله قرشو توتور مساکه گلور

نه لازم نزاع ونه حاجت جدل
کتاب اصول ایله ایله عمل

حکایت

کورر یولده بر پیری بر نوجوان
النده عصا وار قولنده کمان

نهال وجودین اکوب روزکار
دوتا ایلمش انی بی اختیار

اغوش ایلمش سفر حل مثال
بهاری خزانده بولمش کمال

وجود شریفی اولوب ناتوان
عدم دالنک عینی اولمش همان

گنش گبی الحق بو عمر رجال
که تابنده وار در کمال وزوال

یکتلکده مشرقده ظاهر اولور
قوجالقده مغربده اخفا اولور

همان اولدی چل قدیر اولسه دال
شتابیله کوردن طلینور هلال

سعادتلشانیدر ایتمه کمان
اجل قامت پیری اتسه کمان

لسان ظرافتله ایتدی سوال
دزلدی سوزی رشته یه لآل

دیدی ای جهاندیده پیر لطیف
نه اولدی عصاکه توتوبسن شریف

عجب بوکمانک ندر قیمتی
نه خرج بونجه اولدی بو صورتی

گچنک صقلوسی غایتده چوق
باشنده ولی ذره عقلی یوق

صقل یه غوبر اولسه خلق جهان
تکه لر اولیدی اصحاب ضبوقیان

مرایی بونینک صقلدر یولی
موجهدر اندن ایچرعان کوکی

صاقللو مرائیده اولور نفاق
برابر در انکله قیللو براق

اولوب حسن تعبیرینه آفرین
زر وسیمه غرق اولدی صوقی همین

لطیفه گوزلدر دو نسخه بری
اولور بحر عماندل گوهری

سوزین صوفینک طندی تا جهان
مثلدرکه بر قلدن اگور الان

صقل سینیه صلدی اول تا وجود
حکایت
عیان اولدی برگ درخت وجود

جهاندیده بر پیر روشن ضمیر
خطا پادشاهینه اولدی وزیر

خطابیله صحبتده برکون مگر
مناسب دوشیر بر حکایت ایدر

دمش کعبه ده بر قوش اولو کبیر
دوه قوشیدر انی کوردم فقیر

دمور صندیغی گبی دهانی اچر
نباتات صحرایی یا بر بجر

یمردرای مشهور افاقدر
گنش گبی بر اقدر افدر

بولنمز بونک گبی مرغ عجیب
اولور قارلو طاغ گبی جسمی مهیب

ایدر بوکرک انلر جواکه غداء
قاچار بیل اوکندن نشان سحاب

ایراقدن کورینور نه گیم هلال
وجودی اولور اوچ حصاره مثال

حکایت

بو کرجک که بیش بیلد اتباع اولا | اولور آدمک جاننه بر بلا
یا قیتور بیلان سویلمک خوب اولور | بونک کبی قان داخی مرغوب ایدی
ار اولان دلندن صاقنمق کرک | سفاهت اولور بولدوغن سویلمک

حکایت

شه بحر و بر معتصم بر سحر | سرابینه طوغو کیدرکن مکر
دل اوزاتدی مشک بری آلی سبب | وجودینه کلدی زیاده غضب
قاشین چین ایدوب پاره دوبلری | طلازلندی بحر جلالی بوزنی
یارندسی اول مستی نوش شهریار | کتوردی هلاک ایتمکه خوار زار
طوردی حضورنده خنجر ایله | باشی ارمغی کبی زنجیر ایله
بنفشه کبی باغلیه دردناک | کریبانی کل کبی یوزر پرده چاک
خطاب ایلدی پادشاهه همان | دیدی بر سوزم وار امان الامان
صوسزلقدن اولدم مددی امیر | بباک جانی ایچون لکا بر صو ویر
صونی ویردیلر ایچدی شکر ایلدی | باقوب پادشاهک یوزینه دیدی
اوکده صویک ایچدم اولدم قونوغ | قونوغک هلاک ایتمه اویوق یوق
بنی اولدوروب جسمی ایتمه کم | بیوردی رسول اکرموا الضیف کلم
بو نوع ایتمه بنی امدی ای پادشاه | شرالی بو نوع ایله اینکه درکناه
باغشلادی بونسو ایله جاننی | جسنونینه حمل ایتدی نقصاننی

درخت وجودینی باد اجل | یاتوردی بیره نی نزاع وجدال
هزار کنده ای سرور روزکار | صلاح اولور انجق تکا یار غار
ندکلو یا تشریه اولنجه رجال | قوری باشی ایله ایدرز رجال
ضعیف اولدی ماه جوخ اونکی | آغلندی زر کبی جان و تنی
اجل جمتندن قیردی کوزی | ذهب کبی جمله صرزی یوزی
یا کلکندی نار فراق آتشی | قویوب کتملو اولدی ماکن کشی
آکورواتت و جادن یاننه | ویرر یوزنیک آلتون بر اوغلانه
اکا ایدر ای آب روی عیال | تیر غمسز کلد قچیه یاکه بو مال
سعیهانه دیرنمه ایله پکو | صاقن مسرف اولمه قلورسن زبون
کیدر دار عقبایه مسکین پدر | بو فرزند شوبه قالور سیم و زر
طاغتدی اول آلتونلری بو پلید | خوان یاپره نعیم صاکه یا دشید
یدی ایچدی ایلنه کلدی فنا | دلنجی لکه ایلدی ابتدا
چغردی آنی پادشاهک بری | دیدی نیلدی بو نجه سیم و زری
بابا کدن قلان مالی قیلدک تلف | مخلدر تلف اولسه یا بن ای خلف
الینه بقرسن بکون ایلرک | اتلدک یار اسنینه مهلکلر

ملیح الکلام اولنک قوللری اول • فعولن فعولن فعولن فعول

بو یردن کیم ... — یا مال کثیر ایله قلمه قرار

دیمش پادشاه هنک یوزینه او — ایا شاه دریا دل و دل پذیر

یلتلک کبار عجب کنج ایدر — بو دور زمانده چو رندی ایدر

او کنجی بو یرده چو رندم فقیر — اگر قادر ایسک گتور یا که ویر

بو یرده قارانلو غمی ال الکا — بولمدن تو مانع اولمیه الکا

بو سوز ایلدی پادشاهه اثر — او یره شفاعتله قلدی نظر

اوکوندن ایلینه کونینه همان — اجازت الوب گتدی یا بر جهان

اتالر سوزیدر کوشیرین خبر — بیلان طتلو سوزله ایلنده خنجر

ملیح الکلام اولمغه قیل هوس — نه گیم کس دو شوره هشی یا بس

نظر ایله جمله حجاب و قباب — خطاب ایده نه اولدی حاضر جواب

بوکلشنده زمانه اننک گذر — طولشنز لیا یکه خار خسر

حکایت

مگر ترشی قاضی لردن بری — دو کرهم سوگر بر قوجه کافری

دیمش خلق اراسنده بر گون بیله — بونک کبی مردار کلامی دیمه

جوابینی الدی او قاضی دخی — دیدی قاضیه کافر دوزخی

سحر وقتی بانک ولی کور ربا غی — نصیبک نصیبک نجوم النبی

ایکن کم اولا عقلی عالی جناب — ویرر هر سؤاله مفرد جواب

حکایت

اشتدم براحوال امیر اللوا — ایکی کوزی اَمش بری دوبما

اوکنده قضا بیله بر قوش اوچر — اکا شاتی کوز ایله ایلر نظر

دیمش بو اوجان ایکی قوشی کورک — هواده بو جوش و خروشی کورک

قنادین اچوب صانکه ابروی یار — اوچار بو جهره ده کوزلری یر نکار

بری ایری یا نیجه بر آن اولور — نه خوشتجه نه زیبا جه پران اولور

کمیسی کلر کیمی تحقیق ایدر — طمرالفک بری آنی تحقیق ایدر

دیمش لاغله شو یله کم واردر — بو او جانلرک ایکیسی جاردر

ایتمش برسی بلان سویلمه — امیر اللوایه بلان سویلمه

تبسم ایدوب ایکی ویرمش جواب — همان بکر فکرندن اچمش نقاب

دیمش بوی بری ایکی ایلر صبا — بن ایکی دردایلرسم نه وار

غضب ایلیوب اول امیر پلید — طوپره خرده آنی ایلر شهید

یار فلکه اول احمق تند خو — لطیفیله قویدی او جاغینه صو

دیمش آنی بو مرتبه کورنمیه کوز
بونک کیبی مهمل سوزی دیکمه کوز

اکابر مساوی سید ازاتی
که صوکنده وار در انک نقلتی

یرامازلرک اولمه اغوا سنه
ایکی اولوبنک کیرمه آراسنه

بابنک ویرمه غوغایه خافل ماتش
مساوی سوزین ایله دلدن تراش

دکر کیبی ویرمه بو غازک اله
نه حاجت سوز کیدن نکاسوز کله

یوری عین خالص کیبی آغ او ل
ضررلی سوزی دکلمه صاغ او ل

دلولر مساوی سوزین فیدر ایدر
کذر کن خلاص اول بو فعلی کیدر

حکایت

بحم عالم امتحاندر جهان
نه انکلکسن آنی بحرین همان

وجودکده وار تخم ضلال
اولور حاصلک حمیه حنظل مثال

نولارکم اصلنده اولمایه کیدر
وجودی زمیننده ریحان بر

اولور یعنی اتنده حلو عظیم
مکرم ایدر آنی رب الکریم

یول ایکی در ای مرد آکاه حق
بری راه باطل بری راجق

اویولده حکیلو عذاب الیم
بو یولده اولور خلعه اجر عظیم

کمی یکر شیطانه مایل اولور
کمی امر قرآنه قابل اولور

حکایت

اویس القرن حضرتی دائما
کورر یولده شیطانی ایلر اذا

دیمش ای قره یوزلو بدنام عام
ندن اکر لسین حق یولنده مدام

همان ویدی معتیدن اخمیس لعاب
سوالینه ویرمش تحرف جواب

دیمش اکر ایلیکم مثال اهلال
اولورکنده وبه فضل وحسن وجمال

حقیقتده مانند ابرو تیار
بکا اکر ایلیک لیه در اعتبار

اکر اکری اولماییه مانند بار
وجودم بو یولدن ایده هر کذار

اقر صو کبی صورت اعوجاج
ویرر ذاتمک جوهرینه رواج

تفکر ایدوب اول قصیر اللسان
بر ادملمک حکمتی وار نهان

ظهور ه کلور امر تقدیر حق
بو علم ازلدن بلنمز سبق

بو دریای فانیده مانند حوت
دلک طوت کلام ایلمه قیل سکوت

او بالایه ایرمز کنون عقول
محیط اولنمز علم مولایه قول

عیان ولسه اصلیکه اسرار اهو
صلاح ایله اولوردی عالم قمو

فراق اولمنجه بو انمز وصال
جلال اولمنجه بلنمز جلال

بو سرسکم اولدی محض خشوع
بو اکر ایکیم اولدی عین کوع

عجب درکه جمله وحوش وطیور | اگر جار باد راگر مار و مور
بو جمهوری دریایه آتنك اگر | بو علمنه او ساعتده بولور خبر
بو ذهنله انسان اگر ناگهان | صویه دوشسه اولدم اولور غرق همان
دیدی عقل انسانه اولمز وجود | ویرر احتمال ممسانه وجود
بوتو خویله صو ایدر حیوانه یول | بوق جقدوقی یردن ایدر دول
بو سوارلی بو خوف دهشت اچ | وارر ماربحافی دروج پر
بوغار صویه اندازنك نقلتی | حقیقتده اولدر حکمتی
دواب اصلی یا عقل و ادراك او | دوشه صویه جار و خاشاك او
عقلنی اولان بحری بلمز عمیق | نه ادراك ایدر اول فکر دقیق
اولمدن نتوکم قنی خوف ایدر | اولور خسته بانیه وامی ضرر
موسی بیکر خوف خشیتی | اولاشور همان نقلت جمیعی
عیان ایتمیه نرسنه یك العلی وار | دکلدر روای حسلکنی آشکار
غرض سیکه تعلیم و تفهیم در | نه تفهیم و تعظیم و تکریم در

سکزنجی مقام ایران جهان تیرن الستان ضرب جرب اولوب تسخیر همت واعجاب اولدقلرن بیلدیر

دلاورلکیله طونان عالمی | بانندن کدر زهر قلیج آدمی

نتوکیم کند و امرینده عاجز اولا | نزاع و جدال ایله سوریه بولا
اولکیم کزکو عیبنه عالم دکل | نصیحت اکا هیچ لازم دکل
نصیحت ایدرسك عداوت ایدر | سکا درلو درلو شقاوت ایدر

نه لازم نزاع و نه حاجت جدل

حکایت کتاب اصول ایله ایله عمل حکایت

شه آل عثمان و صاحب قران | سلیمان دوران جهان پهلوان
قجن انکروس ایله قیلدی قتال | کنش کبی برق اوردی تیغ جلال
آقان قانلر اولمشدی دریا کبی | یوزردی کسك باشلر ابلا کبی
الیشین باشیه ایلتوردی کرزن | قولاغین کچه دی کورکه کمان
چیقوب آتش تیغدن دود آه | تتار کبی قلغوردی سیاه
سکردردی اتیله اهل جدال | بیل ایله باکلانش اتش مثال
بولاشوردی برجرخی قلقان | تفقر فلکده اولوردی نشان
نجع وکلدوسندن برجر صیغع | عدویه حیات ایلربدی وداع
بدن آشیانین توبوب مرغ جان | فضای بقایه اولوردی روان
قلجلر آیرده نار غداب | یتوفرخ من جانی ایلر خراب

حکایت

سلیمان بر کون علیه السلام / اشکر گلوب سویلمش خوش کلام

دیشلر بز ظلم ایدر بو بشر / حماره جسارت کوزتیه بقهر

دلیلو قبولرده تهلر گبی / بزه حرمت ایتمزلر اتلر گبی

بزم خدمتمز آغز در قتی / اودون زحمتی وار صونک محنتی

روا می اشکر جفاده اولا / کیجه کوندز آتلر صفاده اولا

جواب ویروب آصف برخیا / دیمش ای حمار مقصی ادا

غزایه وارورک سنز دخی صبح و شام / سنزه آت حرمت التسون ایام

سنز آت گیبی جنکه جانه دن / نه آصی سزه قوری افسانه دن

قیلور بونلره پند آصف اثر / غزایه گیدرلر ایدرلر سفر

سفرده مگر جنک اولور ناکهان / اشک باشنه تنگ اولور بو جهان

دمو قیرات وتننده زحم / صاشن گیبی کوکده هلاله دونر

تننده قیراتنک ایا ماه رو / بنجویه دونر اوق یرسی قمو

دم اولور که طوبدن پریشان اولور / باشی آلغی گوی و چوکان اولور

باغوساغی قرننده ایلر همین / شهاب سما گیبی عزم رجیم

کدر آتی بر سینه دوشسون کوری / لکه تنگ یوزینه کوره در سوزی

حکایت

برین جاجنک بولد غفلت اکور / کدر قافله یاتور اویور قالور

کوزی یاشله طولدی آه ایلدی / باشندن کچن قصه سویلدی

دیدی گلدی بش کیمسه اشتر سوار / کوزی عین آتش سوزی پرشرار

اجل گیبی باکه آقین صالدیلر / یایان اولدیلر صومعه گلدیلر

بهادرلق ادیله مشهور ایدم / ولی زور بازومه مغرور ایدم

صوبولمانغه میت خوار زار / اوتاندوم سواش ایلدم نیزه‌وار

فقیره ظهیر اولدی یزدان پاک / اوق ایله بشین بیله ایتدم هلاک

دونک برین آدم اولدم ار / طاغلدی و تشنه نجم مریخ وار

الده کمان و دلده عنان / دلمده غم و وقت کاروان

دونه یه هجوم ایتدی حب الوطن / آزیتدی ایزین راه نجاحدن

قتی یل گیبی ویرمز اولدی امان / بولوت گیبی بر طاغه اولدی روان

او طاغه صعود ایتدی مانند دود / دیردم بو راده احتمال وجود

کورولدردی گویا که رعد سما / باشم بغموری اولدی سنبل بلا

اکر رای تدبیر ایله آفرین | که جانینی قیلدی بلادن امین
نه سهو ایله فال قافلکدن جدا | نه عین عرب باطر اولسون سکا

حکایت

مکر بر بهادر کشی وار ایدی | غیور جهان ایدی مالدار ایدی
حرامی اوبینی دلرکن نهان | الشیدر قولاغی آنی ناکهان
اله تیغ و شمشیر آلوب اول دلیر | طوردلدوکی یرده مانند شیر
دلکدن کیررکن بری اول نفس | باشین کسدی ایشتمدی هیچ جس
او دلدوکی اوخ سوزه اولدی دار | وجودین هلاک ایلدی روزکار
او دیواری کیم قیلدی اول کنجه چاک | اکا اولدی دربند موت هلاک
لشین الچرو چکدوکی کیبی اول | دلوکدن بری داخی ایتدی دخول
آنی داخی کسدی هلاک ایلدی | باشین ایغ التنده خاک ایلدی
شکار المغه کلدی اولدی شکار | بوغازین اله ویردی اول نابکار
طوررلردی اوچ طشره ده منتظر | تجسس ایدرلردی انکیده بر
کشی طوغردی ایچه ده حریف | قودی سر برین برحواله لطیف
اول ایکی حوالی و مرد کزین | دلوکدن صونی ویردی طشره همین

بو سوده اولان اول ایکی مرد پاک | حرامینک اچلینی ایتدی هلاک
کوروب نیلا کیبی برشیدلر | سهام و حسام ایله کیرشدیلر
بوشا هیلره پایمال اولدیلر | مسلمانلغه اندوکین بولدیلر
شکار المغه ایلرسک آهنین | شکار اولمدن عاقبت ایله صاقین
خیال بار اولورا که مزیادلغی | انک اوکلی وار و کن قورقی
ثبوت کیم قورقلی یرده اوچوسوا | که لک ایدر اولومنه ایوز
مشایخ سوزیدر بو زیبا سخن | خبر کلمز او چوسون کمسه دن
کشی خصمنه بو بله قلمق کرک | ار اولان اویانق کرکنوکرک

حکایت

مکر بر کیجه اطلس آسمان | سیاه ایچره صانسن بو بانو همان
کوک آیینه سی اولدم اولور اسود | تزلزل ویرر خلقه بادافی
طولو صوت و رعد ایله چرخ برین | یاغار یغمور آغلر سما و زمین
چکلک ایدر یر یوزین روزکار | ایده مزدی یالجیقدن آدم کذار
شکارین قوران اژدها کیبی سیل | بو آلاردی اشجاری بر ننجه میل
بلار اغی تنک صانکه خلق جهان | قنادینک آلتنده اولدی همان

حکایت

حکایت

بو مرگوزلرینی چکر اضطراب — صباحه دک ایلر بو رسم عذاب
صباحن گورر آنی بر آشنا — نه اولدوک نه وار دیر خبر آکا
گوزینی آچار گورر اول بکار — اوکنده طورر تور به لو بر جار
صوقدن بکر خسته اولمش بو جز — بری آنی حمام ایچینه قو بر
حرارتکلور دردمنده صوبر — صو یه کاه اولور تور بسینی صبر
صودن قالدررکن باشین بو جز — اورمش بو مسکینک اوستینه صو
سفیهک کلور باشنه چوق بلا — محلدر نه دررواد ر آکا

حکایت

مکر وار ایدی بر مغاره بنام — عجب قورقلی جای ایدی اول مقام
قرا کو ایدی جاه بابل کبی — قرارمش ایدی قلبی جاهل کبی
دل ناسلمان کبی تنک و تار — برایچینه کیرمش دی کو یا منار
کجیله بری قیلدی دعوای مرد — قوبردی ارایرده بحث و نبرد
مغاره ایچینه کیروب اول زمان — دلرکیم قویه بحث ایله بر نشان
کیجه قاره کوسنده کتدی همین — طوران او توران اولدی مجکه حزین
قاقار آنده بر قازوغی جو فله — یا کلمش اته کینی قاقمش بیله

چکرلر بو حالیله وافر اکی — کلورلر فرنکک قرالینه دکی
قرالک او شیر بو بلره عسکری — ایدر دور لو دور لو حقارتلری
اوزرون بو بلو بر کافر بد لقا — بو طوق قلره وافر ایلر اذا
تعریر نه عین تعذیر ایله — قرالینه ایدور بو تحفه بیله
مخنث کو کراکوب اغنیلرینی — بو تک کیبی تنک بر یوزرین نعلینی
بو تک لافنک غور رینه ایردیلر — اسیر اولان اشخاصه بلدردیلر
همان غالب اولوب جلالکی یوزی — اسیرک بری سویلدی بو سوزی
بو تک کیبی مهمل قیاکافری — تعر بو مسلمانلرک سر بری
دموردن دکلدر بو تک بازوسی — کوکه اغمادی تجربه بو یسی
قراله بو قولی بیان ایتدیلر — چجوب جنک اولاجق یره کیتدیلر
میانده شمشیر الندده سنان — چجر صحن میدانه کافر همان
زره ارکیوب صقلمش جانینی — یا بنمش جلال ایله قلقانینی
دمور جوشن ایچنده پنهان ایدی — دخان ایچره کو یا که قبلان ایدی
سلاحی اکنک خوب و آلاتی خوب — جلالسن بهادر مهیب و غضوب
جقدی دیدی اول لعین دونی — بکا دل اوزادن مسلمان قنی

ایکی خصم اول ورتالعه کلدیلر | بری بر برینه آتش صالدیلر
قنا تلدی کویا که اول نار غزات | فغان ایلدی اهل لات ومنات
قلیچ ذو الفقار اولدی کند وعلی | نه کیم اوزاتسه ایرردی الی
بربرینه یاتر چاغورر اتقیا | بربرینه مسلمانلق ایلردعا
او میدانک ایچنده عین الیقین | کورونمش کوزینه رسول امین
دمیش کندو یه ای ضعیف امتم | سکله بیله در نیم همتم
صالوب دشمنه تیغ برانکی | امین ایله یوقور قودن جانکی
بو کشف و کراماتی چونکیم کورر | یورر کافره قرشو نعره اورر
نیچه کافری اولدورر اول امین | ییقیلور یره عرض اعدای دین
ظهور ایلدی معجزات رسول | قرال لعین اولدی غایت ملول
خلاص ایلدی جمله طوتساقلری | او درکاه حقده یوزی آقلری
اولور حق تعالی معین وظهیر | دلیرک عسیرنی ایلر یسیر

حکایت

سلیم خان غازی مکر بر زمان | مصر فتحنه وارمش ایدی روان
حواله حصارینه وارشدی قرال | برایه یقین قیلدی جنک وجدال

نیاز ایلدی مولاسنه غازیلر | ایکیلردی کهصار ایله یاریلر
عدو اللی بیک کافر ایدی تمام | فلان بن فلان سر بر سینی نام
آغوماتش ایدی تمام طاک بری | بو کافرلری کلدی بصدی جری
قاقتی یایدن اوق کیبی برشیدیلر | بو جمهور ایله اعدایه کیرشدیلر
بولشکر مکر اولدی سیل غضب | ییقلدی او کینه کلان جمله سب
عدو لی طوناصوینه طهدیلر | یکرمی اوتوز بیکلرین ییقدیلر
دیدی طوتلان بیش بیک ایسا آنلری | قرال اوغلی ایدی چوغی یا آنلری
طاغندی اول اللی بیک کیشی | قرا طاغ کبی اولدی کافر لشی
غزا اهلی آنده غنی اولدیلر | ایکی عالمک عالمی بولدیلر
او بیک غازینک نصفی اولدی شهید | یرینی جنان ایتدی رب المجید
فیجن کم ایده عین عونی نظر | نزاران چوغی آزه مغلوب ایدر
ندم کیم اوله اعتقادی جمیل | سعادت اولور مرد رهه دلیل

حکایت حسن تدبیر مردروشن ضمیر

اولوب جمله سلطان مصره عدو | عرب بکلری کلدی قیلدی علو
بو جمهور سلطان لکاه ایلدی | حصاری فرو ری بناه ایلدی

درکوشه نشین جهندن صفا / عین عقلینی نور صفا
بولین پاک ایدر نفاق ادن / صفا ایرشور نور دیداردن
جکر وصل دلدارنه انتظار / وجودنده قالور بمان فکر یار
دل عاشقی عشق پرحال ایدر / خیالات دنیانی بطال ایدر
برابر اولور عزت ایتزال / کیدر قید صدر بکف نعال

قراسن جهان کامل و تنبلی
که شمشیر و جنکه اونمز الی

منحنت لری ایلدم امتحان
سری رای ادراکه اونمز نکان

فراست فی سد ربهادرلره
مدبرلره جنکه قادرلره

کشی عین عقلیله ناظر کرک
بهادر کرک درده صابر کرک

طفورنجی مقام مشهور آفاق اولان مقام عشاقدر که محبت

محبت آلت تربیت عاشقان جهان اولدوغن بیان ایدر

نه محنت که اولمز نهایت اکا
محبت قومش آدین اهل صفا

عجب نار ایمش عشق بالا تمام
کا انکله اولور مرد پخته ز خام

وصاله وسیله اولور عشق پاک
دوا اسن بولور عاشق دردناک

مریدک که حیرت ده قلبه دلی
محبت اولور مرشد کاملی

عروج ایتمکه عرشه بالاتفاق
کشی یه اولور عشق پاکی براق

کوکل مرغینه عشق اولور دول آفت
مکان ایلر اوجمعده بولور نجات

مقید دراآدم نیجه قید ایله
بو اسرار عاشق کرک دربیله

کشی عاشق اولسه کدر اول قیود
همان عشق اولور آنده قید وجود

جنون اهلنک انشبو قید قید
ایدر نیجه بیک قیدلی نابدید

حکایت

ایا قصه دان جعبه آلان جوان
با شمدن کچو بدر بوشیرین بیان

کچن لرده بر دلبر نازنین
کورنش کیبی اد وصالدی خلق تمتین

اکنک عشقی بایلدی ایلدن ایله
جهان ملکنه اولدی برزلزله

کوروب آنی ماننده چرخ برین
بری بر سینه کیردی اهل زمین

یوزی آیک اولوردی ایدی نکر
نظرکاه ایدیمش دی نوع بشر

نه درسم ول اندن اتونغ آیدی
دهانی کیبی بکزری نوع آیدی

کتورمش دکل حاصلی روزکار
او سروروان کیبی بر طوغی یار

کوزوم کوردوکی دمده قان الغلدم
اکا جان و دلدن کوکل باغلدم

اوشاهین بافقلوبه اولدم آشیر
بو بازار غمده آلندم فقیر

بنی درد عشق ایلدی ناتوان
که سایم دخی اولدی هابر کران

کوکلده غم عشق و غمنده آب
تنم لی مجال اولدی حالم خراب

فراقیله قالدم ربا ده غریب
نه سیر جمال و نه وصل حبیب

بنی دود آهم ایدردی نهان
لمو بالمو طغاد و نمش ادیم جهان

سلام ایله کجیه سهی قامتم
سلام آلمغه بوغیدی طاقتم

شب فرقت یار ایله دود آه — اولوردی بکا بر بلای سیاه

یاناردم بر آتش اولوب خانه‌ده — تنم یونده جان کوی جانانه‌ده

وجودمدن اولمزدی عقلم خبیر — نه تدبیر روشن نه رأی منیر

نه صبر ایتمکه وار ایدی اختیار — نه عزم سفر قیلمغه اقتدار

بو حال ایله مانند ابر سیاه — دوشوردی بنی ططغره دود آه

آقوب صو کبی اغلیوب صبح و شام — سوزوم سویلیوب بیلدم بیانه مدام

اورالرده وار ایدی بر کوهسار — کورینوردی اندن سرای نگار

چیقوب اکه دود مشوش کبی — ظهور ایلدم آنده آتش کبی

آقوب کوزلرمدن کوبسیل عذاب — ایدردم سحر تیلرینه خطاب

دریدم که ای ییک کوی وفا — قدومکدن ایرشدی جانه صفا

کیمه بیمه اولدی بنم سرورم — کیمکه کولر آچیلور دلبرم

کوکل دردیهجر ایله غنده در — او سلطان عالم نه عالمده در

کیمک همدمیدر کیمک رهبر — کیمک محرمیدر هوادار یدر

دعا ایله سر و هوادارمه — سلام ایله بندن او دلدارمه

قودی دردمندینی مرد غریب — نولیدی وفادار اولیدی حبیب

حکایت

جهان باغنده صبا که سرو روان — ظهور ایتدی بر پاک دامن جوان

قیامت قوپار صبا کبی اول — قچن خلق ارسنه ایتسه دخول

طولاردی فغانیله کون و مکان — حیاسندن ال یوردی خلق جهان

مهیب ایدی مانند مردان جنک — غضوب ایدی کویا که ببر و پلنک

کوزی فتنه ملک شهر جمال — ایکی قاشی امواج بحر جلال

ایکی چشمی قتال ایکی پهلوان — چکلمش قلیجلر کبی ابروان

غم و جوری چوق غنچه‌سی ار ایدی — جلالی جوان ایدی شهباز ایدی

اوزون بویلی موزون ایدی اول جوان — قیامت کونندن اولوردی نشان

او منظری سودی بر دردمند — انک مهری زنجیرینه اولدی بند

اوی یولرینه وار روب دائما — طوررباقر ایدی ایراقدن اکا

ایدوب قدینی دردغ عشقنه دال — ایراقدن کورینوردی که صباح هلال

کذرکاهنه وار مغیله مدام — وجودی تسلی بولوردی تمام

مکر کنه وار اولی بر ساده رو — ایدر اول پری چهره‌نه کفت و کو

اکا کوستر ایدر ای جهلها — سکا اول ایراقدن ناوقن مبتلا

اولوب لاله کوه درد والم
قزل قانه غرق اولدی جسمی اودم

نگاری الندن پریشدی فنا
بو گلگونی جامه بریشدی اکا

دوشوب نیته کم دوحهٔ ارغوان
کوزین یومدی کندوزن براقدی تمام

بولم حدینه واردی آه ایتدیلر
کوتوروب اونه آلوب گتدیلر

بو ناحق یره قان ایدوب بدرد
طوتلدی غضب ایله اول ماه رو

او غدار و قتال او مهر جمال
شرف ویردی زنجیره [illegible]

بو یاکه او مظلوم دور زمان
کورین احدی آه ایلدی ناکهان

چیقدوب مسلمانلغی یانه
دیدی کر مکنور اول جوان قانینه

طول ایمکنور اول مه روشنی
بچاغیله اول اورمشدر بنی

اولورسم اگر بن بو مجرح ایله
صاقین طوتمازلر آنی بهتان ایله

خلاص ایتدی اول مرده مجنونی
یره دیلدی عشقی ناموسنی

یاتوب نیجه ایلر اولدی صاحب فراش
جفاکارینی قلمدی خلقه فاش

او ظالم او فتان اول پر جفا
گلور هر سحر عاشقندن بکا

دنیوسن اوزر بر سنه چقر
صورر عاشقندن او تحفه خبر

انک صحتین اشیدر شاد اولور
او سرو سهی غمدن آزاد اولور

چو خبر مردن اول گلبه یاتوکه
کیره کون کبی بیت الاحزانکه

او خسته نه خوش اولمنه ناکهان
قچن گلب محبوبی اولان جوان

مرور مه وصال ایله عاقبت
ایرشدی اکا صحت و عافیت

قرنداش اولوب اتحاد ایتدیلر
کچندن کچوب بر که بیتدیلر

زهی عاشق و صادق یار
زهی سرو قد و زهی طوغری یار

جهان ایچره عشق اولسون اول دلنواز
طاقلمادی بر عاشق اجره

حکایت

مگر بر قرا گونلو شامه گذر
وارر شهر و بازارنی سیر ایدر

کورر شام شهرنده بر مهوشی
طولار گوزی و کوکلی عشق آتشی

او سلطان خوبانه اولدم اسیر
بو غربتده قالور ذلیل و فقیر

انک مهر عشقیله حاصل کلام
یانار چونکه شمع شبستان شام

مصاحبلری آنی ترک ایتدیلر
دلو گوکلی کیبی قویوب گتدیلر

نه بر آشنا و نه بر چاره ساز
نه بر همدمی وار نه بر دلنواز

جگر غصه ایله نیجه یللر جدا
اولور خلقه و کندوینه بر بلا

تنی رسم فانوسه بکزر همان
قالور بر دری ایله بر آستخوان

حکایت

مگر بر مالک یوزلو جه دلربا | صالار بوره شهره نیه باربلا
ایاغی توزیله مثال قمر | ایرشور بو شهره مسافر دوشر
کورر بر کمال اهلنک سروی | او بدر تمامه اولور مشتری
اکا بر گز اتمز اول اهل نظر | قاشی گیبی اگری اگری نظر
ایدر مهری کوکلی او نیه دخول | سور طوغوی ایلغیله اول سروی اول
او ماهک اولور نیچه یل محرمی | انیسی و همرازی همدمی
نه همدم بری ایدبس قول اولور | نه کیم التماس ایتسه مقبول اولور
مگر بر گون اول ماه برج وفا | خطاب ایلمش عاشقندن بکا
طولوب قیشلو باشیله کوکلی کوزی | دیدی بو یوکلر یاقیجی سوزی
مراد اولدی ابرنسه غایت بکا | مخلد اولورسه عنایت بکا
ولی التماسم اولورسه قبول | پشیمان اولورسن قالورسن ملول
بو مقصودی فاش ایدر اهل دل | قبول اولمغه هیچ قابل دگل
قبول اولمغه قابل اولسه اگر | بوراز نهاندن ویررده خبر
اکا عرض حال ایدی بلبل گبی | قولو طوتدی اول غنچه گل گبی

اونبجی مقام تأهل انسانی مهمات دینیه و واجبات انسانیه دن اولدوغن اشعار و اظهار ایدر

تأهل مناسبدر اولاد ایچون | نه اولاد عالمده بر آد ایچون
جهانده بیر بو سعادت سکا | بر اکمن بیتش اون اولاکسن دایما
عیالک جوع اولورسه همه جل | طوغاندن کبوتر گیبی قاچمه گل
نه شرطیله آنا جمیله اولا | سنک عشقکه بر وسیله اولا
گوزل صورته اولمیان دوستی | گوزلشدن قچان سایه در خلقی
قاری اولمیا غنچه وش گنج اولا | که صدر و یرانکه گنج اولا
اولا تیمه که کیمسه نک نسله | بو نسمه اراغ اول نخس اصلنه
شول افلاق و بغدان آنی دایما | طوغور مزعرب آنی تعریتی سکا
نه کیم اکابردن اولا سند | قبول اتمه زنهار آنی ایله رد
زبان دراز ایلیه ای فقیر | زبانک اولور قیصه سوزک قصیر
اولورسا جنک بر قلی دل باغی | بیراو سنه که صاقن اتنوکده غی
اکابردن اولور ویرر بر قرق | آنی غمش باشی یوزه نیتمش باشی
دهاننده یوق اول فرنک دشتی | آرایرده مغبون ایدر برابر

نه لازم نزاع و نه حاجت جدل
کتاب اصول ایله ایله عمل

نیم اچمه‌دن بو نرکس مثال / کوزو کلک بربن اچمه‌یه یوق مجال

دون کیجه کی ساکه کوزلرک اچیقی / کلا سوبله انک نور حسنکی

نظر ایدی کوزلرین عیان / بری کورمز اولدی دیری ای جوان

عزیزه کیدرکن بر ایل / کور بولدی بر ...

حکایت

لطیفه

زمانیله اولندی بر تند خو / آکا ویردیلر بر قاری شرزه رو

ایکی پاپلی کویا که ایکی عصا / مجوف تنی صانکه غار بلا

صوق یوزلی مانند باد شتا / اجی سوزلو کویا که نارجفا

طور رسورمسی ازشنع آشکار / کومورله قرارمش صانکسن جدار

تماشا بودریم کیبر بو قری / بولاجقسه آلتو نلو فقفانلری

دوزینور روشنیو کلنجک کبی / ازیلور آکا طالب و راغبی

یوزینی ایدر ایل کوزندن نهان / کر صالنی صالنی بهرزمان

اریه چقر بوله بر کون قاری / ایدر بر بکیت آه و افغانلری

انی کنج صانوردی اول کجی / قالیلی طاشنی و واویلی ایکی

ازلدی قاریه او غافل جوان / اری واقف اولدی آکا ناکهان

قولسینک آجدی یوزینی یوز / قری به تفرا اول بکیت بر نظر

انک سکلینی کیبی قالدی طکا / نوکوردی نیجه کز قریدن نکا

قرنک اری دیدی ای نوجوان / عجبمی تصور دن انسک زبان

سنی ظاهری یاقدی قلدی ملول / بنی باطنی ایلدی قاره کول

دیدوم ای عقلیر فغان ایلمه / بنی ایلکره داستان ایلمه

ازلدن قیقدر بنم بو کوروم / یوری جاریم ایله بو قیدر سوزوم

هجوم ایلدی خوف و خشیت آکا / عجب قورلولر ویردی عوز

تن اون کون بر وب بوابسه خلاص / کوزو مک بربن قیدیم اولدم خلاص

کوزوم قمیغ اولدی بنم عادتم / بو بدخولی کسمکه یوق قدرتم

آکا بردن الصه کشی عورتی / دوکنمز آنک خوفله خشیتی

حکایت

مکان ایلرق شهری بر نوجوان / آلور بر قره عورتی نا کهان

کومورجی چوالی کبی قپ قره / کوزی ناره بکزردی خنجره

باباسی کلور اول جوانک بکر / ایدر بو بلای سیاهه نظر

ظر اقلاه او غلینه قیلدی خطاب / دیدی عورتک بردن باز حجاب

یوزندن نیجه سنی قالدر مدی / محبت ایدوب کوکلمه کیرمدی

بوقار قضا ساکه لایق دکل / بواق شهر مرکز مواقق دکل

قرار طور را بر باران کبی / بزوم کلمزدن یر بسان

بیابانیه اوغلی دیدی ای پدر / ایلک عینیه تقمو او نظر

صلاح اهلی ایدی مسکین امام / او دکلسه قرآن اولوردی تمام
بو عورتک ماهی زیاده دکو / ضعالبنی تل بولاهم سوکر
قرابوس اولوز نیجه اره ایدر / نجه‌سن کبر اتنیسه کیدر
دو نر با قرار دینه ایلر خطاب / اما بو وجهیله وبرر جواب
سنک جو بکه قرانکه تورق اوزان / چبل قحبه اوسون بوردده الجوزان
ن قسمی شیطان اولور انسان / بلای جهان آفت جان اولور

لطیفه

مکر قوم واسنجوق بر نحیف / اکور برقری ایتم ضعیف و نحیف
دمیش ای حلالم کوزلجه اروام / افندوم بکم بو دودکم سر وم
سنک قومک حقی نجیاب / کیمه کورونه این لکا ویر جواب
اتمیش باشم اغریدی سویلمه / بکا انجدوب نجخور المه
کیمه کورینور سنک کورون اعار المه / همان باکه کورونمه لیل و نهار

لطیفه

مکر بر قز ایلر دلوکدن نظم / کورر بر قوجه عورتمینی قوج
مقوح تماشایه مشغول اولو / یار نداسی همسایه سینی بولو

اشتدوم که عوغالر ایکی یل / جقر طشره فریاد و صوت وجدال
اولور آدمه او غلی قیزی بلا / کورونمز بلالردن اسلم آنا
قبو د جهاندن کچه اهل حال / ایدرار تحال حیاتی خیال
کمالینه ایرشسه عقل امام / جنونیله ذکر ایلر آنی عوام

لطیفه

جمیله کوزل بر قیز اولورمراد / کوزلر بهاسن ایدر ازدیاد
کوش سهرده بکر زلبث و سفید / ویرر شوقی اولانه ذوق جدید
بویی منتها چهره‌سی مشتها / صبحی یرده مانند شمس ضحی

حکایت

مکر وار ایدی بر جلابس جوان / دلیر جهان و فرید زمان
اتمش او وق ایدی تکلمش حسام / بالک یوزلو بردلبر ایدی شام
کوکل مرغن آلمقده شهبازی / کوزللر ارسنده ممتاز ایدی
همان عیبی بو ایدی اول دلربا / اولوردی کیمسه کیجه آشنا
نجه متهم کمسه یار ایدی / بونک کیبی الحق اینت بار ایدی
کیجه لکن ایلیوب دایما / اولو ملوسی و لمشدی باجی بکدا

کذلك

یقامی دست حسرت آلور | بلا قبه سندن کتانسوز کور
هما یو کیجه اول اومده نهان | کوره لوم نجه اولدی محبوس اولان
بو سرو سهی اول کنهکار ایله | آه طوغریلور ناله و زار ایله
صنم کبی بر دلبر نازنین | طورر بر بوجقده ملول و حزین
اولور قولی قیصر جماله دمان | یرینور مثال غریب البلاد
صالار باشنی اشنه غنچه وار | اولور بر کبی غصه دن زار اله
دم اولور غریبانه بر ره ایدر | آقار صو کبی کنبد و سندان کیدر
بولور خاطر عاطر نیه طریق | غم و افترا و بلای رفیق
غلام مباره نک یاری بربوفا | اورر قانوس طورر مزایلرید
اکادیر که چوق جاده وار در | خلقی جهان بوندن خبردار در
اوطوتدقلرین قارغه اوردیلر | کنا هینه اقرار ایدر کوردیلر
فلان کیمسه نک بوده حسن صیدیلر | انک بو الداشید ردبو اصدیلر
بو غمخانه ده کزلنن غنچه لب | الشید ردی آنی او انجبد نسب
کلور بر جوانمراده بر صبح و شام | قبوسنده سوبلر چه نیفه کلام
او تازه جوان هرکمه یار ایا | ندکلو مصاحبلری وار ایا

کنش کبی خلق آکه مشتاق ایدی | قمر کبی مشهور آفاق ایدی
انک عشقی هر جسمه ایتدی حلول | انک مهری هر سینه قلدی دخول
بو تازه جوان کوزلجه صبی | اول استادک اول مرشدی جانکبی
آنی قلمز ایدی یانندن ایراق | اولوردی وصلیله خلقه ایراق
بو معشوقه عاشق اولور بر لطف | ارر دردینه بر دوای لطف
ایدر اکثیده بر ده تسخیر و فسون | مرادک آلور جمله مستنی صابون
کلور بر خوش آمدله کولر یوزه | آلور او تو زره وصال طونوزه
مرادک بو مرد سخن آفرین | کیرور کوکلنه جانی کبی همین
اکا کلدوکنجه بو اوضع ایدر | ارادن حجاب و تکلف کیدر
کیسه سن آنی تیغ بران ایله | که همدم اولور دشمنه جان ایله
کلور اعتماد ایتدوکندن ظفر | صونر بر جنابه ره نیک جفر
مرادی قونوقلر ضیافت ایدر | یارندا سی سیره دعوت ایدر
مرادیله ساکردی آسر روان | سوزینه اویار اول جرلنک همان
کیدر سراپوت انصاریکی | کتی شکر ایدر حضرت باری کی
اچیلور چرانک سیخاسی یوزی | فرونه ویرور بمشکه بروزی

اوصوبا چنکینه کیم آشقی دوشر | اولور خصمین ایله برکیر خر

الینه صفا ایله صنتور الان | ایکیلو بجا ایله قانون الان

نقاره چالارکن کورک مطربی | کومردر بوفن بصتمسن آبوکبی

شوکورکه بیندر یا تیندوکر | دوشور دوکنی اللر ایله آرار

کرکمزار اولا نه شغل زنان | قلیج چاله بیلور می چنکی اولان

حیف اکه حیران اولور سنکله | اول آهنک ایله بنکله دنکله

حرام ایتدی بو قسمی رب الانام | ایو اولسه اولمزدی بونلر حرام

نمان بونلرک سازینی آلسن | تواب کوروب باشنه چالسن

بونک کبی لر جمله سخره در | حقیقتده تعذیر آنلره در

کمال اهلی علمیله زر اولور | بو تعذیر دنسه دخی اولور

کتابی اولورا که عبرت نما | ویره سطری آوازی تزیین صدا

جرس کبی هردم اولور بی سکون | با تسوکه بوغوغا المیه صابون

شوسازنده کیم بندوکی اکلمز | معانی اتی عشاقی [illegible] اکلمز

صاقن اکه باشکه مانند چنک | خطا در بوقسمی ایله چنکیه چنک

نه لازم نزاع ونه حاجت جدال | کتاب اصول ایله ایله عمل

نه بیلون کوزی باشنه الدانور | چفنک بلایینی کرچک صانور

بزاقی انک حاضر ایمش مکر | بزاتنه ایدر این المفر

اوکون بوزلو دلبر باشنه وارر | بنی بونده قومه دییو یلوارر

اوزار دینه آنی بنک نازیله | کیدر بوله اول چشمی شهبازیله

حریف اولدی بو آل ایله برمراد | دخی تربه ده چوق طوتر مراد

اول اثنیده که یار دنجی بیل اولور | بونک کبی مشکللر آسان اولور

یارا نازلر انسانه اولور روا | موافق دوشر جمله تدبیر و رای

گناه شومکم اولا چالاک دست | اولور طاعت حقده نجاسیت

ایدر رای مرغوب و تدبیر خوب | او محبوبی ایلر شعار القلوب

عجب سرگذشت و عجب قصه در | مراد اولنان قصه دن حصه در

هنر در چو ازاده نک صحبتی | صوکنده بهر حال اولور نکبتی

قواکور یا یکدن بو ایش مدام | نه آکا کلام ایله نه وسلام

کتورمه هوا اهلینی یا نوکه | لکه طوقوندرمه قفت تکیه

صاقن اولمه مرآده آشنا | اولور برصاق و لمز خانکه بلیا

اوکی شعبه سازنده و کوینده لر بابت هنکامه اهل عصیان و سبب معرکه زمره

سوکلمکی ایرجنکه ایدر ذکر مدام | سکا ایدی شمدی همیز دشنام

در بغانه بادژ ابلیس اتدی نکا | سرور کیمیز بریه وبردی قنا

ایدی ابلیس بن نکا الهام | عجایب غرایب اولا ایلدم

باتندهء اولورکن سبب نکا | بتو رکن جلال ایله سندن نکا

اوکنده ایاغم او بو سندهء دیو | یوریدم بر زاق قیبوا

بنم عیبمی ایتدی خلقه بیان | الک عیبینی بنده ذکر ایلدم عیان

ایل الجنده الدن کتاب [illegible] | سیغنهانه اهنک بنی [illegible]

ایاغمی بر اب بی اختیار | ایاقدن کلمه جی اولدی [illegible]

الور انتقامینی اهل ایمان | ایلک کوملیه سنده [illegible]

صاقین بحدم اولمه بو مهمل کره | کونلنج ایلمه کندو کی ایلر

لطیفه

مغامن تو بوب بر ایکی با نوا | عجمدن کلکنده بر سماع

وار ادوب موسیقی شیخی بو ایلر | غزل اوقنده بنام اولدیلر

کهی قلندر لر اصفهانده [illegible] | کهی ایلدیلر عجمه کذار

عجمدن کیرو بر بیده دونرلر | کلوب ترکه ترکینه ونیدیلر

طرب اهلی اولان عجب باکلور | کونلنج اولسه جانینه منت بلور

تغافر ایدر فعل شیطان ایله | طور ارور اهل عصیان ایله

بو جانیلر اولدی تکبر عدو | که شیطان بتو دنیر بر قمو

او ایار اکه بر کبسی نعمتی | اولور جالدوغی الت عطیلی

هله بر کور اولوم بهی یادکار | تتانی ترانک نه عیبی وار

بیتر سا که بو غافلانه خبر | بو بابان اوردنی دلدن کیدر

حسب حال اهل ضلال

کچن لرده کوردم که بر کبسی | دیر ایدی کرک کلتکی جنتی

که سازنده کایله کوینده کان | جهنمده کلتنده در بی کمان

اکر مسنجده در اکر بی نوا | طموه اهلیدر بنه بو قدر اکا

جهنمده کبی بو فتانه بری | بکا اکمه کوز جنت وکوثری

بلابال اولور جمله [illegible] | قیجنکلم کلاهر بیسی [illegible]

لطیفه لر چوق بیزده صادر اولور | کولر کولدورر کنده [illegible]

کوکل اولسه معتاد اهل هوا | صلاح اهلنه ایلمه اقتدا

کشی که اولا مخالف مزاج | اولور دردنه بیتر قابل علاج

همیشه بزمله عداوت ایدر | عجایب غرایب سفاهت ایدر
بزه سویلمز بولیده ویرمز سلام | بزمله بیر اکمز اول صبح وشام
بزوم وارد وغمز بره وار اول | بزوم سوزومز بیر کرا اولمز قبول
کرکمز بزه مردم بی مذاق | کرم ایلسون چونکه اولسون اراق
دیدی پادشاه عدالت نما | عدو کر صلاح ایلیدی عجایب
ایا قوم بدخلقت وبدصفات | ایو کمسه اتمز سیزه التفات
شیاطینله همدم اولمز ملک | سیزه برهوا سینه تابع کرک
شکایت ایلدوب شیطنت ایدوکوز | سیز اول کمسه تربیت ایتدوکوز
بو کیفیت حال ایله بو خبر | انک ایلوکینه دلالت ایدر
بزرک فعلکوز چونکه اتمز قبول | وزیر اولمغه لایق آدمدر اول
چو دیدی وزیر اتدی کوش الترون کن | شکایت ایدنلر طاغلدی همان
ظرافتله ضبط ایلیان عالمی | قرینه معلوم ایدردی آدمی

ایکنجی شعبه فیض الله دن معتاد اولان اهل فساد صفت عصیان ایله موصوف ونقصان ایله معروف

نه توکیم افضلیله نام اولور | بو عقل دلیل ایله الزام اولور
نبی محمد علیه السلام | کلوب ویردی امر دینه انتظام

سر افضلی اوزره قیصه مثال | زماننده دوار ایدی تیغ جلال
سؤال اتسه اول پادشاه کزین | ایدرلردی انکاری حصن حصین
ایدوب حیله وآل ایله امتحان | زبان ظرافتله آچدی دهان
ایندی اراکوزده بی اشتباه | عمر اولو بر کمسه اتمیش کناه
سیاست ایدرین کتورک بری | بولوک قنده کتمش ایسه اول اری
ایدرک بولمغه آنی اقدام تام | بولنماز ایسه ایدرین قتل عام
کوروب خشم سلطانی بی اختیار | صغار وکبار اولدیلر تار ومار
عمر اولو بر کمسه وار درزیدیو | بتون شهری ایتدیلر جستجو
کلوب دیدیلر ای شه کبریا | بو شهرک ایچنده برای وار اولا
عمر اولو بر کمسه اولمش مقیم | ولی واحد العین مرد سقیم
انک یوق کناه اولمکه طاقتی | بیان ایلمکه اولمدی قدرتی
کتوردی اوسکینی شاه جهان | عطالر ایدوب ایلدی شادمان
دیدی بو قمیدر بو بندن اوزوق غم | عذاب وعقابدن انک حذر
دیدیلر معاذ الله ای پادشاه | اوداخی مسافردر انک کناه
عمر اولو بر کمسه کلسه اکر | بو بیرک هواسی کوتورمز قدر

صوروب خاطرینی دمیش ای فلان قلندرلک ایتدک بو دکلو زمان

سنک بلمدیکمی کاورلکک نجه کجدی بو خلقله دیرلکک

طویولمادمی کزلی دن طوغدو غک قجانکز ایدوب طوکوز کوندوکک

بلن حقیده زعمی کافره سویلمیش لطیفه عایتده کولمش دیمیش

اوتوزییل تمام اختلاط ایلمیش صفا بیله عیش ونشاط ایلمیش

بن بونلرک بلدم اسلامنی نه ایشتدم اسلامنک نامنی

نه بونلر بنم کفرومی بلدیلر بنی بو نجه ییل محترم قلدیلر

قلندر بو رسمه ایتوق خود جواب اوغور سوزیو زین کورمکلر اجراب

حکایت حسن نام بیر

بزیدک زمانینده بر صبح وشام علی خضر تنیه سوکردی عوام

بو حالیله کجدی زمان کثیر یزید اوغلی نک اوغلی اولدی امیر

بو عصیانی ترک ایتمکه دایما زماننده صوررار آردی دوا

کلوب بر یهودی دوا ایلدی بوردده عجایب تماشا ایلدی

یهودیه بو سوزی اوکرتدیلر عجب خوش نجه تدبیر ایتدیلر

دیدی کثرت ناس الجنده اکا ایا شاه دوران کسورکشت

قلیجنه طوردی نظر ایتدیلر نه ایمش آنک حکمتن بلدیلر

دیدی خلقه صنعت چوب آلتنده در بدن حکمت روح جثه ده در

ضرورت زماننده رای منیر ایدر جمله امر عسیری یسیر

اوچنجی شعبه دریالردن و کمی غمندن دکزدن قطره تشبیهی

دکزده هلال ایله کشتی اکر اکا طوغریلوب بر کون ایتمه نظر

کمیده اولورسن پریشان حال باتوب قرنی الجنده یونس مثال

دکز قورقوسندن بوزرک زرد اولور بسکابر طلر قتله دردا ولور

کمی ایلرین بادایدر پرصدا اولور مطرب تار چنک بلا

بنشر قسمی کویا بر آوج تراب ییل ایله صویه نجه ویر جواب

طلرلر غلو ایلر اثر در کسی کلور سا که جوشنلو لشکر کبی

طلرلنسه دریا کورنیور عجیب کوپورمش دوه کبی اولور مهیب

دکزده طلرلر چکر اضطراب صنانکه کوکده یسکر در سحاب

طلر اژدهاسی قجن ال صونر کمی بلکیمی بر حبابه دونر

زهی بی بصیرت زهی نامراد بنه بر حباده ایده اعتماد

دکزآجیسی باغروکه طاغ اولور بولت کمی کبی باشک اره طاغ اولور

[illegible]

ایرشوب اکثیسی دیت زوال | ایتر بر کناره مثال هلال
کوروبم قضا کبی باد فراق | براغور الندن کوننددن ایراق
عجایب خبره اتمیش اول قضا | ایق بصماتش نسل آدم اکا
نه انسانی وار نه حیوانی وار | نه بر لاله زار و گلستانی وار
درونی تهی قلب جاهل کبی | معقسی وجودی اراذل کبی
چقارلار اوراده ایدرلر مکان | نجه یل نجه آی و نجه زمان
کورورلر بولنمز اوراده غدا | ایدرلر اوت و تلامیغه ابتدا
فنایه واررتنده قیفت اتر | فلک جمله عریان ایدر انلری
گزرلر بیابانده حیوان کبی | بدن قل لنور ذیب و قپلان کبی
چکرلر بو هجرانی فرق اللیل | اولورلر غم و درد له مضمحل
کشیلک بولنده که نقصان اولور | متاع و سرورینه هجران اولور
فلک آدمی گاه اولور کولدرر | دونر آغلدی آغلدی اولدرر
مکر بر تقالک کمیسی ششر | قضا ایله مذکور اداه دوشر
تماشا ایدرلر بو عریانلری | کمیسی الحیبه آلور بونلری
اسیر کر بو اشخاصی آزاد ایدر | سلامت بقا سینه ارشاد ایدر

[illegible]

آغو لنبعی بکذر مثال نبات | نجه دلبش قعو بورر اکا مهلکات
عجبدر که اول قوم صافی نظر | حیات آبیدر صانکه طشدن حجر
اوگلد الف کبی اسیک مستقیم | اولورمالکه طوغری و مستقیم
بکم سوز وصی بال ایله بوگرین | بن اول بردنم انلری ورکرین
فقیر ارنود اصلیلم غازیم | اوطاشلو ولایتلرک بازیم
شجاعت قلیجی جالانمردم | شکارینی اول آلانمردم
کمال اهلیم صانکه تاده صبام | نه وار قدر رومی بلمز الیسه عوام
الهگیرمسه ارنود رایکان | برآماز دکل بو سنه جنسی ولان
جوغی شاطر اولور دلاور اولور | غزا کوبلرنده غضنفر اولور
بهادر اولور جنسی انکا بسر | انجی طولو وسواس خناسدر
خبر کلمز اصلاً صقاین قاردن با | انکا کورک ایسه چقار ارده دن
اوقول کبیم قبو کده اوبد صفات | همان انی باقر کوربسنه صفات
نه لازم نزاع و نه حاجت جدال | کتاب اصول ایله ایله عمل

حکایت

وار ووب بر طوغانجیه ایتدم سؤال | دیدم ای طریقنده بولمش کمال

[illegible]

نکته

[دوزن ... برو نفسك بولى . ... کنتنی و کس قولی .]

[وبلکه کبی همت ... دایما / دو کزنك ثواب اولدر ...]

[کم عزی کنك منزن ... اولا / دو قول ابن کار قولکی ... اولا]

[رسمله بر سوزك ... / بتری کی قسم ... کامکار]

قلیل الوجوده اولور اعتبار | ایو واحد اولور بر آدم هزار
کمینه مبارك کیمی شوم اولور | یرامز ایولرله معلوم اولور
او بنده که بر فعل معقول ایدر | افندیسی کندویه قبول ایدر
قولك آدمی سینه کلمز ضرر | دوکلمك سوکلمك چاره بر
فقیر العباد دو غریب البلاد | دو ترپه سوز دمی اولور بر مراد

حکایت

مگر وار ایدی بر قول اهل عناد | زبان کار و بد خصلت و بدنهاد
افندیسی یوبر دغنك دایما | خلافینی ایدردی اول بی‌ادب
مراد نچه اولمزدی دوراندکی | زیانینی کوزلردی شیطان کبی
افندیسی او اهل عنادن ایدی | او قول بر نچه امر ادن اغلان ایدر
قولینی کورر برکون اول مرد حق | الندە طوتر ایکی جینی طبق
دیدی لطف و احسانه کلن بری | یره اورالکدن او جینی کری
سوزینه عناد ایتمیوب اول زمان | یره اوردی جینی لری ناکهان
دیدی ای حرامزاده وبی حیا | نه خوش ایلدك بو زیانی بکا
که یعنی سوزومه عناد ایتمدك | سوزومی اسلدك بر فرصت ایتمدك

مروت سنگ باقی و رمان سنکا | شفاعت سنك لطف و احسان سنك
ایتدی اکا چرکس بخت و شوم | بنی کوردوکك واری ای جرد شوم
دیدی ای نه نکته دان و زکی | سنی بر داخی کورسم اولور ایکی
تجاهل ایدر چرکس جاهله | کچن ماجرالی کتورمز دله
کچن قصه دن و بردیدی خبر | کلوردی بو مسکین کشیه ضرر
بو امر عبر اولدی اکه قولای | ظریفانه دیر ندی بو اهل رای
اوغولادوغی مالنه قاندی مال | کیر و صاحبی بولدی مال حلال
زبانی صاوراصی ایلر کشی | قچن رای خیر ایله ادب کشی
شو کیمسه که عمری کچان تنبه | سفیهك قوجوندوغی بیره بصر

بشنجی شعبه اقسام اناملی اعلام ایدر

بدی فرقه در نسل آدم وال | اولور فرقی بیری بر بدن عیان
بر بیسی اولور خیره خواه انام | رضای خدادر مرادی مدام
یورر آبدت ایله شام و سحر | یوز ندن غبار کناهی کیدر
عبودیتده الدر قامتی | دم طاعتی و جنك راحتی
ر کوعه وار نظامرا کبی | اولور مرکب نفسك راکبی

زهی مرد عاصی اشد الانام — قو پر صورت سکده روز قیام

ول

بری داخی طورر تنور خیال — ولی جمله خالی محل سؤال
نبی صورتک آنلر اولور بخبر — وجودی نه خیره نه شرّه یرار
کزر قاره باشنده درمانی یوق — بونک کیبی بیک حدّی پایانی یوق
نه دینینی اکلر نه ایمانی نه شی — چیلر یرلره آدمی صانشنی
نه اوکرنمک استر نه بلمک دلر — هوا اهلی جاهللر ایله یلر
نه خیر بنی اکلر نه انصاف ایدر — نقود حیاتینی اسراف ایدر
خصوصا کیسی سپاهی کچر — سفر اولور ایسه دون دن کچر
اولور آکسی سنده ن یانی کبیر — یورر خلق ارانده خوار و حقیر

ول

اولور قسم رابع عجیبندن عجب — خوش آمد ایدر وار دوغی یرده تاب
ایلک ریشی خند ایله بیرمالنی — کچورر نفاقیله احوالنی
یانینده یلانک بکی بر تولو — بتر اقچه درد یله اصاغ و صوله
اولور حرص ایله دین و ایمانی کم — اورر اقچه باشنه اوکنده دوم

کلان اقچه

کلان اقچه ویرمز سه کیدونسنه — بولنسه رقرانی افندونسنه
افندی یانسنه یرنه کاه اجل — دوکرلر سوکرلر یوررمتبدل
ملالینه دکمز کچن شنلکی — ملامت ایدر آنی کوردکجه
طریق طریقنده اهل یقین — بونک کیبی اشخاصه اولمز یقین

ول

یدنجی بولک اولدی عدّی یا دین — قلیل الحیا یعنی کیم منشر کبین
نصارا که نص ایله ملعوندر — صغار و کبار ایله مغبوندر
یهود اکه بیهوده اوضاعی وار — طمعکار و بیغیرت و حیله کار
صار و چالمه سیله آتش مثال — ویرر کرد و کی جانیه اختلال
فرنکه صقین ایلمه اعتماد — اری دعوتی اولور اتم الفساد
قولینی اسیر ایتی قیلمه قبول — که عالمده وحشت ایدر بدر اول
بو اجناسی انجاسه آتمه نظر — بمش ویرمز اصلا اصلنسز شجر
سکا دوست اولمز خنک دشمنی — بولردن بر و ایله جان و تنی

آتنجی شعبه ابلهان عالم و سفیهان بنی آدم ر وایدر و ذکر و مردود صفاکی بیان ایدر

سفیه اولنک نیجه اقسامی وار — بیان ایتدم ای عاقل نامدار

[illegible]

لطیفه

کشینک عقلی اکر بسه قورقاغ اولور | قچن کورسه جنک آتشی قچاغ اولور

یماندر کیم عقلی طاغیدر | شو کیم عقلی واردر اکا باغیدر

چو علدر او کیم تورجسی بیززبان | اولور عقلی آز اولدوغینه نشان

سیاهی بکلر لباسن کیر | سفیه اولدوغن کاینایه بیر

سفیهک بری بوکه اکیده بر | کلور چاغره چاغره شور بشور

عقلسز کشی تیلره آلدانور | سوز کلیک کندوی عاقل صانور

اوکیم کندو عیبنه ناظر دکل | سفیه و جنون اهلی بخادر بل

کیمک حاصلندن و آخری جوق | وار و ساکلمک ولمز اکا عقلی یوق

سفیهک کمی بعضی اصلو کجر | محلنده سوز سویلمکدن قچر

اغز باغلو اولور همه ایام | تبو کوزلو کون کیبی طنغر مدام

سکوت ایده جک یرده سوز سفیه | زهی فعل ناپاک و کار کریه

اونخشک که مالینه سرفی وار | نه عقلی نه دینی نه انصافی وار

شو کیم جوهر عقلنی آکدورر | سفاهت میندن طلو قلدورر

نصیحت ایدن خلقه ایلر عتاب | آجار اهل ادراکه عین عذاب

نه لازم نزاع و نه حاجت جدل | کتاب اصول ایله ایله عمل

[illegible]

[illegible]

بهادرلرک اولمیوب راغبی | ویرر مخنثلره دی منصبی

کلوب باینه برنیجه تکبسی | نه کیجه کوندز اولوردی همصحبتی

شط اوستنده یدی برعالی مقام | ارازل اتشین اولوردی مدام

دکرمی بویوک طوپلر ایتدی لطیف | آتردی شط اوستنه برپروتلف

باقوب بکلکه خوشنی کلوردی اکا | طلرقو پرردی ویرردی صدا

دیر ایدی اولنجه بو فعل عجیب | طرمبه عجیب طرمبه عجیب

کلوردی طوپک ادنی لا ینقطع | بو فعل قبیحی اولمادی ممتنع

بو غفلتده اعداسی بولدی ظفر | انک رفعتین قلدی زیر و زبر

هواسی صاوردی کوکه خاکسنی | سفاهتله آلدردی املاکنی

لطیفه

مکر کیم سفیهک بری دائما | اولوردی برذباره امیر اللوا

کورر کوزی جام می ناب اولور | بو حالیله منفور احباب اولور

هواسینه تابع اولوردی دائما | پریشان ایدی صانکه ابر سما

خمار ایله یاتوردی دیوان کونی | قولاغینه کیرمزدی مظلوم ونی

بو فعل قبیحه ایدوب آه و واه | دورکیدر ایدی کلن دادخواه

[illegible]

[illegible]

لطیفه

بکا ایدر اول سیمای بیان کویی | بو آلتون اون ایدی قیمتی ایرسی
طقوز ایدی اولده دیرسم اگر | سوزومه اینانمز دوکرم سوکر
اوتوز ده جهان یا نشه طار اولو | غدا بندن اینک یرم نار اولو
سفیهک نیزه او تسنه عورتی | دو کیلور بیره میوه غیرتی
سماعی مونث در ارقات | باقان کوزلر اولور اکا بر غدا
عجب درینجه الیش ای نا نکار | ویرر اوده کینه صیقالنن بولار
انک کیبی زنله دریلین طریل | بونک کیبی سوزلردن او تمر خجیل

لطیفه

مکر بر غریبک آنه مس کونی | سیاه ایله یا غلکو زینک نوری
سفیهک بری کوزدی دیدی اکا | نه جهر کوزوکی اتسر لسک شفا
کچن لر ده خیلی زمان نا کهان | اغزدی کادیشم ایلر یدم فغان
چنار دم خلاص اولدم ایتدم حضور | بلادن امین ایتدی رب الغفور
وجود سفیه اولدی عین زیان | عجبدر که بر اقصی سی واریمان
پریشان سوزی کولدوررر ادمی | بسیر طاغید ر دلده داغ غمی

[illegible]

[illegible]

کوزر آنی مستانه ایکی جوان | بری احمق و بیری ارجمند جهان
سوزه کلدی احمق دیدی بر کلام | مقصد لر ایجیلور بوتار ایدم
اور ند جهان ایدر ای نا نکار | سفیهانه سوز سویلمه ایکه ر غ
اوراقله ایجیلور اکن قسمی بب | عبس سویلمه دیدی قیلیدی غضب
زیاده جکشدی اورندی جهان | صو یه آتدی بو احمقی نا کهان
سکر دشدی آندن ایکا چاص و عام | بو غلمقدن اولدی محصل خلاص
بونک حکمتن ایلدیلر سوآل | دیدیلر اکا ای سفیه رجال
نیزکن جهرکین بن مهملک | باتنک اوزره کامی فرزنبو الله
کیک بو منوزی کیبی نفص زمان | ایکی بار منعک اولور ایدی عیان
نه ایدی مرادک بو افکاردن | بو تغییر اوضاع و اطواردن
دیدی او ملکی ایلر اختیار | سوزمدن ولی اولمزن سر مشار
ایکی بر مغدن مراد اولمدن | مقصد ایجیلور دیمک دیمان
سفاهت ایدیلر و باله کیر | زیاده بخناد یله باتش و یر

نظر اهلنه عبرت ماجر

سفاهت حماقت ایدیلر تیر

[illegible]

که طوغوبلی اکری ایدن اکرنی طوغرو بیدر | مسلمان اولان اکری
تنوکیم حین عقلیله اچدی نوزن | دلیل المز بر دلیلنک سوزن

حکایت

اکابر علیانده چوق قدر شفیعه | وجیه اولسه داخی کوز نه یوز کریه
اکابر جماع ایلیه عورته | دکلمز اولان عقلی اکشنه
قچن بولسه شهوت ایلمز خروش | بیابانده بولمبو ربوادراک و هوش
طوغان کمسه قضا که شهباز اولا | اولور تحمل جبرلی آندن جدا
بولنمز کلامنده اصلا اساس | چاقلداق صدا سینه اولور ممکن
جماع تسه لر مست و حیران الحکن | طوغان اوغلنک عقلی اولمز ایمن
جماعکده جمعیت خاطر ایت | کتور عقلکی باشنه کیم حاضر ایت
اید ظلمتی دردی مردی هلاک | دلیل اولمز الا که ادراک پاک

بیلنجی شعبه فنادن بقایه ارتحال و اکابر منتظر انتقال
و متفکر انفعال اولوب خیال حال غم استقبال ایله مکدر البال
و متغیر الاحوال اولدقلرندن بر براجمال ایدر

بیت

هزارک سنک ای فهر و عز | آچلمز اغنز در مهیب و عجیب

خدا خضرتی یوسفی قیلدی شاه | غم چاهه دکا کلان عزه وجاه زبون
اجل تیغی خلقی ایدر سرنکون | نیچه شهسواری ایدوب در
اجل نیچه ضحاکی کربان ایدر | فریدونلری خاکه یکسان ایدر
بو عالمکه یوقدر صوکنده الم | نیچه جمک قدنی قلدی خم
نیچه پهلوانه ویرر انقلاب | کتورر یره ارقه سین بو تراب
کورونمز قضادر اجل ای حبیب | اراقدر دیمه کل ایت قریب
سریع الزوال اولدی شمس حیات | قوغوغایی اولمز جهانده ثبات

نه لازم نزاع و نه حاجت جدل

کتاب اصول ایله ایله عمل

مرحوم و مغفور پادشاه زاده سلطان محمد خضرتلری همت ایله جناب آخرته
مرور و عبور اتدکلرینک تفصیل جمیلیدر

قال

نه بحر و برا عنی فرخنده فال | محمد جمال و محمد خصال
کل کلشن آل عثمان ایدی | کنش کبی پاشدن باشه نور ایدی
کوزین خواب غفلتدن اتمشدی دور | صلاحیله اولمشدی عبد شکور
تجلیله اوقوردی یازردی مدام | صباحه قالوردی اوبدر تمام

بو اوبخونه اوبخو دری بر جبین | اویا رمزسنی بوفتحان و انین
تهی ایلدک صدر دیوانکی | غریب ایلدک اهل ارکانکی
او مولمردی چاق بعیله بحر اولان | بسر ایک بزه بیت الاحزان اولا
کیمه یاقه ظلم الغرق الغرق | بو یوک سروی اولدی حرملر ایراق
صور رسه سنی کیم تباه جهان | جوابم نه اولسون یا نوجوان
فراقکدن ایرشدی ایرقسی حال | سنی بر داخی کورمک اولدی محال
بس اولدک روان جنبه ای حبیب | قودوک قوللروکی فقیر و غریب
دریغا که اوجدی همای حضور | دریغا یقیلدی سرای سرور
سنک عمرک آز اولدی ای آفتاب | بزوم باشمز ایلدک بی حساب
قیود ده طورکن حزین و ملول | خبر صالدی درکاه عالیه اول
اولاغک بری آتش اولوب کلور | کورن ایشیدن آنی حیران قلور
طویلدی بیلدی بو قاره خبر | ایشیدن اشتنک حیاتی کیدر
جهان خلقی قیلدی فغانه قیام | ایشتندن کوجندن کتدی عوام
سلیمان شاه ابن السلطان سلیم | کورر ایلده وار اضطراب عظیم
غم و غصه ایله اینغ مثال | آغالر بولور بو بیتی پر ملال

غبار وجودین ایدر کوز یاشی | تنزلده اولور تواضع یاشی
صولانمش غباره دونر اهل حال | هوا ایله بولمز ترقی مجال
نمازین قیلوب نجه بیک امام | دعاسی تمام اولدی حاصل کلام
فغانلر ایدردی صغیر و کبیر | قیامت کونن انده کوردم فقیر
مزارنده جامع یاپلدی شریف | وجودی کبی هم لطیف و نظیف
الهی انک روحنه رحمت ایت | مزارین سرایرده جنت ایت
تنی پرده یاتدقجه لیل و نهار | صاغ اولسون شاه عادل نامدار

حکایت

زمان ایله بر پیر دور زمان | توجه ایلمنده وارمش آنک مکان
نجه اوغلی اولمش وفات ایلمش | فلک قدرینی ایکی قات ایلمش
اولم اوقینه اوغرایوب دایما | کمان ایلمش آنی درد و بلا
بر اوغلی قالور جمله سنده نهان | اول ایدی او مسکینه آرام جان
آلوب اوزنه بیره انا و آتا | انکله تفاخر ایدردی دایما
او بیر کزین اهل عرفان ایدی | کمال ایله مشهور دوران ایدی
فتحی قلمه بر اهل علمه خطاب | اولوردی انک صرسونه بر کتاب

[illegible]

سکر گوزی یاشینی و بر زر سلام
ولی کلسند و ارزندن اخر کلام

مناسب دو شر بر اهل نظر
باشندن گچن قصه دن بو خبر

اکا دیر که فقر بله اولدم زبون
چوق الیش ایتدی بکا بو گردون

یکرمی اوغلدن بری قالمدی
اجل کلمدی جانمی المدی

بری اولدی اولادومک نابدید
اگر گوزلروم یاشی اولدی سفید

اوگوندن برو دردو محنتده یم
حقیقتده کنعان حزن تنده یم

یقین لرده گوردم که یوسف مثال
دو شمده بکا قلدی عرض جمال

نظیری بو غیدی بکا یار اید
گوزینک او خنده بکی چرا اید

گیروب خانه مه کیمسه کلمز بکا
مگرکم صبا ایله شمس ضحی

ایکی قوللروم اولمیجه مستوان
قیام ایده مز بیت حزن زبون

براه ایلدی سینه سن طاش سلد
انگ عشق صاحبی بو لمغه باشلد

ترحم ایدوب قاضی حاجات اغلدی
اول اوغلم دیدو گک فقیرم بید

علامتلرین گوستروب ناگهان
ایکی گوزلری یاشی اولدی روان

دو شوب اوغلی اوتینه اول ناتوان
همان دیتره یو دتره یو دیرگی جان

بو حالی دخی گوردی مسکین پدر
بو دربند دنیادن ایتدی گذر

[illegible]

[illegible]

صادق نقطه خاک ایچون ویرمه آتش
بو آیینه دیده دن قیل تراش

بن یوسف جانه زندان دور
حقیقتده بر بیت احزان اولور

شو کیم رای ادراکی رهبر بدر
دیار یینه برگون اوگوردی گذر

جهان دیرینه ایلمز عزم تای
مراد اتمین عالم صورتی

باقوب قالمه بر نقشه دیوانه وار
قو نقشی نظرگاه نقاشه وار

منلدر که فوت ایلمز فرصتی
ایدر اولمدین اولمکه غیرتی

ضرر در بو عین بعض کسه کا
اولور عین عصیان عین غبا

صادق ذره لر گیبی ای عین جود
بو مهر سپهر ایله بولمه وجود

ازنلر بو بو غیله وار اولدیلر
سز وار دیدار یار اولدیلر

او جانلر که قید جهاندن فرح
بو دریای گوزیو مغیله بر

جهانک کچر بحر عمانتسینی
تراکمز صبا گیبی ایمانینی

بو افکار ایدر اهل حالی خبیر
بو اسرار ایدر عقلی عین منیر

کر کلو سوزی سو یلدم حاصلی
جو اشعار ایلدی حال دلی

تمت الکتاب

شکر حقه کیم اهتمام ایلدم
کتاب اصولی تمام ایلدم

[illegible]

او بانو کوردر بر یلدزش
ایدر اودمک خاطرنی فرخش

قلم الده ایکن اولور ناطقن
کلستان نظمه یازار بربان

وجودی افقنده التون عذا
شنونر یا کیجه کافه ایلرکی دایما

ایدر کاغذی کم و کل یخشی شق
فاسین قلم کبی پستنی شق

دوز تر اولملاینده سر ورق
بابنی یوکسکی ایده وثق

ابوانع اعلینه الصدق
نظر قیل قلمی بو مغنیاران

اولا زیوروا صلح کیب
اوجه منت ارجاع صوان

صفا بیله اوم مکینه نظم
اولور ویریلور اوزن احبا را

سبدر دعا و ریحان
اولور یاد ایدوب ایرن بیان

عوض ادعا و اوب
بو تصنیفی بیکمیز اجتماع
نجاوت اکن ارجوع اوبع

بو قصدن خصوصه سوزدن مرام
اولا صرو سنانه اراسنده

بو تصنیف اولا باعث مغفرت
اولوسه بنی الکدوره عاقبت

سوز اولمشدر امواج بحر وجود
زبان ترجمان رموز ودود

بلاغت اولور شمع قدرت مثال
صبای فنادن ایر نشر روال

سطوری کتابی معارف بیان
اولور اوج معنیه نردبان

خدا حمیتینه تنسر وار اولا
او کیم یازدوغی یازی همور اولا

یازه روی اوراقه خط جمیل
چکه تیر الف قتل اعدایه میل

آنک خامه‌سی تازه نسیل ایدم
مطرا اولا زلف لام کلام

اولا بو کلستانه کوهر نثار
طراوت ویره صانکه ابر بهار

تمام اندوکی کبی تصحیح ایده
عیانجه یازه خطنی تصحیح ایده

ایدر کاتبک خوبی سعی بلیغ
الندن کلان لطفی اتمز دریغ

مدد آه الندن ولی آه کک
ندر بلمز ایکن سفید و سیاه

بصیرت کوزیله ایده مر نظر
بو چشم دیبو قالبینه بصر

ویرر خامه‌سی نظمه چوق اضطراب
جکر باغچه‌لر کبی بر عذاب

یازر خطی آما پریشان ایدر
عصا بیله کویا که قویون کودر

الی عین اشعاری معلول ایدر
سفاهتله مقبولی معزول ایدر

اوکیم خطنی کم حقاره بله
مکر کند و خطیه واره بله

صح

[illegible]

VD

٧٦

محرره

آه دودی اول [illegible] کیم دیمه
بلکه [illegible] آفتابی عدم دیمه

غنچه لبلر یاده [illegible] کل
صحن گلشنده [illegible]

نه [illegible] سحر [illegible]
بو [illegible] غم [illegible]

[illegible] عاده [illegible]
دوستم [illegible] دیمه

منی قانون [illegible] دیمه
بو [illegible] دیمه

عاشق خسته دلك چشم گهر باری ایچون — سوزش آتش غمدن دوکلن یاشی ایچون

بو صنم خانه گردونچ دو رنگ — صنعت نادره خانه نقاشی ایچون

ناله صوفی صد ساله ایچون صومعه‌ده — گوشه میکده‌ده نعره قلاشی ایچون

همره لیله معراج اولان صخره ایچون — یعنی شاه رسلک اول کیجه یولداشی ایچون

غنچه گلبن اقبال اولان کوریه‌لرک — او سعادتلو مروتلو گوزل باشی ایچون

بنی لطف و کرم ایت درد و بلادن قورتر

سبب خشم خدا یعنی قضادن قورتر

نجه اولور عالم او کون کم طوره‌دی بو فیض — او قو خنکم همایون مکافات و جزا

نجه اولور عالم او کون کیم ویرنه بر بر — نار آه فقرا صاعقه قهر خدا

بحر قهری متلاطم ایده آه مظلوم — ساق منزل کر انعرشی قله دست فقرا

آه کم ایکی جهانده بکا بیت الحق — ایکی عالمده نه بیم بار رملا مبتلا دوا

آخرت‌ده المکین ایکش اهل حقوق — دنیه‌ده محنت کثاف و جفای امنا

عجبا بن نیکنه ایتدم اوله زور ازل

حاجتم بو بله قضا ایتدی خدا عز و جل

نجمه نادان کدامتر قبیل اهل که نظر — اهل کم اوله نوازنده قانون هنر

تبع طبعله نه ایلدی نابید خدا
ملک الملک معانی و امیر الشعرا

ملا عشقی در تعریف ... صفوی ... گوید

زهی جمال تو خورشید آسمان کرم
وجود پاک تو سر جمله دودمان کرم

بهر مروت که یافت چرخ فلک
نتیجه حضرت الیاس امکان کرم

نبی احمد مختار آن علی سیرت
که همچو او نشده کسی کان کرم

گهر مصر مروت سر لطایف ساکت و ثبات
دُرِ محیط هنر مهر آسمان کرم

گل ریاض نبی فاطمه که جد تو است
علی ولی خدا بانی جهان کرم

کمینه نام سر نقش صدر دیباجه
مدبری که تو بسند داستان کرم

بصد قران فلک اندر جهان نمی آرد
جواد کامل او گوهری کان کرم

سحاب کف تو فیض بخش مزرع جود
زبان خامه تو هست ترجمان کرم

شنید طوطی کلک تو چو صوت سایل را
شکر نمود ... نهاد دست در دهان

اما و ... جفا که دست همت تو
بیام چرخ نهاد دست بر دبان کرم

بهر که نام کرم می برد درین مدت
خود ببوی تو آتش میدهد نشان کرم

هزار جان گرامی فدای همت تو
که گشت تا ابد آباد از تو جهان

خواب می نشود خطه کرم پس
... تو گردید ... بستان

ز ابر خامه گوهر نثار در بار ...
شده ... نسیم تو بستان ...

وجود کاملت ای بحر جود باقی باد
که از وجود تو باید حیات جان کرم

نوعی افندی حضرتلرینک قصیده لریدر

بنا جود و فضلک باغ دهری ایدی پر نم
نسیم بوی خلقکله بهار مملکت خرم

شعاع جو سر کیک فروغ افسر شاهی
کمال حسن هنر برک نظام عالم و آدم

فانک قانون حکمت کم [illegible] ... رایی
نخند جهل او لولو لولو دشکدان غنچه مبهم

ضمیرک واقف اسرار ای عالم صورت
کمالک حامل اوراد ای معنی ابهم

ذاتک کیمی کوشر فلکم ... صورت
طبعک کیمی بر آیینه کوردی ... عالم

نتیجه ای ... هنرمند و سخن پرور
رئیس اهل فضل استاد سلطان خواجه اکرم

سعادت وصف و سعدی نام دو دولت کام و عالی بخت
محمد خلق و یوسف روی و آصف رای و عیسی دم

فنون حکمت و فضل و کمالک فخر ابرار
شهاب انوری کم ذره دریک مهر اعظم

مسیح آسا لب لعلکله نوتوی سخن زاد
کمال علم و فطنت نطفه السانکم توام

مشامی ... ربور طوری غنچه
بوی ... نعمتی لطفک بیکینم

دعای دولتکده ... ستمده مستعد
تو له قلمیم سطر صفحه اشعار دن سلم

چارا جناب حق تعالی نگاه دارد و بوکم
چاره بارگاه چون گفت ترازو ولیم لی درم

کوزنیور ... سی سوق اهل دردک ... مسکین
درون سینه ده داغ محبت زخم ... هم

کیمه عرض ایده سندن نخیر طول قصه سن توغی
کیمه شرح ایده ... اهل ... ابکم

نوعی افندینك وزیر اعظم سنان پاشا حضرتلرینك سفر شرقه عزیمتلرنده دیمشدر

علی الصباح که سردار لشکر ظفر … سپاه ایله روانه قیلدی دیار شرقه سفر
شکار قصدنه بال آچدی باز شاه سفید … غراب زنگی شب دوکدی بیضه‌سندن پر
مثال جسم شعاع خور آتنی ده دم … عجبمی آنی روان ایتدی روح سیر ایلر
نگر که شرق ایلینك بکلکی مهر زرین تاج … کتوردی نامهٔ نصرت اسوب نسیم ظفر
چالندی برج سپهرده نوبت شاهی … کنش نقاره‌زن زهره فلك مهتر
نشانه کیدوب ینه حاکم اولدی شاه بهار … نشان حکم همایونی سنبل تر
خروشه کلدی چو جوش ایتکو صحراده … بنفشه قاتقه‌لار و لاله سر عسکر
صدای صاعقه و بیم برقله نرکس … فراش سبزه‌ده بی خواب و مبتلای سهر
شکوفه‌ی غنچه حصار ایدر اکر سنبل … الفده نیزه و باشنده آهنین مغفر
مبارزان چمن یعنی نرکس و سوسن … بو ایکی تیغ و تیمنش بری کوز شمشیر
ولایت آچدی یکیدن مکر که شاه بهار … که تغلبوب صبا کو سنبل و کل و عبهر
کنار سبزه‌ده پروازی لالهٔ کوهسار … سپهر اخضر و سرخ شفق سفید سحر
بیاض صبحله خورشید افقدن ایتدی ظهور … کنار جوده ظهور ایلدی صبا که نیلوفر
دیار شرقه کیدر پاکر سنان پاشا … ویرلدی شاه جهاندن لوا و تیغ و کمر

سپاه لشکر اعدایی محو ایدر قلیچك … مثال طلعت خورشید و غیبت اختر
هوای تاج و کمر ترکمن ایلمتوب دشمن … زن فلك کبی دور کید بغلنور خنجر
اکر مقابل اولورسه لشکرکاه چند عدو … دل المغ استرسه تیغ و خنجر کوندر
یاکمده بولدی تنك صدر و قضاتة ارتاج … الکدن آلدی سنك فیض بر منشیخ
رواج کل که نیام دمنده رنك طوتمه … جفای دهر له تیغ لسان ایلر
الندی باشه آلتش تیغ کبی هر ناکس … روا میدر قاله نوعی قلم کبی ابتر
بنم زمانه‌ده بر لشکر سپاه سخن … بنم زمانه‌ده ارباب نظمه سر دفتر
اکرچه شمس کالم ایرشدی افلاکه … مرادم اوزره‌ده کل مقتضای دور قمر
دلمده بهرهٔ هنر کرچه عین آب حیات … ویرر ولیك غبار غم زمانه کدر
امیدم بو که طالع زبون فلك غدار … زمین مهر زمانه اهالی دون پرور
نه کوکبه بسعادت که تند صحت وار … نبردی قهر زمین جور آسمان برتر
کمال و معرفت اهلنه ای فلك بسدر … جفای سلسلهٔ اسما و کوشمال بتر
بلا بولنده اکر اولسه لر قصور … زمانه قانعی ارباب فضل تملك ایتدی در
انك حقی که سنی قلدی نوع بشر … الم آلوب بنی زندان غصه‌ده دوکر
انك حقی که سنی قلدی مظهر قدرت … عنایت ایله ویروب بن ضعیفه زور و ظفر

سخن‌ور مقعده صاف زبانده طبع وار … صدف قدر صفاکه مروارید الفاظ قلمدانی
نقوش … ایدر رشیه رهبور نیده اکا … که آنک تیغ جوهردار ایدر طبع سخندانی
سواد نامه‌ده کیسی کبی عنبر دی بیضا … نه نوکیبی نولدی دفتر و سحرده عنوانی
عطارد کم و بیری دیوان عالیدر … آنک نسخ ایتدی حکمن خطنک قانون ریحانی
سنک نقش ایتدوکک الفاظ هم مصور … اگرچه شکل انجمان زنده دد شمادش مانی
زکاء عقل اول دیدی ارباب ثنا ساکه … ولی فضل وکرمده داتکه بولنمدی ثانی
نه ذاتک کبی کوستردی فلک مرآت تصور … نه طبعک کبی طوطی کوردی روح شکرستانی
ضمیر … اجرام چرخه فایض انوار … دل آگاه نمک … خود طفل سبق خوانی
نه لازم عار … آکاه اوکنده لاف سحر اورمق … بلو صاحب هنر نوعی کمال فضل و عرفانی
نه نکم کاتب چرخه دوات اولوب مه و خورشید … بجه سرآی باشنده برشان حکم یزدانی

وجودک نامهٔ اقبال توقیع رفیع اولسون

وله ایضاً هلال عید و شش کوندن کونه بول قدر و عنوانی **جلالک نامه‌در**

سرای … و اقامت دکل بوجای غرور … دوشرمی عاقل اولان آب وگلده قطع حضور
روا دکل که مقامات اوج عزتدن … حضیض مرده غفلتده اوله مسجون مهجور
براق طرز محبت ده جبهه نی کم … هواسی اتسی اوداد و دیگرک … دور

مقام یوسف‌کم قیلدی چاه ظلمانی … کم ایتدی دیدهٔ یعقوبی گریه دن بی نور
کم ایتدی تشنه و … حیله مست ابور … کم ایتدی مور سلیمانی لطفله مأمور
… شاهد و مشهود و ناظر و منظور … قو ذات بحثنی شیون صفاته وار شعور
… سمایه واقف اولا کمی … نه بو نقش تعدد حروف و نقطه سطور
… برآیت سلمی ساکه … ادیب وکنده اولور صوفی مغرور
… وار آه نیم شبی … دلکده عیش شبانه دم صبوح وسحور
… جام جم و تاج کی دن استغنا … که بزم همتکه کاسه لیس اولور فغفور
… تمکر ایله بوزمتاع دلی … زمانه ایلدی احضار بنج شاهد زور
… رقص ایدیش اولوب اوقاندل … قولاغکه چالنه شول نغمه کم دم صور
… عیش و اولسک … باشک زمانه مانند کوشه انکور
اگرچه اخضر ایلیک کوش هوشنه ای عاقل … بو نظم دلکشی مانند خوشه انکور
اوتجه … ایله دامنینه نثار … اوله که ایده سنی عین لطفنه منظور
جواهر صدفی جوکه قعر دریادن … قومرکال سخن صاحبنده نقص و فتور
کوردی یوسف کنعانی حسن تعبیری … سریر مصره علی رغم حاسدان غیور
علی الخصوص جنبنده هرکه اولمش … نشاط ضابطه حل مشکلات امور

چون ایده جارف آگاه اولکسه عوض حال | روادکلکه اولا جهره ده منشور
خوارزمانه ده دولتله پایدار اولسون | سنی چون اتدی کفیل مصالح جمهور
طواف کعبه ده نو حاله منتظر بر ز | بو بولده اتدوکم سعیی قبیله ناشکور

بحق سوره طه و حرمت بطحا

وله در وزیر محمد پاشا بحق نطق کلیم و بحق نور زبور حضر بلکه نامه دنمشدر

ای خاک جنابک گهر کان عدالت | نعل فرسک افسر خاقان عدالت
قاشک رقم صورت طغرای همایون | وجهک ورق فرد دیوان عدالت
طارتمدی بر تجلی سلیمک کبی کوهر | موجود اولالی کف میزان عدالت
آفاقه جنابکدن اثر باد مروت | جودکله لغز عالمه باران و
ایوان سر انکیده بر تشور اکرا و | کسرای عجم سلسله جنبان عدالت
فرمانکه عالم نوله اولورسه مسخر | میم دهنک مهر سلیمان عدالت
دانکدر اکر دارسه مرکز انصاف | رایتکه دور حلقه دوران عدالت
تدبیرکه قبض ایله نوله ملک تسیرقی | خورشید کبی مهر درخشان عدالت
لطفکه اکچور دست اکر بسر احسان | خلقک دو تدی جوان فراوان عدالت
قانون کرم محض اشارتکه موقوف | نطقک مرض ملکه لقمان عدالت

دورکده شکست اولمادی پیمانه شفقت | عهدکده درست اولالی پیمان عدالت
تأثیر سمانک سنکا اقلیم عبده | مصر اهلی بولور یوسف کنعان عدالت
نصب اولمدی خرگاه زرنک کبی هرکز | شام ایلکره شمع فروزان عدالت
نوعی صدف لده درو گلی سلیر | لاتقمی اوله تشنه نیسان عدالت
دل شمعی یانار ایکی کوزم چونکی اولور آفر | یعنی قپوکه کلدی بوجوبان عدالت
درکاه فلک رفعتکه یوز سوره کلدم | لطف تو و دست من و دامان عدالت
تاکیم تن افسرده سنه خلق جهانک | بخش ایله عیسی نفسک جان عدالت
لطفکله مطهر اوله تا مهر مروت | ملفکله سرافراز اوله تا بنیان عدالت

وله قصیده بر جلوس حضرت سلطان مراد

مکر که حکیدی قولاغمزه مژده اقبال | شفق دخیلی قمرزتش کوزندی کیجه هلال
شفق کل حکیدن قوزدی ارض فلک | زمان سلطنت شاهه اسدی استقبال
ظلام چشمه حیوان ایدی مکر اولن شب | یا جن طره حوری یا مشک تاتار غزال
عروس دولته مشاطه زمانه با خود | غبار مقدم شاهیدن ایتدی مشکین خال
چون ایردی وقت سحر طوغدی نور مهر ظفر | صبا جلدی ز شجره حشمت دوستدی شطع زوال
کورندی صورت شادی سیراز جلوه ایله | زمانه آینه سندن سلکدی زنک ملال

کمال نامه‌سن بر تو نظم که اولور
صلاح و ایله نطقی نسیم انزلال

عجب بو فضلیله ... ناموزون
دیرر کلامنی ... نظم خواجه کمال

خصوصی کیمدر و قانی باتلندی کیکلرها
آتندی تیر دشگر کبی بر بتر و غزال

زمینه شفقت عدلک شو دکلو تیمار کیم
خروس تره‌ده تیک کلمز اولدی کرکس و شغال

سماده بازله بازیچه‌لر اولدی طیور
کلنک پنجه شاهندن اولدی فارغ بال

قوروب سپهری اکر بو شوریدی آنکمکه
نه ماهه نقص ایرشوردی نه آفتابه زوال

خجالت کف جودکله مضطرب دریا
حجاب حلم و وقارکله کوه صامت و لال

درکلاکه بکر ز بهره کورلمدی سپیج
بلند بکیم چو غنچش تنیه غنچه‌سنده لال

صلاح و معدلتک ویردی بر فروز و صلاح
مبدل اولدی صلاحیله صلحه جنک و جدال

زمانه فارغ و آزاده دور عدلکده
زمین صفایله مشغول عیش و مال و منال

عطا یله کره شویله نصب نفس ایتدک
کسلدی دست طمع رفع اولندی رسم سؤال

ایرشدی منزله تیر مرادی هر کشینک
بکا کلنجه ولی روزگار ایتدی اهمال

امید عید وصالیله ناز فرقد فراق
بری برین متعاقب مثال صوم و وصال

جفار دستنه بکزر بو قلقده الم
ولی که باد موافقیدی حال ملال

نقود عمر ایله آلدی قجه‌سی کبی ناقص
غم قصور نوالیله جسمم اولدی نال

همیشه خاره اخیلر بولمدی دامن کیم
مگر که خامه نشیمه‌دن اچیم پر و بال

شولر که ماضی ایله حالدن خبر بیلوق
قضا و قدره انلاره ایلر استقبال

معین ... اولا ... یمین نارنج
معینک ... [illegible]
ایرشدی ... [illegible]
دوامی ... [illegible]
... [illegible]
عدد اوتسکر ... روب شمار نجوم
نجوم لشکرک اولسون نجوم اهل ضلال

[illegible]

وغانی ... گفته بر اجمال
کمال پاشازاده
رحمة الله علیه

بر صبح کم فلک تتقندن عروس وار
اولدی ... جلوه ایله مهر آشکار

صاچدی اسم سمند نه انجم جواهر اختر
دامان چرخ داربی ایتدی کار نثار

اولدی فلک عباسیمی ... هلال زین
صبحک عروسی اولمغه ... آینه‌دار

پوشاد بلقعه بر بیره کلدی ملایکه
چو خنک طونتدی قلعه‌لرین ... نهار

جان کوزی ایله سیر ایدیکین تو عالمی
دوشنده اولدی ایکیده کوزومه بر قصر زرنکار

کوردم بر آستانه که کورکورمش آنی
کردون مدار و کوه وقار و زمین قرار

دیدم بو آستانه کیمدر دیدی فخر
اول افضل زمانه و ممتاز روزکار

کشاف مشکلات پاشازاده کیم انک
قابل کلام منطقی رمز و کبار

بن کالی نجیب بکر دیدی بن جودن
کیم ... در کوکنک ...

عهد ندیمیه اکه فرالا مکرکه کور
دو کمر کنمیه کوز ... آلاکه ...

بلمزد و کین ... طاسر اول کشی
بکز دیر ... کوکه جرخ زار

پندی تو دکلو مطبخ جود کده آطعمه
آلدی نصیب ... ایلسی بر دد مور و مار

کف تحمیدی کی ... خندن کوی بوکوفوز صوت
اولدی ... نغمتکه ... کنار

بر جار بکدر رانی خورشید مهر چرخ
طاسی سپهری باشده کوز ... کلنجه وار

بو کلنسه کر چهار فی قدرک ... سنک
بو کر قطار ... بلبنی باز

[illegible]

کف سخاکه صوبت ویلدیم ای امل — بو سوزه فاقه ایله الس و عرش بیان
فغانی بلبل گلزار چمنک چون — عنایتک گلشنی قوقلت اول نوا سازه
اولالی سن گلگزار دولتده وصاف — ایرشدی نظم بدیعم کمال اعجازه
همای طبعمی گورسه همایون ایدردی — عجب هوا ده اوچوا فرین او شهبازه
قولاق و دعوی ایمی ال اغار نایدر — دعالر ایله هزاران اکلشن رازه

بل بهار ایده چون منعدم هوا ایجن بس
شکوفه زار مراد کجی ایرکوره بازه علاوه کرم

فغانی راست

کیرنجه جایه خوابه جهان بو قلمون — اوبودی فتنه عالم کواکب اعیون
خروس نغمه غدا ایمکه باخود اول شب — کواکب ازرن اوچردی کبکیه کردون
نجوم چشمه چکنک دلردی باخود تجل — سپهر بوبه سی چورتش بالف غالیه گون
جهانی آلمش ایدی خنده مندویی شامی — ایرنجه خیره خاور لواسن اتدی نگون
نجوب او توردی چو تحته او خسرو گیتی — جهانه صاحبی نازه چوب دفینه مدفون
بوماغه چرک شبی چرخ جامه چوا بندن — کنوردی خیمه خور آب و قرص صابون
جهانه مجمره سی طاهر اولدی موی وش — چقردی چون بد بیضایی صبحدم گردون
بوزنی سورمکله خاک پای شاهه — التشنی مهر جهانتاب ایلدی آلتون

اطلس گردونی وقت ایلیوب نغری زحل — خاکپای رخش شاهه قلمنه فرش قدم
التون اسکه لی کنش دربان شرع ازهر شاهی — ویردی سنجوق قلعه مینا نمایی الحرم
ظل یزدان داور دوران اسلطان زمان — خسرو ایران و توران و ولی الامم

قهرمان هیبت فریدون سطوت اسکندر صفت
سنجر دار اصلابت کیقباد و جم حشم

عرصه خالی بولوب تمثیل یوز بوزمین دیو وش — رستم و اسفندیار و زال و سام دم
مدحت تیغک شها لا سیف الا ذوالفقار — وصف شان تیر و قوسک آیت نون والقلم
خادم کمترین کیکه دهر سلطانی شهنشاها — استانک قوللریدن سنجر ملک عجم
سلطنت گلزارینک نورس نهال سرو سن — غنچه آسا شن اچوب ایلر دعا بو خادمم
خلعه مردم اتباع مرکب ارشاد اتکیه — اسمان آساکنده یدی کوکب خادم
مصطفی نک سنتی و کده بریدر جاه شها — اهل اسلامه دعای دولتک اولدی ادام

شول سلیمانکه ایراهیم اولوبدر الصفک
انبیانک همتی اولسونده حاضر هر دم

صیت ناکه سوره صور اسرافیل اولمیه — دیر طوب بربره گلمیه تیغ نجم
توسن اتا قوروب خیمه خرام مسند اته — سایبان چرخ اطلس اکه زینب نیلم

یا قمر آه آتشینمله سپهر کج دامنین | دست محنتدن فغانی کر آلتم انتقام
بغرومی بیک پاره قیلدی قامتمی قیلدی شهها | کوزلرم یاشی انکچون بغلدی زنگ سقیم
بو مثل مشهور در اللرده منصب دستمال | بر نیجه ایله عنایت کوزلرم یاشن سلیم
بیتر اغلادک یاشکدن باج معلوم اوله | دستکی قالدر دعایه جمله دن اولدیم
ایله اول شاهه دعا کیم جمله الکرد دعا | زایرا کناف کعبه ساکن بیت الحرم
نیجه کم برج قلاع طارم دستند اولا | شهریار چار باش صاحب طبل و علم

سورلر ایله صفا سور دونیه دورده کجه شهها
آستانک بکلسون الطاف داد ارحم

خیالی بیک راست برای حضرت سلطان سلیمان رحمة الله تعالی

دلا بو منزل ویرانی صنمه جای سرور | که قصر دهره بولنمز برار در و قصور
فراکو سینه اکنک قلمه خنده بهمچ کجی | دلرسک اوله یوزک آغ آینه کبی کافور
آغزومی صاچ و صقل آغ قاره دن کل کچ | کوزوکی آچ نظر ایت ظلمتکاه اولوبدر نور
قواج کوزلرلکی کوردکده بر نانی | دکیوب اکا کوزوکی کرم اولمه جو تنور
جهان غنیمه تن بغر قایدیجی دزدا | حباب کوبیا موج بدر اکسر و شور
جهانده آدوکه آدم دیسه روا امید | جاد کبی نیکس مسیح اوله طیور

شه زمان سلیمان انس و جن کم آنک | جهانده امر نه تابعدور روحوش و طیور
مجیی کم عالمه بخشش اوله خوان احسانی | نقیر ایله چینیک کونور مکه فغفور
کلیدی فتح کم ای شه دیار کرم | یاصاولک آکا دیردی نظم توقد آن طور
اون ایکی ای بلک حنت ... طره و مهری | سرای قدرته یمانه چرخ اولوب مزدور
همای عقل ایره مز شاهبار همت که | همانو سنبله برابر اولای بیبع عصفور
سر عدو که در حسامی سی اوره | که برغلامک آنی تیغ ابدار ایله پور
نه که وقت سحر سبزه زار کردو | اولوب روانه طراوت ویره به چشمه نور
اوله عدوی وکلک سایه کبی یوزی قاره | سن اولدوغکجه جهانکشا کبی مشهور

خیالی شهره سخندن عجمی اوله امید
چو ویردی خبره ملک عجم اکا منشور

مقام راست

ای روشنایه خلق اولدی آن محتاج | کورب بو حالتی بر آتش اولدی ایه مزاج
شود کلو ایدی تاثیر طبعه ماکم | دمک اولور که سمندر مکان ایدر کلخاج
متاع اکنک اول کاکو کرم بازاری | قومادی جابر سوی دمر لخنده بخزه رواج
کوزل کوزو منکه داماد بوچه ضحک برف | عروس خاک بوز نمه سوزندی اسفیداج

قصیده ولی اعدی برای ملازاده

اقتضا ایتمشدی چون بوکه اسباب علل
برایکی کون وله احوال مناصب مختل

فلک سررشته ارخای عنانن ایتمشدی
رایض عرصهٔ لایسئل عما یفعل

روزگار ایتمشدی نیجه ابوب تعطیلی
حاکم محکمهٔ شرع نبی مرسل

روزنامه سبب ضبط ایکن اولمشدی اهمال
حکم تقویم گذشته کبی ممسوح عمل

عالم و جاهلی برگورمه‌یاری دیر ایدم
مردم دیده به بیلمز سپهر احول

بی سببدن لله دمبسته ایدی خاطرلر
گره رشته جان اولمش ایدی عقده جل

خاتم دولتی تا اهله دوشورمسدی فلک
کمر اولمشدی ید چرخ دنی پرور شل

برایدی ذائقه دهر دنی پرورده
لذت شکر ایله طعم نبات حنظل

علمه باعث منصب بلند دیرلر ایدی
علمکی ترک ایلیلم اولمیجی سنده عمل

هر طرفدن بوزولوب پرده عالم نو و نیرنج
حاصلی گلمش ایدی قاعده دینه خلل

منت الله که هله قصر رفیع علمک
ساحه سنده دخی باقی ایدی اثار طلل

صدمهٔ صرصر ایام حوادثله دخی
اولمدین دوحهٔ بستان شرع مستأصل

یعنی دست فلک سفله نواز ایلمدین
محو منظوقهٔ آیات کلام منزل

ایدی اصلاح رسوم نسق نسخهٔ دین
قلم نادره پرداز خداوند اجل

تاریخ آمد

وقتیدر مصقلهٔ کلک گهربار که
بوله آیینهٔ زنگ آور خاطر صیقل

دمیدر تلمحهٔ خامهٔ مشکینک ایله
اوله اشکار شبستان امانی مکحل

فیض‌بخش اوله سحاب کرمک آفاقه
پر جواهر اوله دامانی من جبل

غرض مدحک ایله تفضیل ایتمه تعجب
شعر ایمک قافیه‌سن صیغهٔ باب افعل

شاهد مدحکه تا خلعت زیبا دوزه
برآشوراکه میان بند اوله بز خوب غزل

نقره اشکمی ایتدم طبق دیده‌ده حل
صفحهٔ دردوغمه حکمکه سیمین جدول

دوکلوردی گهر اشکم ایاغک توزنه
قونمدین گوشهٔ تاج کله در دانه ظل

کاسهٔ آب حیات ایلکی نوش ایدنی
سرگران ایلیمز ساقی صهبای اجل

آب لطفک کلا صوکم طوتشونبای کبی
جام لعلک بکا ویرکم نبی اولوردی کسل

اوتنو دوب قپک گلبن افتاده کبی
برنی سرگشته صحرای بلا ایلمه گل

حقیم چاره بلادن قلورین الحذر
بکه ویرمز اگر تا بدو قبالک ال

ولیسی خسته‌لی غوص لعمک ایلر بدر
بیراندک آنی باد در گل امید و امل

بنم اول بندهٔ خالص که قبول ایلمیه
نقد اخلاص غشوده لی تمغالی دغل

نامی رابطهٔ نسخهٔ اقبال سون
قلم لطف خداوند جهان عز و جل

قصیده دیگر برای سلطان مراد

اگر تمکین اولیدی دفع خواطر / اولوردی دلمدن دریا کبی ظاهر

ترحمدن اصلا اثر یوق عجب / نظر قلمزه اولدی فقیره اکابر

بنم کنج غمده بلاده قضاده / صفاده سیرده جمیلرده بابر

ره غمده انجق بنم پایدر کل / سریر سعادتده جمله معاصر

بیلکو دلمدن نثار اوله گوهر / صدف گبی هر دم دهان بنه خاطر

آلور یوق عطا یوق نظمی اصلا / گرک نثار ایتدکلرن جواهر

یا قلمزه جایه نظر یوق کالی / جهان خلقی شمدی همان ناظر

شها بر گنهکارم استغنی تقدم / گناه ایسه ولمق ناکه نه ناظر

درنغا که طوندی جهانی ادانی / الکمز اهالی بلنمز مقادر

اللهدن مدد ادر افسر ترک / نه تمییزه مالک نه بصیرت قادر

دلا بوکشایت بنجه بر فلکدن / بولوب غمسم نهایت الم او اولسون آخر

آفت جوی اشکی بوی نهالی / اوجه عطایه سکا قلبی آجر

نه کامران سرپرده سعادت / جهاندار مقبل شهنشاه ماهر

جهان عدالت سپهر مروت / وجود شریف وشجیع وبهادر

گزین گزیدان مراد خان عادل / سرسرفرازان گردون مآثر

معینک

خدا وظهیرک رسول / اوله جنبه همت باکیخ عساکر

اوله تخت وتاجک موبد مؤید / ویره عمر سرمد سکا حی قادر

قصیده بمقالی برای جلالی بک

صدف وش گرا ولماسیده پاره خاطر / نثار املک اولوردی سوزده جواهر

اگر حایل اولماسه بر موانع / ظهورم اولیدی گنش گبی ظاهر

بلوردی ندر شیوه نثر وتنظیم / نظامی بنمله اولیدی معاصر

دیدی کوروب عنصریکه بالله / ویریدم سوزه انسج اعاصر

بن اول شاهباز همایون جناحم / تهیدستکارم ایکن نسر طایر

چون اولدم گرفتار دام حوادث / شکسته دیدی وان پر وبالم

طناب امل سربسر گسسته / بدن ضعفه یورطوندی چون کهنه چادر

جفای فلک خارج مرکز حد / کواکب خلاف مراد اوزره دایر

بنم همچو یعقوب گم گشته / بنم سرببابه چو ایوب صابر

طوتارم که غلا عصر الیس / نه حاصل چو یوق التفات اکابر

نه التفات اوله ارباب نطقه / که قلمادی غیر ودیر بزرگ اولدی

ای لطف طبعیله مشهور آفاق … و یا حسن نظمیله عالمده نادر

سن نکته پرداز صاحب سخنسن … نه حاجت سکا عرض ما فی الضمایر

بیمساکه غمز ایتمیه غمازانه مه … مقرر در مومنه بغض کافر

بن اول کس دگلم کم حاشا لله … که بندن اوله بویله بد قول صادر

اگر جه ایتدم بدسه العفو العفو … ولی یوق گناهم حق ایتسه حاضر

قدیمی قولک چاکرکده مقالی … روا کورمه کم اوله آزرده خاطر

گرکدر که اوله مدح ذات شریفک … ثنا نیله اول دعا نیله آخر

نه کم اوله خلق عالمده فلکده … فلکده ثناکی سعادتله شاکر

عدوکه فلک خصم و اختر معاند

سکا عون باری اوله یار و ناصر

نه مشکل اولسه قیلور چرخ اوزره کارن حل … مرور ایله آچیلور باب طول امل

کوکل مرادنی تدریجله بولور طالب … تحمل اولسه تیر دامن مطالبه ال

نظام عالم ایچون اکنکله اولمز اهل صلاح … قومز امورنی عالم معطل و مختل

فراستیله کم اولمز صلاح ملک ایچون … بو نظم سلسله سی ایتمز فصول اجل

دکل زمانه ده مخفی بو بیره زیرا کیم … حسابی فقر ووانشی مفصل و مجمل

حکم موفقک ملکه ملتفت اولملی … بوزلدی معرکه فتنه و بساط حیل

هر اوی شهد کلامکدن ایل اکر بوزی … هر علت صفرا اولور شفای عسل

کیدر حدت حسادی لعینک قهر کی … نه که علت بلغم ازاله سن حنظل

شها فضولکی ابی دل دعای دولتکی … بلوب بدار احسن اعمال خیر و حسن عمل

همیشه جاه و جلالیله مستدام اولکم

مدار امن و امان سن نظام دین و دول

قصیدهٔ دیگر برای پادشاه

کوردی نیر اعظم بو قصر میناندن … مثال نور محمد حجاب بطحادن

قلوب مؤمن روشن ضمیره دوندی جهاندن … کم ایده کسب صفا ذکر پاک مولادن

سپیده نقاب آچوب زمین مجلی صبح … مشرف ایلدی آفاقی روی بیضادن

گنش می شعله ویرن نور اوق اخضردن … یا نور طلعت آدم جبین حوادن

یا سیر ایتدی شه کامران کشوردن … یا کلدی یار تماشای روی صحرادن

یا چیقدی حضرت یوسف زندان محبسدن … یا آغدی کوکه عیسی بو صحن غبرادن

یا خود یازلدی بو طاق سپهر بر شمسه … فروغ مهر جمال یاله یاشادن

فلک مادرکه ساعی ملک اسکادر ای — ثناکی کوشش ایدرم جمله بیر و بردن

ظهور ایتدکم شاه جهاندار ایتمش چرخ — جلال و شوکتده بور واق اخضردن

گنش گبی اوله سن دهر فایض الانوار — بلند اوله مقامک سپهر اعلادن

همیشه کوره سن بد قلارک ایده برخوردا

مرادم اولدر را اول واهب العطایادن

مطلع قصیده [illegible] عشق

بستان ای گل گشت باغ و سیران اولمسون — طرف جوده سرو ایله عزم خرامان اولمسون

گلشن الحجه غنچه غنچ خندان اولمسون — بلبل شوریده شیدا نغمه خوان اولمسون

جمع کوکلک دور جوردن پریشان اولمسون

دم سنکدر نفس بر لحظه بر آن اولمسون

ای عزیز مصر عزت یوسف ثانی داد — عدل و دادکدن خجل نوشیروان و کیقباد

لطفنه سن کبون ای سید آل عبا — هم حسن خلق و محمد نام هم حیدر نژاد

جمع کوکلک دور جوردن پریشان اولمسون

دم سنکدر نفس بر لحظه بر آن اولمسون

سن گل آل یاض احمد مختارسن — لاله سیراب باغ حیدر کرارسن

معدلت بر جنده ماه و مهر پرتوار ایسن — مردم چشم جهان بین ولوالابصارسن

جمع کوکلک دور جوردن پریشان اولمسون

دم سنکدر نفس بر لحظه بر آن اولمسون

عالمک سنسن کبون مهر عدالت گستری — عدل ایله نام شریفک طی ایتدی بحر و بری

شمدی خلق عالمک سنسن امیر و سروری — دولتکدر سنسن جهان اوزره دور چرخ چنبری

جمع کوکلک جور دوراندن پریشان اولمسون

دم سنکدر نفس بر لحظه بر آن اولمسون

سن سپهر حشمت و جاهک مه تابانیسن — برج اقبالک شرفله کوکب رخشانیسن

هم در بحر نبوت هم فتوت کانیسن — جسم پر نور عالم فانی اسنک جانیسن

جمع کوکلک جور دوراندن پریشان اولمسون

دم سنکدر نفس بر لحظه بر آن اولمسون

قنده کم عزم ایلسک ای محرم اهل الیقین — بخت و دولت همعنان اولسون سعادت همنشین

سایبان اولسون باشکده شهپر روح الامین — حافظک اولسون همیشه لطف رب العالمین

جمع کوکلک جور دوراندن پریشان اولمسون

دم سنکدر نفس بر لحظه بر آن اولمسون

ای دُرِّ دُرجِ مروّت کوکبِ برجِ کمال / مدحتکده اولدی تخت عالی طوطی شیرین مقال

سبز و خرّم دل بهشت ای گل‌ستانِ آمال / کوکب بخت آگهی کوه مسون هرگز زوال

جمع کوکلک چو دردن دوران نشان الم و آن

دهر ستمگر نقش بر لحظه بر آن الم و آن

مرا که هست زبان تیغ آبدار سخن / که نماند از در شاهوار سخن

رها نمیکند ایام در کشاکش بیم / بدست یاری فکرت گره زکار سخن

مبارزان سخن چون بصف جدل آیند / خود نخوانده ام آلا که شهسوار سخن

منم که خاطر من نوعروس معنی را / بکاه جلوه دهد زیب از نگار سخن

زمانه دست تعدّی کشاده تا زچه / کند بر اهل هنر بسته رهگذار سخن

کراست زهره که زین بس نگار خانهٔ فضل / طراز بر کشد از شعر بر شعار سخن

اگر نه تربیت آن فرید عصر بدی / فرو شدی بزمین آب خوشگوار سخن

جمالی زاده افندی جمال ملّت و دین

که کرد مرکز مدحش بود مدار سخن

سخن که آن به صفات کمال او باشد / سخنوران شمارند در شمار سخن

عروس جلوه‌گر نظم در کنار تو باد / که در جهان چو تویی نیست خواستار سخن

مسدس جمالی افندی

نه دلبرده بر اکمی مبتلا بیله فراغت وار / نه بو کردون دون پرورده اغیارده نهایت وار

نه سنده احتمال ترک و امکان فراغت وار / نه بنده تاب هجران تحمل صبر و طاقت وار

نه اغیار ایله یاری اختیاره قابلیت وار

نه پیوند تعلّق قطعنه خاطرده رخصت وار

کورو بن اول بیوفانی قول ایدرکن غیر ایله پنهان / تعلّق فکرینی طرح ایدی خاطردن ایا مالامان

بو تنهالرده بر آنی تهدی محنت هجران / قالوب حیرتده اولدم زار و دیرده و سرگردان

نه اغیار ایله یاری اختیاره قابلیت وار

نه پیوند تعلّق قطعنه خاطرده رخصت وار

قریب اولدی که تهدی بیدن اجتناب اوزره / قویوب کیتدی دل شوریده کی اضطراب اوزره

کهی رشکیله که هجران آتشله تف و تاب اوزره / جهانده حاصلی بیچاره قالدم انقلاب اوزره

نه اغیار ایله یاری اختیاره قابلیت وار

نه پیوند تعلّق قطعنه خاطرده رخصت وار

عدوی اول کل تر صیلدی ایم فلکور ختم محکم / دلی خار الم لالان ایدر بلبل صفت محکم

ولی درد فراقه چاره یوق صبر ایلمکدن بر   بر آگهی مشکلک فکرنده قالدم نیلیه‌یم

نه اغیار ایله یاری احتساب ایتمگه وار

نه سود تعلق قطعنه خاطرده جرئت وار

جفا تنگیجه دمدر فرقت دلدار ایله زارم   بلا گنجینه‌سی قالدم ترحمخته بیمارم

جفای یار و طعن جور اغیار ایله افکارم   بو افکار ایله هر شب صبحه دک بیخواب و بیدارم

نه اغیار ایله یاری اجتنابه طاقت وار

نه سود تعلق قطعنه خاطرده جرئت وار

ترجیع بند نوعی افندی

دلا شمدن گیرو سودای غربت قلمز می   اولور اولمز هوالردن فراغت قلمز می

سهی قدلر ایله حشر اولمق هوا اسندی کوب ایردم   عجب اندیشه روز قیامت قلمز می

تعلق ما سوای جمعه چوق ایکم شرک مطلقدر   عناد و شرکی ترک ایدوب عبادت قلمز می

اونوتسک نوجوانلر عشقن اگسک پند پیرانی   سماع و خطه گوش ایدوب نصیحت قلمز می

قولاغوکه صدای کوس رحلت چالنور آخر   هنوز ایرشمدین نوبت انابت قلمز می

الهی چاره نسز قلدم عنایت قلمز می

یول آزدم راه عشقکده هدایت قلمز می

خمار بزم اغیار ایله هشیار اولمدم گیتدم   خلاف وعده‌دن یار ایله بیزار اولمدم گیتدم

صدای نغمه یا موده منار اولدی هب اشیا   بن اول بازک معامینه هوادار اولمدم گیتدم

کوکل آیینه‌سن پاک ایتمدم گرد کدورتدن   صفای بزم عرفانه سزاوار اولمدم گیتدم

آچلمز دیده بختم شب هجرک صباحی یوق   نسیم صبح دیدار ایله بیدار اولمدم گیتدم

سفر دشوار و منزل دور و هم بی برگ و زادم   بو اثقال تعلقدن سبکبار اولمدم گیتدم

الهی چاره نسز قلدم عنایت قلمز می

یول آزدم راه عشقکده هدایت قلمز می

تجلی ایلمش نور جمالک جمله اشیاده   گوزلر عرض دیدار ایتمده عاشق تماشاده

نه ذوق المش عجب سودای شیرین‌دن دل فرهاد   نه گورمش قیس مجنون ظلمزین هیچ لیلی‌یی لیلاده

نه گلشن ظاهر اولمش جنت ابراهیم آتشدن   نه غوث اکلمش آذر لقای لات و عزادن

بو زنگ دوه سی هر جای برسا قیمتی براتما   کمی جنگ اهل مستانک کمی صلح و مداراده

نه بیمار اولمز درد و مرض علاج اولمز   طبیبان زمانه عاجز اولمش درد و داده

الهی چاره نسز قلدم عنایت قلمز می

یول آزدم راه عشقکده هدایت قلمز می

شیونات اتمه اشباح عالم گرده مظهردر   او مظهردن گوز قصد ایتمین محجوب وابتردر

کوکل طفلینی بر سیب زنخدان ایلدی مفتون
مکانی چاه محنت چشمه صبری مکدردر

هوای عشقله افلاکه چقدی آتش آهم
الشیدوب آه وزارم عالمه جسمم ایدکیت بودر

المدد اختیارم الده صبریله قرارم یوق
کوکل کوز جان و تن برشاه بی رحمه مسخردر

سنک غمکدن اولمزسه اکر بر دردمه چاره
هوا اولسه ده بن افتاده خاک اولمغه مغروردر

الهی چاره درسنه قلدم عنایت فلک اولمزمی
یول آزدم راه عشقده هدایت فلک اولمزمی

بلیدم بویله دشوار اولدوغین بن درد هجرانی
فراقی اختیار ایتمز ویردم عشقله جانی

دریغا زهر قاتل نوش ایدرلر بولدی صحبت
مرنفس درد هجره بولمدی هیچ کیمسه درمانی

کوکل آتش کوزم یاش عشقله کارم کش کشدر
کمان ابرولری جانه اورلدن تیر مژکانی

وجودم دفترین قلمش مشوش خط رخساری
یازلدن صنع الی لوح وجوده نقش انسانی

نه روز وصلته شاکرزنه شام فرقته صابر
تسلی بولمغه یوق نوعی محنت ونه امکانی

الهی چاره درسنه قلدم عنایت فلک اولمزمی
یول آزدم راه عشقده هدایت فلک اولمزمی

مخمس حسینی افندی

زمانیدر نوالرله ترنم سازایدر قمریلر
خم می کیبی جوش ایتسون دل دیوانه لر

دمیدر دور ایدرسه جانه پیمانه لر آکده
خراب اولسه نوله کوکلم کیبی کاشانه لر

بهار اولدی گلشنه کلدی جانانه لر آکده
نجه طورسون کشی زندان اولوبدر خانه لر آکده

کلوب هنگام عشرت کلدی آیام کوزلر
کیوردی شاه نوروزی زمینه سبز خلعتلر

طونندی نخل بالالر جهانی طوتدی زینتلر
نه کوکلر ده مسکن ایدیلر ماه طلعتلر

بهار اولدی آچلدی گلشنه جانانه لر آکده
نجه طورسون کشی زندان اولوبدر خانه لر آکده

نظر قلدم فضای گلستانه بکرتدم
باقوب سرو خرامانه قد جانانه بکرتدم

کوروب بن نرکسی اول کوزلری مستانه بکرتدم
بکون بن خانه ویرانه می زندانه بکرتدم

بهار اولدی آچلدی گلشنه جانانه لر آکده
نجه طورسون کشی زندان اولوبدر خانه لر آکده

بحمد الله جهان کولدی کدورت هپ کیدی
صفا کلدی زمینه روی عالمدن جفا کیدی

آچلدی چهره خورشید ابر شتا کیدی
بکون کم سرو قامتلر صالندی سرگران کیدی

بهار اولدی اچلدی گلشن جانانه گلسه‌یدی
نجه طورسون گوکشی بزدن اولوبدر جانه گلسه‌یدی

حبیبی وار اولماز زمان عیش آیندر | جهاندن کام المکلک آل خوبکم بو دوس دیرندر
صال شمشاد قدلر احیات جامع دنیادر | اوتوره طوره غم ایت گلشنه عبرت ره ایندر

بهار اولدی اچلدی گلشن جانانه گلسه‌یدی
نجه طورسون گوکشی بزدن اولوبدر جانه گلسه‌یدی

عبیدی چلبی‌نک

ارمین بزم صفابخشکه ذوقبخشلر | دشمن آنکه پایه رفعت بولمز
بالکه ای شاهد کاشانه سنکه بتدر | دعوی حسن و جمال ایله صورت بولمز
عشق عشاقکه مهروار اولورلر مشهور | یوخسه آنلر یاکه جنسیله شهرت بولمز
حسره دک یارهلرم اغزاجوسی بالیه‌سیلر | قصه درد و غم عشق نهایت بولمز

مرض عشق عبیدی‌یه طبیب محبت اولور
مسی عاشق که اکا اوغره یه صحت بولمز

ترجیع بند ویسی افندی

ای رخش عزمکه سر کف رها بال | فرسوده تیغ نصرتکه فرق ضلال
عنقای زرجناح لوای سعادتک | آچسون فضای دولت و نصرتده پر و بال
طوتسون جهانی بانگ نفیر غزاکدن | آوازه بشارت فتح خجسته فال
گرز گران و نیزه مردم ربابله | اعدای دینی [illegible]
ابر کورکرونه شهر افشان طرحیله | ارکان دین باطل کفاره اختلال

قوغ عسکرنی قلعه نا استواری آل
سرکشلک ایتمسون قپوکه بر دخی قزال

ای شاه سده تختنده آفتاب تاج | فلک سپهر کنگره تاج ابتهاج
بر پادشاهسنکه ایدر سایه متصل | شاهان کامران جهان عرض احتیاج
آرتوردی خیلی حسن بهای قماش تخت و گاه | ویردی متاع سلطنت و دولتک رواج
نیروی دست سلطنتک بی نیاز ایکن | الحق خسروان جهان در خراج و باج
اتمه قبول عذرنی ایلرسه اعتذار | آلمه ورر ایسه ملکن بوکا خراج

قوغ عسکرنی قلعه نا استواری آل
سرکشلک ایتمسون قپوکه بر دخی [illegible]

چکدی عسکر لوای شرف احتوا ایله	نصرت رفیقدر اسکا عون خدا ایله
طوتسون جهانی زمزمهٔ کرنای جنک	سرکشته ایله دشمنی صیت و صدا ایله
کوندر لوای سلطنتک دشمن اوزره	مردان جنک جوی نبرد آزما ایله
صد پاره ایله جوشن اعدای دولتی	پیکان تیر و دشنهٔ مردم ربا ایله
میدان کارزاره کیروب شیر نرکبی	شمشیر تیز دست ممالک کشا ایله

وعسکرینی ملعه ما استوارین ال
سرکشلک ایمسون قوکه ردحی قوال

شاها طوروب مقام صلابتده دا اکبی	کوندر عدو یه تیروکی حکم قدرکبی
پیکان رشک تا که یاند عدو لره	صاچ اهل ناره آتش قهرک شرر کبی
میدانه دوش بلرسه عدوی کرار طبع	تیغ قولک و ارانده بنکک شیر نرکبی
تیر قضا کبی طوقونوراکه قوللرک	کوکسن کره ره عسکر اعدا سپر کبی
تیر نیز معرده که سردار اعظمک	کوندر دوکی بشارت فتح و ظفر

وعسکرینی ملعه ما استوارین ال
سرکشلک ایمسون قوکه ردحی قوال

کیمدر دیو ناظم منظومه شنا	ولیسی مدح کوی غاخوان ثنا

بو مراده اجابت اوله قرین
اهل انصاف اولن دیسون آمین

دایم مظفر و ملعمتحون جیش دولتک	اولو همیشه دست برآورده دعا
شمه نکر و سرانشیده سکا دستگیر در	امداد لطف حضرت سلطان کبریا
تأیید دست قدرته ایله و قیت در	رایات چرخ شقهٔ اسلامی عرش سا
اعدای دین و دولت اولان تا به کهر اره	چک تیغ انتقامی علی رغم الثوا

وعسکرینی ملعه ما استوارین آل
سرکشلک ایمسون قوکه ردحی قوال

مقالی تک در

لله الحمد که دلوب بخت و سعادت یاری	بولدی فالکله شرف پایهٔ دفترداری
چالدی نوبت ان اقبال اشارت طبلین	اولدی پر زمزمهٔ نطاق زبرجد کاری
ایردی افلاکه کله کوشهٔ عز و اقبال	طوتسه آفاقی نوله ذوق و سرور اخباری
کفت و کو بیله برابولدی نه سر و عالم	قوبلرم بمه بن کرچه که سر کفتاری

و بو دیدر حضرت برهان چلبی در شأنی

• بادشاهک عظم شانه دفترداری •

خوش لله زهی جاه و جلال دولت	بارک الله زهی دولت و دین مداری
کورسیونشان شعر نغیده شعار احمد	اکلنور روح کلامنده مسیح آثاری

قصیدهٔ بهاریهٔ فضولی بغدادی

هوا او لبس گلزار اولدی چهره‌گشا — بهار گلشنه گیدردی خرقهٔ خضرا

چمن ایالتنه نصب اولدی خسرو گل — هوایه ابر صفت چکمک ایتدی چتر ابا

یازلدی سبزهٔ نوخیزدن خط احکام — چکلدی سایهٔ مطبوع سرودن طغرا

صریر آب روان و صفیر مرغ چمن — نکات تهنیهٔ مقدم ایتدیلر انشا

زبان سوسن آزاده سبزهٔ نوخیز — ثنای رفعت واجلاله اولدیلر گویا

شقایق آتشی زمین بوسدن اولوب مجروح — بنفشه قامتی اولدی تواضعیله دوتا

مرتب ایلدی بر بزم گلشن اجزای بهار — که ویردی ذوق تماشاسی نشئهٔ صهبا

صدای مرغ برقدی زراغ کوچکه سوق — سرود آبه عشاقه حاصل اولدی نوا

غنادل ایتدی بیان مراتب نغمات — قاری اولدی ترانه کشی و سرودسرا

بلندی غنچه و گل برگی ظاهر و المغلقه — که غنچه باشنه یاغاردی ارکنه جفا

جراحت اولمه اعضاده ظاهر او المرجان — ترشح ایلمز البته صحندن مینا

سمای وش ورق یاسمین و برگ سمن — او چوب هوایه گلستانه دوشدی ظل هما

بهار تاجی معطر چمن غنی ایکن — برقدی یوسف گل عرض ایلدوب غوغا

بو ذوق صالدی رنجای لاله‌یه بر شوق — که لعل و مشک دوکوب ویردی غنچه‌یه بها

بو کیمیا سببیدن عجب می اولور — الینده دانهٔ ارزن متابه‌سنده طلا

شکوفه سمینه عرض ایلدی خروج زکاة — مدار حول بلوغ و نصاب و استغنا

حقوق دفعی ایچون اغنیای اشجار — صحایف چمن اولدی ایادی فقرا

بهارده دیرکلبن ده ایلیوب هیجان — حرارت دموی غده‌لر قلوره پیدا

بو باندی قانی ایله صفحهٔ چمن کاکل — مگر که فصد ایچکم ایلمش طبیب هوا

حباب بحره دونوب جنبش صبا اول آن — کلیم سرو ایکا عکسدن ایدی عصا

اولوب ترنم بلبل غرایم تسخیر — چمن پرکرینه لازم اولدی عرض لقا

بساط گلشنه دونلدیم گزرکه دمی — قلم نظارهٔ آثار قدرت مولا

عجب نزاعله گوردم چمن ظریفلرین — تعصب ایله قموسا لک طریق خدا

قمو کلالهٔ مستدعی طریق نجات — قموشنه ولی باطل و لیل استدعا

صانوب شکوفه مبادی صنوف اشجاری — قلوردی تحتنگی جاری تقدم و قدما

ویروب تسلسل قوت طبیعت کج آب — اولوردی نافی اثبات علت الاولی

خیال محض صانوب کاینات نرگس مست — قلوردی جهله نفی حقایق اشیا

ایدردی بلبل کافر نهانی سجدهٔ گل — تعبد صنم ایله طوتوب تکاپو را

نسیم واقف اولوب اول قبایح ابدی مشنع — گدای کروه برنیاز طبع تنگ ظریف خدا

حساب ازقنی ایتمش تمامی تبرکه | هنوز آدر بیوند قلمدین جوا

بیان حالنه بیتمش جمیع محکوک | هنوز برده اعیانی حکمدین اسما

کمال ربتی نوک خاره ویرمش رنگ | لطیف ایده وب لقبن ایلمش کل رعنا

کل آتش بر اوج خاک رهکذار صبا آنو | کل ایلیوب قومش آدینی بلبل شیدا

زیارتچون قلمیق چو اسمی ایجکان | حواله خنجر بلایه سینه دریا

جمیع وقف شفاخانه عطاکسندن | جمیع ظلمه متیسر جمیع درده دوا

رموز حکمتن ایرسان مراتب ایله | جمیع حال اشبه خواه فقر و خواه غنا

مریض عارضه نقض درنفوس تمام | کمینه فایده پرهیز ایدر کمینه غدا

شریف فاتری اوج امتحاندن | وسیله شرف قرب اولور ابتلا

خسیس نفسلره کنج التفاتندن | مزید علت ادبار اولور وفور عطا

دلیل علت عصیان در تعرض حال | طریق حسن رضاسی جمیع حاله رضا

زهی کرم که نظر قلمیوب عداوتنه | میسر ایلمش ایلیه اعتبار بقا

زهی کریم که افراط لطف و احسانی | مسیحی ایلدی محراب سجده ترسا

فقیر درکهنه دولت رضاسی ایله | تعلقات طریق فناده استغنا

اسیر محنت عشقینه ذوق شوقی ایله | خلاف قاعده میل طبیب و ذکر شفا

قصیده وجهی افندی میرمیران شهرزور شریف پاشا حضرتلرینه یازمشدر

چون ترک فلک آل اوره آتشین قباله | کم قورشنولور ناپره نار جلاله

رو بهین تن اولورسه نقدر معرکه آرا | مانند اولنیمز معرکه رستم زاله

بر یره کم اوله جلوه که مهر جهانسوز | جولانه مجال اننده مجال اوله ظلاله

دارای جهان خان محمد که چکوب تیغ
تنک ایلدی اقلیم وسیعنی قرآله

باذل بحر وار دل شاهان اوچه | آت سورمشیدی هر بری مرتبه جداله

منت جهه شمشیر جهان سوزله اول شاه | غرق ایلدی سر سربرینی خون زواله

بر بر بهابذر که تزلزل ویره الحق | البرزه اکر کرزنی ایرسه حواله

هر لعل اوله برچشمه خون خشمله کر | طوقونسه سرتیغی کمرکاه جباله

صنمه ره نواصدی هنر تیغنی عشه | هر عسکر سلطان جهان ابن جغاله

خود و زره و تیغ و کمند اکه مخلد | هرکس زره واهل اوله اسباب رجاله

بو شوقله ای ساقی صون اول جامی کم تون
زنکار غمی آیینه دلدن ازاله

مطرب کبی اول پرده کم کوش اکه بانک | ماهی وشی اور و شیخ طله بردنی حاله

ساقی صنعت ای برصفا طولی یاغدر | سنک فرح اور شیشه اندوه و ملاله

بو رتبه بو مجلس خاصنده مه نو
راضی در اکر قور الر صف نعاله

بستان مهنر درکبی هر بر عجبی
نقش نو عنو نقش معنی بنفشه نهار

بولسن بر بر دل اوزره بنه اطاله
اول نامی قوبوب وصف کل ایلر مراده

واﻻ حسب و پاک نسب طیب و طاهر
اول اشرف جهان زبده آله اشراف

فرزند نبی آل علی حضرت باشا
ابرمش شرف و شانله بر حد کماله

اولمادی نشیمن اوللی مصر نشیمن
بر انجلین یوسف یاکیره جماله

قدری للی قابد قده شرف طوبتی خورشید
کوی اولمشیدی رخی چوکان هلاله

بو عدل بو انصاف و بو اسلام و بشر قله
کسری نه رواتی اوله اکه مثاله

لطف و کرم و نعمت لی منتی حقا
حاتم کم امش بر قودی هیچ سوآله

یوسف کبی مصر اهلنی مبتلی بنده
کم بنده دکل کرچه او فرخنده جماله

بکزرسه نوله قلبه صغار و جه غدادر
کلبانک صریر قلمی صوت بلاله

فکر خط مشکینی صو تکمز فکرت
لاتعد را ایده شاهد معنا به کلاله

ایردی خبر کرمتی شرقه و غربه
طولدی اثر عدلی یمین ایله شماله

غنچه دهن شاهد اقبالی طور ر کن
کم قایل اولور غنچه ده کی غنچه و دلاله

فاروق میان حق و باطل در او شمشیر
کوستردی نه در راه حقی فرق و ضلاله

جام مینا اولمیه ده زنده مراد ف
تو لینک آدی کمسه قومز اولدی پیاله

تصدیق ایدرین نطقنه در لرسه بو روانبخش
منکر دکلن خاصیت آب زلاله

فغفور کی صف زینت کان ایلک اولور
عنبر نظر ایدر برکسه نثار

اولور و کی جعفر بیکر اوله و صاف تیز فن
اند عما قدر اولیه کی ایرو اله

یوسف ملا ایلیه ر قصه تفصیل جاله
انکار ایده ر و او افقر او لان واقع

بو درکاه او ... ایرنلیک
کی ... بر حال خلاله

بو دور اوله ... جمع اوله ... ابد
... اول جمیع ...

ای ... نه حلی ... منفه ...
... اول ... بولید

کلزار جهانی بر ایدر بی نوله له
بلبل کبی زار اولدی کوکل بر کل آله

... بیت

عکس ... سمند ... دوراند
بر ... لو ... بخیه نعیق محاله

دعای اجابت انجام که موجب حصول عز و احترام و ثنای سعادت فرجام که باعث وجود مرام ادر
نادی کرم عنوان و حقیقت نشانه در ویشانه اتحاف و اهدی اولنمقده تصکن انبا مخلص محبت ارتسام اولدرکه
اکر بو جانبدن تفحص خاطر عاطرلر اولنور ایسه

معلوم اولا که چون جناب ملک آگاه وجاهدوا فی سبیل الله
بیورمشدر امر جلیل قدیره امتثالا مال نفیس ونفوس
نصرت انیسم ایله غزا وجهادی توجه ایدوب پیش نهاد ایدوب
بو سال فرخنده فالده دولت واقبال وسعادت واجلال ایله
بیچ قرالنک متانت ایله اشتهار بولوب جهانت ایله
نامدار اولان قلعه اکری یه طوغری بولوب مقام سلطنت ومقر خلافتم
اولان محمیه استنبولدن جوش وخروش ایله جنوب طی
منازل وقطع مراحل ایدرک قلعه مزبوره یه کلنکده اولا مبادئ
بعیده ده بیچوکوه دماوند ومثال جبال البرز والوند بر قلعهٔ متین
بی مانند مشاهده اولنوب بعده قریب ویقین اولنوب اولشکل
کوه قاف کبی بر حصن حصین وقلعهٔ متین کورندیکی قلل وبروجی
فلک البروجه همسر وبنیان مرصوصی تحت الثری ده ثور وماهی
برابر وپایهٔ اساسی مماس سنک وقلهٔ بالاسی برابر سماکدن
فلک اولوب عنقای قاف رفعت بایندن کچمیه بیلمیندن

97

طوپ شمشیر اولوب وبقیة السیوف واحد من الالوف اولان
کفره فجره ایچ قلعه یه کسوب تحصن ایدوب وبارک الله السبت
ماه مزبورک اون طقوزنجی کونیدر اول روز فیروزده مفتح
ابواب فتح ومعین ومبشر آیهٔ وبشر المؤمنین جنابندن
انا فتحنا لک فتحا مبینا صداسی کوش جانه وینصرک الله
نصرا عزیزا نداسی صماخ جانه ایرشوب قلعهٔ العجایب الملک القدیر
المتعال بالتمام والکمال فتح وتسخیر اولنوب اطراف واکنافده
قلاع وبقاع وقرا قبضهٔ تصرف ملوکانم داخل اولوب لکن کو
سفر مظفر مطمح تصمیم نیت وتوجه وعزیمت اولنوب قاصد
امر جلیل القدرم وقاید فرمان عالیشانم سرحد کفاره
اولدوغنه کفار نکبتار واقف اولدقلرنده بیچ واسپانیا
قرالنک ورنیا پاپه ودوقا فرانسا واردلک وبالجمله
یدی قرالک نفیر عام اسلوبی اوزره اوچ یوز بیک مقداری
عسکر عزیمت اثرلری اکری جانبلرینه جمع اولوب فرنک
قلوزلیق یوز عدد اعلا طوپلری وقولونبورنالری وشاهی

[illegible]

میدانه چیقوب صاع وصوله حمله لر ایدوب نیجه صف شکن و مردافکن کافرلر بازلرین

یوروشلر و دفعاتله هجوملر ایدوب مردانه یوروشلر و دلیرانه جنبشلر کوستروب

اول معرکه ده وزرای آصف آرا و امرای جنک آزمانک بعضیلرندن مامول اولنان

زیاده دلاورلکلر و بهادرلقلر صادر اولوب و برایکی دفعه غنایت حقیله کفارک

الایلرینه شکست و یریلوب طابورلری طاغه قریب اولمغین فرار اتمولر ایدی

الحرب خدعة مضمونچه عمدا اولنوب کیلکلر کیبی کیتورلرم اوزرلرینه اعدای

دین هجوم عسکر نصرت اثرم یان بوحیله ایله ملعونلری برو لقایه مجبور اولوب

چادرلره قریب یرلرده غزات ظفر سمات رایات نصرت آیاتم ایله

آلایلر بغلیوب طوروب اول قوم شومک اوزرلرینه هجوم اتدکلرندن

ملعون منکوبلر اهل اسلام بزدن خوف ایدوب مغلوب اولمشلر در

دیو غرور ایله برجانبدن آتلوسی و برجانبدن یایاسی برادغوردکی دو

یونم اوزرلرینه یوروش اتدکلرنده هر طرفدن عسکر اسلام دخی

تیغ خون آشام کفار خاکسار شوره اوزرلرینه اوروب عون باری ایله قلعمه جمیع آتلوسی و

یایاسن آن واحدده بتاغیه وارنجه قلیجدن کچوب صحرا کشته لردن

پشته بپشته اولوب نیجه کسی دخی تباغیه باتروب آنلر ده باشکی

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

آداب الصحبة مع الله عز وجل اطراق الطرف

وجمع الهمم ودوام الصمت وسكون الجوارح

والمبادرة الى الامر واجتناب النهي وقلة الاغراض

على القدر ودوام الذكر وملازمة الفكر وايثار الحق

والاياس من الخلق والخضوع تحت الهيبة والانكسار

تحت الحياء والسكون عن حيل الكسب ثقة بالضمان

والتوكل على فضل الله سبحانه فهذه خمسة عشر خصلة

فطوبى لمن وفق لها نقلت من خط لعل من

الحضرت القدسية المشهوره

بالخواجه محمد پارسا قدس الله تعالى

سره لعل من

هذا الخط

م

ادرنه قضاسندن متقاعد ایکن وفات ایلین مرحوم آغازاده افندیدن
ایشتدم حکایت ایدردیکه برزمانده که عنفوان شباب ایامی ورعنان
شوق وتاب هنگامی ارباب عرفانله واهل دل یارانله معاشرت وجولان
خالی اولمازایدی اول عصرک ممتاز وسرآمدلرندن جاودان احمد دیمکله مشهور
برجوان معقول فهم دخی شمع مجلسمز وفروغ بزم انسمز اولوب
صحبتمزدن جدا دکل ایدی کردش روزکار ایله اول یار کلعذارک صفحهٔ
رخسارنده خط غبار مشکبار آشکار اولوب بنفشه بروزق کل دمیده بازار اوا
زمانه رنک دکر داده نوبهار اولمسدر مصداقنجه بروزدن دخی لطافت کسب
ایدوب اکرچه عارفلر نظرنده مهرجمال انورینه ذره قدر کدر کلمدی فاما هر تقدیر
صورتا خطی کلمک ایله خطی کتمک توهمندن سرآینه مرآت ضمیرنده نوع
انکسار وصحیفهٔ تنبیر دسنده اثر غبار یوق دکل ایدی اتفاقا برکون
اثنای مصاحبتده جوانک عوارضندن بحث اولنوب جمله یاران
تأنس اتدیلر ودیدیلرکه بومقوله خوش طبع وقدرشناس
محذومک کاشکی عمری دراز اولوب مدت عمرلرنده آفتاب
حسن وجمالی کسوف وزوالدن محفوظ اولایدی دیبو لطیفه ایدوب

دستور مکرم مشیر مفخم نظام العالم ناظم مناظم الامم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب متمم مهام الانام
بالرای الصایب ممهد بنیان الدولة والاجلال مشید ارکان السعادة والاقبال المحفوف بصنوف
عواطف لطایف الملک الاعلی مصر محافظه سنده اولان وزیرم خضر پاشا ادام الله اجلاله
واقضی قضات المسلمین اولی ولاة الموحدین معدن الفضل والیقین حجة الحق علی الخلق اجمعین وارث
علوم الانبیاء والمرسلین المختص بمزید عنایات الملک القدیر مولانا مصر قاضیسی زیدت فضایله توقیع
رفیع همایون واصل اولیجق معلوم اولاکه مقدما جناب جلالتمآب خلافت نصابم عساکر
ظفر اعتیاد وجیوش نصرت اعتضاد بعون الله الملک القدیر قرال بدفعالک امهات مدن وقلاع
ومشاهیر ممالکی وبقاعدن اکری قلعه سن ضمایم وملحقاتندن نیجه قلعه لر ایله فتح وتسخیر وطابور
متهورلرنده اولان ملاعین لیادینک نیجه سی کرفتار واسیر ونیجه سی طعمهٔ شمشیر وتیر اولوب دولت
اقبال ایله مقر سلطنتمه نزول واجلال اولوندقدنصکره کفار فجار کبر وعناد واستکبارلرنده اصرار ایتمکله
ملاعین مزبورینک کرکی کبی کوشمال وتادیبی وبقیهٔ ممالک نکبت مسالکلرینک غارت وتخریبی ایچون
بالفعل وزیر اعظمم اولان دستور اکرم مشیر افخم نظام العالم مدبر امور الجمهور بالفکر الثاقب
المختص بمزید عنایات الملک القدیر ابراهیم پاشا ادام الله اجلاله وزاد اقباله یی سنهٔ سابقه ده
عساکر نصرت مآثر مه سردار وسپهسالار ایدوب خارج حیطهٔ عدد واحصا جنود ظفر نمود ایله سرحد اعدایه
ارسال اولوندقده مشار الیه سردارم ادام الله اجلاله داخی جبلتنده مرکوز وطبیعتنده مجبول
اولان غیرت وحمیت وشجاعت وشهامت مقتضاسنجه قرال بدفعالک اولوار نام قلعه لرندن
طابورنه وارنجه واقع نیجه کونلک ممالکن پایمال خیول غزات ظفر شعار ونیجه بیک ملاعین طعمهٔ شمشیر
آتشبار واهل وعیاللرین ادخال قیود ذل واثار اولدوغندن ماعدا بو سنهٔ غنیمة المیمنه ده
داخی قرال نحوست مآلک غارت درجه ده حصین ونهایت مرتبه ده رصین اولان قانشر
نام حصار استواری که الحینده متحصن اولان اشرار کفار سبیل فساد شقاوتلری ایله راه اهل اسلامی سد

ودست تعدی وتطاولری آینده وروندهلی مرور وعبوردن منع وصد ایتمکه معتاد اولمش مقر عباد و
مقر عناد اهل فساد اولمغله عنایت بی غایت آلهی یه توکل وروح پاک حضرت رسالت پناهی یه توسل
ایدوب اول قوم مردودک بیخ وجود مضرتلری آلودکین قلع وقمع ایچون اول جانبه عزیمت ایلیوب قلعهٔ
سکتواردن اون ایکی منزلده واقع متانت وحصانت ایله اشتهار بولان بوبوفچه نام حصار
نامداری محاصره ایدوب ایچنده تحصن ایدن کفار بدکردار هزبران بیشهٔ کارزار اولان غزات
فتح آثارک چنکال نکاللرندن خلاصه مجال یوق ایدوکین ملاحظه ایلدکلرنده نیچه کون محاصره ایله فتح وتسخیری
عسیر ایکن قلب پرحراسلرینه خوف وخشیت ورعب ودهشت مستولی اولمغله اسم عجز و
استیمالی و قلعهٔ مزبوره‌یی امان ایله تسلیم ایتدکلرندنصکره لوازم محافظتن احضار وتعیین وحفظه دزدار تعیین
ایلیوب آندن داخی قالقوب قلعهٔ قانیژه‌نک آلتنه قونوب اول مقر اهل ضلالی هر طرفدن مرکز
مثال احاطه ایلیوب وعلی الفور متریسلر قوروب قلعه‌کوب ودشمن آشوب طوبلر ایله مواضع عدیده‌دن
دوکوب ودوکمکه مباشرت ایدوب لکن قلعهٔ مزبوره‌نک کنکره‌سی قله کنکل آسمانه پیوسته و
عمق خندقنه عقول مهندسان حیران ودیسته جوانب اربعه صولر ومحکم بتاقلر اولوب میان
عمانده جزیره کبی واقع وبروج وباروسی ضرب طوب ایله یقلدوغی تقدیرجه یورویشه مانع اولمغین
عساکر انجم شمار بالضروری آغاجدن چیتلر یاپوب ومبالغه اودون صوروب قلعه‌نک اطرافنده
صولاری وبتاقلری طولدوروب قلعه اوزرینه کوه مثال حواله ایلمکله کفرهٔ فجره‌یه وهم وهراس و
وهن ووسواس عارض اولمش ایکن قرال ضلالت مآلک قلعهٔ مزبوره‌یی الندن کیتمه‌سی مملکتنک زوال
استیصالنه علت مستقله ملاحظه اتمکین قلعهٔ قانیژه وسایر نیچه قلاعک حاکمی اولان
زرین اوغلی ونداژلی ویکانی وقره هرسک نام ملعونلری ومجار ونمچه عسکرندن نیچه بیک
ومبالغه پیاده وسوار ویوزاللی‌دن زیاده عظیم طوبلرین وسایر آلات حرب ایله قلعهٔ قانیژه‌یه
امداد ومعاونت وعساکر فوزمظاهر ایله محاربه‌یه مباشرت ایچون تعیین وارسال ایلمکله ماه
ربیع الاولک یکرمی سکزنجی کونی ملاعین مزبورین دخی کروه مکروه شیاطین انبوه ایله قلعهٔ مزبوره قربنده

عساکر

عساکر منصوره نزول ایلدکلری محله مشرف یرده قونوب طابورلرین قوروب اطرافنه خندقلر کوب
وجابجا طبراقدن واغاجدن یوکسک قله‌لر یاپوب اوزرلرینه طوبلر چیقاروب قلعه محاصره ایدن غزات
ظفرسمات وفتح آیات اوزرلرینه آتماغه باشلمغله قلعه‌ده محصور اولان اهل فجوره یکیدن قوت قلب حاصل
اولمشکن مشارالیه سردار نامدار وسایر عسکر مجاهدین اعدای دینک کثرتنه وقوتنه باقمیوب هرکادن کاکان
محاصره‌ده سعی واقدام وجد واهتمام ایدوب وبرطرفدن طابورده اولان ملاعین دوزخ مکین ایله محاربه
ومقاتله‌ده صرف اقدام واهتمام ایدوب تمام آلتی کون آلتی کیجه جنک وجدال وحرب وقتال ایدرنکره
بعنایة الله تعالی هرکون عسکر مسلمینه فتح ونصرت وطایفهٔ مشرکینه کسر وهزیمت میسر اولوب یدنجی کون
ماه ربیع الاولک شنجی کونی عساکر ظفرمآثر هرطرفدن اول قوم شوم وبوم مشومک اوزرلرینه هجوم ایلمکله اتفاق
ایتدکلری ملاعینک معلولری اولمغله پای اقداملری متزلزل وبنای ثباتلری متخلخل اولوب جمله طوبلرین و
باروتلرین وجبه‌خانه‌لرین وذخیره‌لرین من کل الوجوه براغوب من نجا برأسه فقد ربح مقتضاسنجه
افتان وخیزان وادی انکساره کروه کروه کریزان اولدقلرنده غزات نیکنام وظفر انجام
عقبلرندن ایرشوب نیچه بیک عساکر نکبت مآثری قلیچدن کچوروب ونیچه بیکنی دخی دیری کافری اله کتوروب
ونیچه بیک لعینی دخی بتاقلرده وصولرده غرق ایدوب طابورلرنده بولنان طوبلری وعربه‌لری و
آلتوب جمله‌سی ضبط وقبض اولنوب وسایر اسباب واثقاللری ایله غزات اسلام اغتنام ایدوب قلعه‌ده اولان
کفار ضلالت مدار طابورلرینک منهزم ومقهور اولدوغندن خبردار واوخبردن امداد ومعاونتدن اومغدن
مایوس ایکن برقاچ کون دخی عناد ایلدکلرنده اضطرار ایدوب آخر الامر عساکر ظفرمقروندن امان واریت نکبت
آیتلری سرنکون اولوب قلعهٔ مزبوره‌یی امان ایله تسلیم ایدوب اهل وعیاللری خلاص اولوب کیتدکلرندنصکره
قلعهٔ مزبوره ایچنده اولان معابد اصنام مساجد اهل اسلام اولوب کفایت قدری یراق وآلات وعدد و
مهمات قونیلوب اطرافنده اولان قلاع وپلنقه‌لردن داخی یکرمی دورت پاره قلعه وپلنقه آلنوب لوازم
ضبط واستحکامی تدارک اولندقدنصکره سردار عالی مقدار عساکر اسلامیه ایله سالمین وغانمین بلغراده طوغری عودت
ایلدوکندن ماعدا منحال بدفعل حیله فعال نیچه سالدن برو فلاق واردل وبغدان طرفلرینه کمال اختلال ویردی

وبیع آل و مکر و احتیال ایله ذکر اولنان ولایتلری قبضهٔ تصرفه ادخال ایدوب فتنه و فسادی نیجه مدت
متمادی اولمشکن اول جانبه ارسال اولنان عساکر نصرت شعارمه سردار اولان دستور مکرم مشیر مفخم
نظام العالم وزیرم محمود پاشا ادام الله تعالی اجلاله دخی یانینده اولان جیوش دریاجوش ایله
قبرس بکلربکیسی اولوب طونتما ایله تونا یالیلری محافظه سنده اولان امیر الامراء الکرام شعبان
دام اقباله نک قادرغه ایله افلاق یقاسنده کوب مشار الیه شعبان دام اقباله ایله مغابر طرفدن
بنا و تعمیری فرمانم اولان یرکوکی قلعه سنی کمال استحکام و متانت اوزره بنا و مرمت و بر
طرفدن ظفر جوینه اوزرینه بر عظیم کوپری باغلنه مباشرت ایدوب غزات ظفر قرینه افلاق ولایتنه بر
طرفدن آقین صالدروب میخال لعینک و سایر عصیان اوزره اولان ملاعینک اردو بازارلری احراق
و غارت و نیجه سی قتل و اولاد و عیاللری اسیر و غارت اولنوب عساکر اسلام بکرش
و ترغوشته نام محللره وارماغله میخال بد فعال کندو و یروسه عسکری نامنه اولوب قرالقو یانی
اولان بابان قالوطه نام لعین مزبور ساقدورخ مقرا ایله عسکر ظفر رهبر اوزرینه ارسال ایدوب
طرفیندن مقابله و مقاتله اولوندقده بعون الله الملک القدیر عساکر فوز مآثرمه نصرت فیروزی
میسر و روزی اولماغله ملاعینک اکثری طعمهٔ تیغ خونخوار و مرداری اولان لعین مزبور ساقدورخ البوار
اولوب مزبورک باشیله اللی قدر باشلو علم نحس بیرقلری و طبل و نقاره لری و کوس منحوس لری
آلنوب دیوان همایونمه کلوب میخال لعین داخی ایکی دفعه محاربه ده منهزم و بنای ثبات و قراری صرصر
هجوم خصومله منهدم اولماغله دولت نکبت غایتی برکشته و معکوس و رایت نرمت آیتی سرنکون و
منکوس اولوب یانینده اولان ملاعینک اکثری قلیجدن کچوب ما عداسی فرار ایدوب حمله طوپلری
دبار و تپری و کندولری النماغله کندوسی دخی حیاتدن قطع امید ایدوب بیش آلتی نفر اشقیای سلطنت
انجلا ایله نابدید اولوب بعون الله الملک المنان اکر افلاق و اکر بغدان ولایتلری کماکان قبضهٔ تسخیره
کتورلمشدر الحمد لله علی ذلک ولا زال کذلک امدی جناب عزت حضرتلرینک عنایت بی غایتی ایله
بو سنهٔ مبارکه ده بو وجهله فتوحات تازه و نصرت بی اندازه میسر اولماغله ممالک محروسهٔ ولان

کلان

[illegible]

بو دولت و بو عزت و بو جاه و جلال

وله ایضا

[illegible]

درهم وصلم دلرنک سینه که داغ اوزره

وجهیا بو محنتک آخر دواسی کیمی

تمهٔ ترکیب بند

تنم کو خسته بار کلخن هجران | سر شکسته لکدکوب باون هجران
طراوه کر طوتوب آفاقه او دود آه بوله | طوتوندی بر برینه سنک و آهن هجران
کوتوردی رونق بزم صفایی سانغول | اولوب تکسته شنک فلاخن هجران
سغند یار و دیار وصالا یدم اولدم | اسیر بند کمند تهمتن هجران
تجیمی بلبل دل آرتوریشه نی | معاً من ایلدی دوران کلشن هجران
صفای خاطر یله وجهی عالمه بنعیمم | اولالی شاه نشینم نشیمن هجران
حریف جام می یار بوده ام زین بیش | ازین سپس منم و دست و دامن هجران
الهی حال ویروب اشتیاقه ناممدن
او یاری ایت متأثر فراق ناممدن

نادری

عالی بیک

عید قربان ایسه عالم بو قدر آندن کامز — ساکه قربان اولمغه در زیر پرچم ابرامز

رشک فردوس اولسه بزم عید اکر او بعید تغری — عشق کور دربهای ساقی می کلفامز

قلدی عید روزه دن بعد هلاک تنگ — طولدرر ساقی بکوب لبوس کلکس جامز

نا غم حکم کیدر ایسه جام می حکمون دیر بزر — صوفی بدنامه اولدراج دیوار نامز

سا که براد دولت اولماغیله ای سرو بلند — قدر بعد دون اومطلوب عالی بار لری نامز

کعبه کوکنک طوافی واجب اولمسدر نه

عرق صهبا که سه رسال اولمسا و امرز

نادری افندی

رشک فردوس برین اولسه نولا روی زمین — آب جو کوثر آکا نرگس کل حور العین

دمیدر بزم صفاده آچیله سنبل و کل — ریدر نرگس آلور سه اله جام زرین

لاله لرکاسه لره دوندی و کوهر داده — ژاله لر اوله کوهر کل صدف دری ثمین

صورت حسن کورینور جهره بکلدی آنا — پرصفا واره کوزلرجانو آیینه آچین

روز عیدایردوکنی طویدیلر اطفال چمن — صبحدم کیدیلر انواع لباس رنگین

عالمه روز سعید اولدی بتراحی باقیکم — اوله پاینده سعادتله شهنشاه گزین

خان محمد شه عادل که زمان عدلی

عید نوروز کبی ایتدی جهانی رنکین

باغ و راغ اولسه نوله غیرت فردوس برین — حور آکا کبک دری جوی روان ماء معین

زیور کوهر زهار ایله مشاطه صنع — ایلدی کردن ابکار بهاری ازین

بزم کلشنده می ژاله ایله نرکس دون — ریدر دور مدام ایلیه جام زرین

می ایچوب کسب صفا ایلیجک دلبر در — موسم کلده روا می اوله حسن رنکین

صالنور جانه رنکینه پیکرلر — عیدکاه اولدی نوا خانه چین

عالمی عید بهار ایلدی خندان حکمی — کاینا قیتنه کم عدل شه روی زمین

شاه جم کوکبه سلطان محمد خانم

شاهلر مسند آیدر مسح جبین

ازان عالی افندی

اول سپهر و یره خبر تنها که زر قلم خنجر | قیل بر نظر دیرسم اگر بنک بازاید تا بحر
زلفک سیه زار بادشه به حسن یا بنفشه بر | بن ای کنه عالم سیه دل بروله جان مختصر
خاک اولدی تن ای پرفتن بو مکر و فن بر دم بدن | دو تکسن اول صانع احسن بحر کلکن قلدم سفر
کیسون تموز وم عدو حسن کلبر وای ور | شمدن کر و طولسون اسبو قلسون کلمه کبدر و دفع
و یردم سری جان سرسری اول خطری ورد | اجمز دری ایلر بری بن جاکری شام و سحر
ایدن بو لو زحمه قالور ربر کون اولور دنیا کلور | عالم بلور شفقت قلور خیتم آلور دیرسم اگر
بحر عطا کان سخا شیر وغا سیف خدا | شهلر بکا نسبت که اسلطان کی دنیا مر امور
شاه فلک بی شر کیلور زلک بر ملک | بی ریب و بنک قلبی محک رشک ملک قدر بشر
قد نارون رخ نسترن خط یاسمن یا خود سمن | شیرین سخن نازک بدن سرو چمن نخل ثمر
صاحب کرم عالی همم دوزنده عالم مخض عدم | دار الحشم سنجر علم محکومی هم بحر یله بر
کاری عمل ربدی فضل بلکسل قلمز دلل | سوزی غزل نظمی گوزل صب بی بدل اول شوهر
والا نسبیکو حسب طرزی عجب اخلاقی ذهب | مر روز و شب صدر نسب سیم دد همت احسان ایدر
باقی سند بیله دسه مردلو و دا ان کلد | تا جبکی نسلی اسدیلر ابر خوف و خطر
تبریزه دری ملکنده کی سرحلقه شیعی عدولیه چی | کم الحیه جی کونش ایتسه ذی بو نده کی فانی بهادر

ازان اصولی رحمه الله علیه

یا مجسم وحدة یا پیکر جان اول بدن | یا گل گلزار جنت یا سمن یا یاسمن
یا القدر کلک قدرتدن یا بالا یا بلا | یا نهال نخل یا سرو روان یا نارون
یا سر آمد بر حسن محبوبه بیدر یا دام دل | رشته عمر یا مشک ختن
سنبل باغ جنان یا طره طرار جان | یا طراز عنبرین یا مشک یا مشکین رسن
یا مصور روح یا خود صورتک تصویر در | یا جمال احمد مختار یا وجه حسن
لوح معنی دز یا خود آینه گیتی نما | یا که ماه بدر یا پیشانی یا سیمین مجن
نور اوزره نون یا ابرو یا خود مشکین کمان | یا اکی کج رادر اولمش الری مکر و فتن
قاننک آلتنده کوزک بر ترک تیرانداز در | یا مکر مریخ قلمش قوسن برجنده وطن
غنچه زنبق می یا بینی یا ای اوزره الف | جام حسن اچره یا منبر می یا سیمین و روشن
کلمش آلتمس کوزل کلار میدر گل رخکر | یا گلستان ارم نسرینی یا خود نسترن
خال میدر خنده یا خود طفل حبش | یا حبش سلطانی ملک روده صاحب اولمش تا ختن
صفحه حسن اچره خوش نقطه مو مو مدر | یا که سر غیب یا خود جوهر جان اول بدن
لعلک آلتنده کهر دنداند رمیدر یا خود | درج لعلین اچره درج اولمش منور انجمن
میوه طوبی یا سیمین طوب یا طوبت پسته | یا به و یا سیب یا آب معلق یا ذقن

اول نه درکم حسن در وجهی　کورسه احیا اولوردی موتادن　اولدی اضداددن مرکب اول
اتا میت اناسی احیادن　جز انسانی اکله اوله چون　طوغدی او علی آلمکه تماشادن
بولی سرکم بولورسه منصب آکور　کرک اعلا کرسه ادنادن

چونکه بی رنگی اسیر رنگ شد　موسیی با موسیی در جنگ شد
چون به بی رنگی رسی کآن داشتی　موسی و فرعون دارند آشتی
گر ترا آید برین نکته سوال　رنگ کی خالی بود از قیل و قال
روی خوبان ز آینه زیبا شود　روی احسان از گدا پیدا شود
پس گدایان آینه جود حق‌اند　وانکه با حق‌اند جود مطلق‌اند
دفتر صوفی سواد حرف نیست　جز دل اسپید همچون برف نیست
زاد دانشمند آثار قلم　زاد صوفی چیست آثار قدم
ای برادر تو همان اندیشه‌ای　ما بقی تو استخوان و ریشه‌ای
گر گلست اندیشه تو گلشنی　ور بود خاری تو هیمه گلخنی
زانکه من اندیشه‌ها بگذشته‌ام　خارج اندیشه پویان گشته‌ام
جمله عالم مسخره اندیشه‌اند　زان سبب خسته دل و غم پیشه‌اند

گفت پیغمبر که عینای ینام
لا ینام قلبی عن رب الانام

بهاریه مسیحی چلبی

خواب غفلتدن اویانسون غنچه‌لر انهار　ترتحسه صو سپه‌لر نوزلر نیه بر بهار
شویله جانلندیلر ارباب چمن کم شاخ گل　ایغی باغده اولماسه ایدر ردنی فار
باغلرین کبی سبیدی اولمش آکا آب روان　جولیر عنبر کبی در کیجه‌لر لیل و نهار
گلرک انکیجون عارضی و صفحن تحنه‌سنه　موجدن مسطر ایدنمش صفحه انهار
قطره شبنم کبی طملد غنچه شبنم　غنچه‌لر اغزنه آجر بتنه که اطفال صغار
کوشش ماهی نه ظهر صانکه کشتن حلقه　نازل اولدقچه صو اوزره قطره امطار
سویله در بلبلی لوی گلکله باد صبا　منطق الطیر اوقودیلر قوشلر صانکم عطار
فاتحه چونکیم الندده بوتمش سر گل　اوستنه مدحت و قوبوب و الینه سودا ر
ماه جاریلری مجعد بور نجیره جسکر　کور نچه نقش کجر آب اندنسیم اسحار
غنچه‌دن منظر دلر آچدی صبا تا انلرک　آیلنیه شاهد گل بلبله عرض دیدار
تاب خورشیدله زاری کور تو صندلکم　شمسی دولنده کبر باشلو باشنیه زنار
گل اغوسیک اوکنجه بوریو حبابی حجاب　باشی اوستنده گلنچه گونلو زار ایه وار
دکدی جون نیزه‌سن شاخ گل اوزره لاله　مرطرفدن دیر لوب و کل اترو نشسته جار
باغده رنکاید و یشکزار از رکی　گل سپر لاله علم سرو سهی تجعد ار
صو راوروارسه بکون کم آتشیدر مز　صوت جو زمزمه ساز و شر اغار ار

کر رشته در ابدت ای سیم بدن   بکره نظری کار من دلخسته فکن
بنکر که هر سرشک از کان درها
امد بنظار منفصل بر دامن

باسم منصور

چیقوب منابره وعظ اکرچه وعظ ایلر   منابرینی همان صورت ایلر اول اتر

باسم نوری

درون دلده خاک کونیی جمع ایلوب چاره   ایرم درس وصالینه علی التدر اوکاره

باسم بها

کیجه مجلسده کوردم اول نکار عشوه پرداز   چو جانم ایدم دهانینه دیدی تنها دکل بورا ایسی

باسم نصوح

کلشن کوینیدن آیرق جانبه اتمز نکاه   صانکه دل ادل جانبی اول آن اتمز نکاه

باسم احمد

کرچه زلفت دل عشاق مشوش دارد   دل ما منزل خود زلف ترا خوش دارد

باسم علی

چقردی کرچه شراره بعینی شیخ آتا   نه بولدی تیر قضا ونه کوردی روی بقا

باسم علی

ذره ذره مهر جالینی طلب اتمکده آه   ذره بی خود اولدی آلدی انخوی اول کوبیشی

باسم حسین

رخی ماهینه اول لعنک ایری نقاب اولدی   چو کسدی جعد زلفن کجندی کرز آفتاب اولدی

باسم علی

کله ای مردم سیاح سباحت شیوه
قلمه دریاسنزین زورق مثل اهل صفین
صولی بر دقده دنیلر کمی ای کاغذ دو
دل مجموعه ویره تفرقه چشم تمکین
که صالارین شیکی دایه کبی که صرصر

مردم دیده کبی اولمه یم فلکه قرین
مرد دریا دله مجموعه سفینه لیس در
کوزه چشم ایله دل اوجن ایدر زلر تعیین
برنا بالغه دوندک کوز دور کریه در ده
روزکار ایلر او تماغه بزی یعنی این
بحر نظمک بنه عرض ایلدی ابر در تمین

صدف کوشکی لوت بند ومه کوهر چین دل
ایلر عارف اولان کند ولی کرد ابه یقین
نمه تیمزدی سفینه بمه کربک نه ایدی
صانورز کند ونزی کودک کهواره نشین
طبعک قلزم زخارنه عالی احسنت

[illegible]

ام دنیا دردن مصر ابو الفضل زمان
زاده طبعن بو سمندن اتسون ایره دور

دل درویش دل انک دعای صبحگاهیدن

[illegible]

بسم الله الرحمن الرحیم

سبحان الله ملاء المیزان ومنتهی العلم ومبلغ الرضا وزنة العرش
لا ملجا و لا منجا من الله الا الیه سبحان الله عدد الشفع والوتر وعدد
کلمات الله التامات کلها برحمتک استغیث لا حول ولا قوة
الا بالله العلی العظیم وصلی الله علی سیدنا محمد
وآله وصحبه اجمعین

تاریخ وفات حضرت جلال الدین رومی

بر سر قبر شمس تبریزی / رفتم و خیر مقبره گفتم
بهر تاریخ فوت او آنم / انور الله مرقده گفتم

تاریخ وفات حضرت شیخ سعدی شیرازی

همای اوج پاک شیخ سعدی / بسوی قصر جنت گشت رقاص
چو پرسیدم ز فوت او خرد گفت / ز خاصان شد از آن تاریخ شد خاص

تاریخ وفات شیخ آذری علیه الرحمه

دریغا آذری شیخ زمانه / که خورشید جهانش گشت لی صبو
چو او مانند خسرو بود در شعر / ازان تاریخ فوتش گشت خسرو

تاریخ وفات ملک سخن خسرو دهلوی علیه الرحمه

میر خسرو خسرو ملک سخن / وان محیط فضل و دریای کمال
نثر او دلکشتر از ماء معین / نظم او صافی تر از آب زلال
بلبل بستان سرای بی قرین / طوطی شکر مقال بی مثال
از پی تاریخ سال فوت او / چون نهادم سر بزانوی خیال
شد عدیم المثل یک تاریخ او / دیگری شد طوطی شیرین مقال

تاریخ وفات مولانا حسین واعظ

شهرهٔ آفاق مولانا کمال الدین حسین | واقف گنج حقایق کاشف اسرار اله
چون گرفت از تنگنای صورت عالم دلش | کرد آهنگ و بدار الملک معنی برد راه
در نهایت صرف شد اوقات عمرش زان سبب | گشت تاریخ وفات او نهایت دستگاه

تاریخ وفات ملک الشعرا مولانا کاتبی علیه الرحمه

ای کسی کز برین خاک بگذری دانی | که کاتبیست درین خاک همچو گنج نهان
بدان ز آخر مصرع حساب تاریخش | نماند کاتبی و ماند نام او بجهان

تاریخ وفات خواجه نصیر طوسی علیه الرحمه

نصیر ملت و دولت محمد طوسی | یگانه که چو او در زمانه هیچ نماند
بسال ششصد و هفتاد و ماه ذی الحجه | بروز هژدهم او گذشت در بغداد

تاریخ وفات و مولود علی ابو سینا

حجة الحق بو علی سینا | در شجع آمد از عدم بوجود
در شصا کسب کرد کل علوم | در تکز کرد این جهان بدرود

تاریخ وفات تیمور گورکان علیه الرحمه

تیمور گورکان که چرخ را دل خون کرد | از خون عدو روی زمین گلگون کرد
در هشتم شعبان سوی علیین تاخت | فی الحال ز رضوان سر و پا بیرون کرد

تاریخ وفات شاه اسمعیل صفوی

شاه اسمعیل منکسف و ز ملامت روز و شب | ای دریغا تاج شاهی از سر انداختیم
شمع محنت خواستم روشن کنم در شام ظلم | آتشی افروختم آخر که خود بگداختیم
زین خبر بد میان غمناک و من شادی کنان | در ضمیر آیینه تاریخ می پرداختم
شاه و شاه و شاه منکسف اهل ماتمش | من همان الفاظ را تاریخ فوتش ساختم

تاریخ وفات ملا حیرتی مجسم

بدیدم من که ملا حیرتی را | عمر دامن کشان می برد از دار
بگفتا یا علی مگذار ما را | ندا آمد بتاریخش که مگذار

قایله مولانا مجنون معماید

معماهای میر آن نازکانست | که هر یک در لطافت بی نظیر است
ز بس همت مردان نوشتم | برو شرحی که بی حد دلپذیر است
اگر از سال تاریخش بپرسند | بگو شرح معماهای میر است

حسینی قیلدی نیجه خام انی کوکل ایتمز تحمل جانیه گوچ ایتسه گفتارک
نیجه چون سوز اشعاری بنی سن عاشق زارک

بند نامه

حیا بو جنکیده بسا که اندوی ترک احسانی — همبادونوندکمی مددای یادشاه بحر و بر
شمدی ویران ایلدی سرد ظلم روم ایلین — اهل شرعی ایلدیلر حیله زیر و زبر
عقلی ناقص تشبیلر ملکه حاکم اولدیلر — پیشه غفلتده سن حال جهاندن بی خبر
اهل حل و عقد شمدی بر جهود غوغا دولته — پادشاهم خشم حقدن نیچون اتمزسن حذر
مرتشیلر در الآن حظ هوای نوبتلک — ویره اتش ظالم الینه که دنیا یقر

بو یله عالی بندا و لمز سا که اتمشه جهان
خلقه نفرت کلدی غفلت اتمه ملک الدن کیدر

غازی گرای خان حضرتلرینک بند نامه لریدر که استنبوله گوندرمشلردر

فتح کام او لتنق عجبی حالمزی بر کورک — بو زمردن کلدی بابنده اجی چوقی نوبنوک
اهل اسلام ایللرین کافر خسارت ایلدی — ای خدا اتار تسلی سیز شوکت الک اوتورک
عرصه رزم ایچره بر قانلر دوکوب قان اغلاز — وادی غمده بیز جام صفا ذوقن سورک
خیلی بی باکلر قانون دولت نعمه سی — ای مدبرلر انکا باری قولاغینی بورک
بر تدارک او لمز ایسه کتدی الدن مملکت — اعتماد ایتمز انکز اطراف عالمده صورک
صنمکوز دار الان ولان مکان قالمز — بو یله ولسه بر ایکی کون داخی صبر ایلکورک
ارتشا بر له موالی جمع التون اتمش — الذین یکنزون آیتن یکورد برک

خان غازی صدقله بو نظمی ترتیب ایلدی
کرمیان سوز سو یلر ایسه آنی صو نبودن سوک

وز وصلش بیکی اخر چون نشانیان بود
می نماید فانش که گه گاه پنهان میشود

مولانا حسین   باسم شیخ علی

آمد بمن مهجبینی از قطره جوی   دیدم رخ او سوال کردم از وی

بر ماه ستاره ها چه تصحیف بود

وله بنام علا   چون گفت بتصحیف دگر بردم بی

یا رب از رفعت دل پر نور ان عالی مقام   هست عین کعبه داری با نفس از ظهر آن

۱۱۲

ادعیهٔ علیهٔ اخلاص توام و اثنیهٔ جلیلهٔ اختصاص ... بران وبر دم ...
اعز و اکرم جنابنه قافلهٔ مکرم و راحلهٔ محترم برله ایثار و نثار اولوندقدنصکره
ضمیر منیر مهر تنویر و خطیر عطیر مشتری تدبیره عرض بنده حقیر بودرکه بیت
گر بگذرم بخاطرت از لطف دور نیست   حاشا که تیر بر دل دریا گذر کند
بو بنده کز احوالی استخبار بیورلیورسه بحمد الله الملک الغفار صحت جسد ... ولوب
لیکن قصص غصص اشتیاق و حکایت شکایت افتراق اول مثابه دکلدرکه ...
اولونه بیت قلم را آن زبان نبود که ... مهجوری ما ورای حد تقریرست شرح قصد
همان خدای لایزال پروردکار لایزال ذو الجلالدن استدعا اولونن ...
ذات شریف شرف فزادر امیددرکه زمان قریبده خیر ...
باعث عرض محبت و ملمعی بو مقدار ایله اکتفا اولندی
باد همواره وجودت باقی
در ترقی سعادت راقی

تاریخ وفات قدوة الاولیا خواجه جلال الملة والدین خواجه بهاء الدین نقشبند قدس سره الانور

خواجه اعظم بهاء الحق والدین نقشبند   آنکه منشور ولایت شد کمال ملتش
منزل و ماوای او چون بود قصر عارفان   قصر عرفان زان سبب آمد حساب رحلتش

تاریخ وفات خواص دریای معرفت سبحانی خواجه عبد الخالق غجدوانی قدس سره

خواجه خواجهها و شیخ کبار   آنکه او بود قطب الاقطابی
گر تو تاریخ فوت او خواهی   کن توجه بخواجه ربانی

تاریخ وفات حضرت قطب الاقطابی خواجه عبید الله علیه الرحمه

آن خواجه بلند مرتبه که در طریق   در کرد دگر داو نرسیدی ضیا بیر
با خلق اگرچه بود بجان ملتفت ولی   در دل نداشت یکسر مو التفات غیر
از امر ارجعی چو بجانش خبر رسید   پرواز کرد از قفس جسم جان چو طیر
غیر از دعای خیر چو خیری نگذاشت   تاریخ فوت او هم ازان شد دعای خیر

تاریخ ولادت و وفات حضرت شیخ الاسلامی خواجه عبد الله الانصاری

شیخ عالم خواجه عبد الله انصاری که او   منبع اقطاب عالم از قرون با قرون
سیصد و نه و نود بود سال کامد در وجود   چون گذشت از چار صد هشتاد و یک بد از جهان

والسلام علی من اتبع الهدی

سروی که نهفتی ز محبان قد و قامت
بنمود دگر بار و بر انگیخت قیامت

[illegible]

وله بانام سبحانه

ما لبس اللیل شمس الضحی
بل جعل اللیل لباساً لها

[illegible]

باقی افندی

وقتده اول ... پرتو حسن اولنجه ... وار اوله ... مخمل ... یکدر

خط و کاکل ... ناز ... باقی افندی ... ایدر ... اولدی

کل اولدی ... درد ... اکبر اولدن

... ذات ... فاضل ... دیو ... وحشی ... فغانی ... دیکر

ولی افندی

... ایدر اول ابر ... اولدی ... کنده دوبوانه

ذره ذره ... نقش ... خدنکیدن ... ابر و ... نقطه ...

نعمان چلبی

... ذرات ... نظر ... زانجال ... مگر ...

واصفی افندی

... فاضل ... نظر ... اهل نظر ... اولدی

... وحشی ... اولدی ... فغانی ... اولدرد

ولہ

... قاتل ... ابکوز ... سیا ... ایدن

... غم ... فریاد ... ایدن

خالصی

دریغا گچدی وصلت گونلری شام الم قلدی
صفای خاطرم گیتدی فرح بزمین عدم قلدی

سحاب آیینه سینی ضمیرمش صفا جامی شکست اولمش
بو دوری ثبات اگرچه نه اسکندر نه جم قلدی

نسیم همت الطافم غنچه مقصودم آچلمز
نه احباب نه همدم وار نه ترکان کرم قلدی

بهار حسنک اگچون زر دوکیلن شبنم المدر
نم ای تازه گل حسن جهان ابخنده نم قلدی

غلام خالصیم درگهنده اول نه خشنک
فلکده خالصی با که انکچون علم قلدی

امری

... بدنده ... یچون ... سن ... اولان

امری

ویردی لعلکدن خیال قاننک بر میوه کم
رنگده یاقوت زرجالنده دی ...

بونی ... عشقونز اولمز

... بو ... طاوزه تاز ...

ولہ

دل جایی بدندن حزن ... نوله لایق
براو ده مناسب دگل اولمی ایکی عاشق